

ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଶତକ ଭୂ-
ଅଣା । ମୋଟସଲକୁ ତାଳମାସୁଲ ଶୁଣୁକୁ
ଭୁଲପଇସା ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ ନୂତନ ଶ୍ରେଣୀ ଦୋଳ
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ୍ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଗଣିତାଠ ୫୦ ମ
କାଳପଲ ଚଉତିଆ ୫୦ ୧୧

NOTICE.

Wanted a Darogah for the Jagannath Temple Puri. Candidates are requested to send in their applications to the undersigned up to 31st October, 1892. Preference will be given to one who has had some training in the Police and Salt Preventive Departments.

Puri Rajbati } Anada Chandra Mukerjee,
12-9-92. } Assistant Manager.

NOTICE

Wanted a Pandit for the Ghan-
teaswar M. C. English school in the
Kanika Ward's Estate. The Maxi-
mum pay is Rs. 14 a month but the
selected candidate will be paid Rs. 12
for the present and will get Rs. 2
after a year if he can show good
progress. A passed candidate of the
Cuttack Normal School with some
experience will be preferred. Appli-
cations will be received by the under-
signed up to the 25th October 1892.
Kanika Manager's } Gunes Prasad
office } Singh
The 22nd September } Asst. Manager
1892. } in charge.

Wanted an F. A. man strong in
mathematics to act as Second Master
of the Mayurbhanj H. B. School for
five months on a monthly salary of
Rs. 40. Apply sharp to Babu Mohini
Mohan Dhar M. A. B. L. Superintend-
ent of Public Instruction, Moarbhaj
Raj.

Baripada } By order
The 5th October } Brindaban
1892. } Chandra Panda
} Offg. Head Master

ଅମ୍ଭେ ବାଖଣ୍ଡବାଦ ପ୍ରକାଶନାୟକ ମୁ-
ଦକ୍ଷୀ ପଟ୍ଟଣା ନିବାସୀ ସାଧୁସାହୁ ଏ ଦୋଷ-
ଦୂରା ନିଗାହଅଛି ଯେ ଅମ୍ଭର ନିଲିଖିତ
ମାନମାନ ନେତମାସ ତା ୧ ପଦେ ଅମ୍ଭର
ତୈଧ୍ୟୁଷକରାଜ ଦୋକାନରୁ ଦେଇ ଯାଇଅଛୁ
ଉକ୍ତ ମାନମାନ ଯେ ଶ୍ରେଣୀରେ ନେଇ ଯାଇ-
ଅଛୁ ଅମ୍ଭକୁ ବାଦର ଯେ ସମ୍ମାନ ବଦାନ
ଅଛଇ ଦେବ ଅମ୍ଭେ ବାଦରୁ ୫ ୫୦ କା
ପୁରସ୍କାର ଦେବୁ ।

ଉପସଂହିତା ମାନମାନ ।

- ୧ ରୂପା ରଘୁଶିଅ ପଂଚୁକୁ
- ୩ ଓକଳ ଅନାଳ ବ ୨୫ ର ୫ ୨୫ କା
- ୨ ରୂପାର ଅଦାପୁତା ଲ ୨ ର
- ୩ ଓକଳ ବ ୨୨ ରୁ ୫ ୨୨ କା
- ୩ ଭୁଲନୋଟା ଅଧିକାରୀ
- ରୂପାର ବଦ ମା ୧ ରୁ ଓକଳ
- ଅନାଳ ବ ୫ ୫ କା

୫ ରୂପାର ସାନ ଦାବଖଡୁ ଓ
ପୁଣିକଦ୍ୱା ଓବେର ଚୋଟା ଅନାଳ

୫ ରୁ ୫୫ ରୁ ୫ ୫୫ କା

୫ ପିଲିକଅମ୍ଭ ଗୋ ୧ ଟାକୁ ୫ ୦ ୩
୨ ପିଲିକ ଅମ୍ଭମଧ୍ୟରେ ସୁବା

କରବ ୫ ୩ ।
୨ ଦୋରଭେଥୁବା ନୁଅର୍ଦିଷା-

ଆକା ଅନାଳ ପଂଚୁକୁ ୫ ୨୦ କା
୮ ପିଲିକ ଦକ୍ଷେଲଇ ଗୋ ୧ ୫ ୫ କା

୧ ଲୁହାରବାଲ ଦେବ ପିନ୍-
କରେ ପଡିଥିଲ ଗୋ ୧ ଟାକୁ ୫ ୦ ।

୩ ୫ ୧୫ ।
ଦସ୍ତାବିଜର କାଲିକା ।

୧୦ ବୁଦାବଳ ସାହୁ ବାସୁର ନେ-
ଶ୍ରିବତ୍ସ ବଦାବର ମାବାଇଶା ମସ୍ତୁର-

କାମର ରେକର୍ଡ଼ସ୍ ସମସ୍ତ ବଦାନ ୧ ୧ ତା
୧୧ ବଦାବର ମାବାଇଶା ବାସୁର

ନେଶ୍ରିବତ୍ସ ବରସାହୁ କାମର ରେକର୍ଡ଼ସ୍-
ମସ୍ତୁର ବଦାନ ୧ ୧ ତା

୧୨ ମଧୁସାହୁ ବାସୁର ନେଶ୍ରିବତ୍ସ
ଅକ୍ତ କବାହୁ ମସ୍ତୁର କାମର ରେକର୍ଡ଼ସ୍-
ସମସ୍ତ ବଦାନ ୧ ୧ ତା

୧୩ ବର ସାହୁ ଓ ଅର୍ଜୁନ ସାହୁ
ବାସୁର ନେଶ୍ରିବତ୍ସ ଅମ୍ଭେ ସାଧୁ ସାହୁ

ମସ୍ତୁର କାମ ବରବର ରେକର୍ଡ଼ସ୍
ସମସ୍ତ ବଦାନ ୧ ୧ ତା

୧୪ ବୁଦାବର ସାହୁ ବାସୁର ନେ-
ଶ୍ରିବତ୍ସ ବଦାବର ସାହୁ ମସ୍ତୁର କାମର

ରେକର୍ଡ଼ସ୍ ସମସ୍ତ ବଦାନ ୧ ୧ ତା
୧୫ ପଦ୍ମଶିବ ସାହୁ ବାସୁର କାମ

ନେଶ୍ରିବତ୍ସ ଅମ୍ଭେ ସାଧୁସାହୁ ମସ୍ତୁର-
କାମ ବରବର ରେକର୍ଡ଼ସ୍ ସମସ୍ତ

ବଦାନ ୧ ୧ ତା
୧୬ ଅରବ ସାହୁ ଓ ଅର୍ଜୁନ ସାହୁ

ବାସୁର ନେଶ୍ରିବତ୍ସ ଅମ୍ଭେ
ସାଧୁ ସାହୁ ମସ୍ତୁର କାମ ବରବର

ରେକର୍ଡ଼ସ୍ ସମସ୍ତ ବଦାନ ୧ ୧ ତା
୧୭ ବସ ତୈଧ୍ୟୁଷ ବାସୁର ନେ-

ଶ୍ରିବତ୍ସ ମଧୁ ସାହୁ ମସ୍ତୁର କାମର
ରେକର୍ଡ଼ସ୍ ସମସ୍ତ ବଦାନ ୧ ୧ ତା

୧୮ ବାଣୀ ସାହୁ ଓ ସମର ସାହୁ
ବାସୁର ନେଶ୍ରିବତ୍ସ ଅମ୍ଭେ ବାହୁ

ମସ୍ତୁର କାମର ରେକର୍ଡ଼ସ୍ ସମସ୍ତ
ବଦାନ ୧ ୧ ତା

୧୯ ଦର ମଦାରଣା ଓ ଶିକ୍ଷାସା-
ମଦାରଣା ଓ ଅଧିକାରୀ ମଦାରଣା

ବାସୁର ନେଶ୍ରିବତ୍ସ ଅମ୍ଭେ ସାଧୁ ସାହୁ
ମସ୍ତୁର କାମ ବରବର ରେକର୍ଡ଼ସ୍-

ସମସ୍ତ ବଦାନ ୧ ୧ ତା
୨୦ ମାନସୁକ୍ତି ବାସୁର ନେଶ୍ରିବତ୍ସ

ମଧୁ ସାହୁ ମସ୍ତୁର କାମର ଶୋଲବଦାନ ୧ ୧ ତା
୨୧ ବଦେଇ ମୁଖର୍ଦି ବାସୁର ନେ-

ଶ୍ରିବତ୍ସ ଅକ୍ତ କବାହୁ ମସ୍ତୁର କାମର
ଶୋଲବଦାନ ୧ ୧ ତା

୨୨ ରୂପର ନିଖିତ ବଦାନମାନବର
ପଟା ଓ ପାଉଁଜିମାନ ୧ ୧ ତା

୨୩ ଅମ୍ଭର ରବୁ ସାହୁ ଆବଦର
ନେଶ୍ରିବତ୍ସ ଅମ୍ଭେ ସାଧୁ ସାହୁ ମଦାବର

କାମ ବରବର ରେକର୍ଡ଼ସ୍ ବଦାନ କାମା
ଉତ୍ତର ୧ ୧ ତା

୨୪ ବର ସାହୁ ଓ ଚରଚାନ ସାହୁ
ଓ ପଧୁ ସାହୁ ଆବଦମାନବର ନେଶ୍ରି-

ବତ୍ସ ଅମ୍ଭେ ସାଧୁସାହୁ ମଦାବର କାମ
ବରବର ରେକର୍ଡ଼ସ୍ ବଦାନ ୧ ୧ ତା

୨୫ ବର ସାହୁ ଓ ବଦେଇ ସାହୁ
ଆବଦମାନବର ନେଶ୍ରିବତ୍ସ ଅମ୍ଭେ

ସାଧୁ ସାହୁ ମଦାବର କାମ ବରବର
ଶୋଲ ବଦାନ ୧ ୧ ତା

୨୭ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଦସ ଶାନ୍ତିକର
ଲେଖିବିଧି ଏକଜନ ନାମର ଖୋଲ

ଚମପୁସ୍ତକ ଛ ୧ ଟା

୨୭ ଅଦାଲତରେ କାଲିସ ଦୋଳ-
ସୁବା ନମ୍ବର ମୋକଦ୍ଦମାନାମର ସହି-
ମୋଦର କଲ ଓ ବେବେର ଖୋଲ

ଚମପୁସ୍ତକ ଯାଦାବ ନକଲ ନାହିଁ କ ୧ ଟା
ସ ଥୁଣ୍ଡାକ୍

କୃଷକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର କଳ୍ପପ୍ରଣାସିତ
ଧାରୁଦୌକାନ୍ୟ ଓ ମେଦ ପ୍ରମେଦର ଏକମାତ୍ର
ଜ୍ଞାନଦିଗ୍‌ଘୋଷ ଅସ୍ତ୍ରାୟ ମହୋଷଧି ।

“ରୋଡେନ୍‌ସିଣ୍ଡା”

ଏହି ଉଷଧି ଅନେକଦିନ ପାର୍ବତ୍ୟଦେଶେ ଏବଂ
ପ୍ରକାର ଯେହୁଦକର୍ଷି ବୃକ୍ଷର ଚୈତ୍ତରୁ ନୂତନ ପ୍ରକାର
ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଏହା ସେକ୍ସନ ବଳେ
ଶୁକ୍ରସମ୍ବଳୀୟ ପାତ୍ର, ଯଥା:—

ଧାରୁଦୌକାନ୍ୟ (ଉତ୍ତର ଉପସମ ବା ନ-ଲେଉଟା-
କୋକଳ) ଯୌବନରେ ଯାଦାବ ଅଦାଲତ କ୍ରମା
ବସ୍ତୁମୈଥୁନୀତ ବସତଃ ନାମାଦିତା, ମେଦ ପ୍ରମେଦାତ
୨୦ ପ୍ରକାର ମେଦ, ବକ୍ତୃତ୍ୱ, ଧାରୁଦୌକା, ଧୂଳିକଳ, ଉତ୍ତ-
ବୈସଲ୍ୟ, ଶାସ୍ତ୍ରବଦ୍ୟେ ଅକ୍ଷୟା, ସୁଦ୍ରବଦନା, ଅକ୍ତ
ବା ତଦା ଉ-ଉଚ୍ଚତାରେ ଉଚ୍ଚତାପ, ଉତ୍ତା ବଳେ ଅନ-
ଉପମ, ବସ୍ତୁତୋଷ, ପ୍ରସ୍ତାବର ଯଦ ବା ପତ୍ରରେ ବା
ସୁନେଃ ସୁଦ୍ରପ୍ରକାର ବା ସପ୍ତଧାରୁ କର୍ଷିତ, ମୁଖକର୍ମାରେ
କ୍ଷତ, ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଧାରୁଦୌକା, ମୁଦ୍ରୁତ୍ୱ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବର୍ଷି ଘର ବା ଗୋଦୟ । ଉଚ୍ଚତାରେ
କେବଳ, ସକାଦା ଅନୟ ଶ୍ୟାମାକ୍ୟ, ବୋଷକ,
ଶିଳାପାତ୍ରା, ମସ୍ତକସର୍ପିତ, କ୍ଷେତ୍ରପୁ, ମୁ-ତକ୍ତ ବୃକ୍ଷ
ସୁନତା କୁ-କେତ, ଚିତ୍ତକୋପନାଦା ଉଦାତ (ଶି ଓ
ସୁଦ୍ରପକ) ଉଦାତରୁ ମୁଦ୍ରବଦ୍ୟୁତାୟ ଯାଦାବ କର୍ମିତ
ଦାୟ, ଯେକେବଳ ନୂତନ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦେଉ ଏକମାତ୍ର
ସେବକ ବଳେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଓ ଅନେକଦେଶା ଉତ୍ତ, ମଂଗ,
ସୁଦ୍ର, କେବଳି, ବୃକ୍ଷ ଦେବ । ଅଥା ଅଦାଲତରେ
ଧାରୁଦୌକା ଅଥ ଦେବ ମାତ୍ର । ନିମ୍ନ ପ୍ରତି ପିଠି
କ ୩୦ ଚୋଟିକା ଉପମାତ୍ର ଛ ୧୦ । ଏହା ମାତ୍ର ।

ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାଦେୟ, ପ୍ରଦ-ଶ ପଦପ୍ରତ ଅକୃଷ୍ମିମ

“ଜ୍ୟାମେକା ସାନସା ।”

ଏହି ସାନସା ବୃକ୍ଷର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉପରଭାଗର ଅନୁମୋଦନ ।
ଜ୍ୟାମେକାୟ ୫୦ ପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତରଦେଶୀୟ ମତ-
ସର ସାନସା ନୂତନ ସୋପାନ ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
ଏହାର ମୃତ ବୃକ୍ଷ ଉତ୍ତରଦେଶୀୟ, ବୃକ୍ଷ ଉତ୍ତ-
ଦେଶୀୟ, ବୃକ୍ଷାଦ୍ୟ, ଧାରୁଦୌକା ଓ ମେଦ ପ୍ରମେଦ-
ପାତ୍ର, ପାତ୍ର ଓ ଉଚ୍ଚତା ସାଦୃଶ୍ୟ, ବାମନାଦିତର,
କର୍ମାଦିତର, ଉ-ଉଚ୍ଚତାରେ ବୋଷକଦେଶୀୟ,
ଶ୍ୟାସିତ ବାଦେ, ମସ୍ତକ କୋ-ଉଚ୍ଚତ, ବଦନାଦେ,
ଶିଳାପାତ୍ର, ମେଧାକର୍ମ ବାଦେ, ଉଦାତ ସେବକାତ
କୃଷ୍ଣା କାକାଦେ; ଏହି ସାନସା ସଦାକାଳରେ ଏକ
ସଦାକାଳରେ ସେବକ ବସାୟ । । ଅକ୍ଷୟକର କର୍ମ

ପ୍ରାୟ ପ୍ରାୟତଃ ଦୌର୍ଗନ୍ଧି ଧରଣର କର୍ମ ମ ସଦାକା ଏହା
କ-କେବଳ ଏକମାତ୍ର-କୃ । ଏହାରେ ପାତ୍ର, ଅପମ, ମତ
ପ୍ରକାର ଦୌର୍ଗନ୍ଧି ରୁ ଶୋଭା ବା ମାତ୍ର ପ୍ରକ-ର ସୁଦ୍ର
ମାତ୍ର, ସୁଦ୍ର ଅନାଦ ଦେ ଶୋଭା ସମସ୍ତେ ଅକାତେ
ସେକା ବସୋତକ୍ତ । ନିମ୍ନ ପ୍ରତି ବୋଦନ କ ୧ ଟା
ଫଳକ କ ୧୦୦୦ ମାତ୍ର ପ୍ରକାର ।

ଉପରେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଉଷଧିପ୍ରକାର ଓ ଚରଣ
ତାଗ୍ରତ ଚି. ମାଟିର;
କ ୫୧ ମୁର ବାବଦକ-ର ପର ବ ଲେପ
ଲେବଦା ।
DR. P. MARTIN
No. 41 Bhawani Charan Tatt's Lane
Calcutta

ଦଶହରାପର୍ବ

ଉପଲକ୍ଷରେ ବିବିଧ ବର୍ଣ୍ଣର ଏକ ନାନା
ପ୍ରକାର ମନୋହର ଏକ ନୂତନ ନବସାର ଧର୍ମୀ
କୃଷ୍ଣା କଲ ଓ ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା ଥୋଇ ଉଦର
ଓ ଶାନ୍ତିମାନ ଅମଦାଣା ଦୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟତ-
ମାନେ ଏହି ନଗର ଚୌଧୁରୀକାର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର
ବାବୁ ଗୌରୀପଦର ସ୍ୱୟଂ ବସାଦର ସକଳ
ଅଭିବକ୍ଷଣର ବୋଧାମ ନାମରେ ପରିପତ
ଦୋଦାକକୁ ଅଧିକେ ପସନ ଅନୁସାଧୀ ନୂନା
ଦେଖି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ।

କରକ } ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳାକଳ ଦେବେଶ୍ୱ
ପାତ୍ରାୟ } କାର୍ଯ୍ୟନିବାହକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସବୁ ଏଣୁ କୁମ୍ଭାଳକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସ୍ୱସନ୍ଧ୍ୟାତ ଓ
ସ୍ୱକଳକପ୍ରଣାସିତ “ବସନ୍ତମାନକ” (ସୁଦାସିତ
ଗୋଲପା କାକାକେଳ ଚୈତ) ଓ ଲବଣ୍ୟବଜା
(ସୁଦାସିତ ଗୋଲପା କପୁକ ଉଲ ଚୈତ)
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫, ଟ ୩୫ ଓ ଟ ୫୦, ଅକ୍ଷୟକ୍ଷୁ
ଟ ୧, ଟ ୧୫ ଓ ଟ ୧୫; ନଦୀପୁରୀ ବେଶ-
କରକଳ ଚୈତର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ।—

ମହିତା, ସୁଇ, ଗୋଲପ, ଚମେଲ ବେକା
ଓ କେକାକେଳ ପ୍ରତି ପିଠି କ ୧୦ ବା
ସବୁ ଏଣୁ ହୋଃ

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।
ରାମବନବାସ
ନାଟକ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ଭାଳକ ସଦାକାଳରେ ସତ-
ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିକଣ୍ଠକୁ ଏକଟଙ୍କା
ମୋଟସଲକୁ ଡାକମାତ୍ର ଶୁଣୁକୁ ତୁରସଲସା ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତ ।

କାକାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳ୍ପ ଶୁକ୍ରାକର୍ଷି
ଉତ୍ତମରୂପେ ମରମତ ଦେବା ଓ ଯଥା ସତ-
ସ୍ୱରେ ପାୟାସିବାକୁ ଭଲ ବନୋତ୍ତମ ଏ
କଗରରେ ନ ଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ଘଡ଼ି ମରମତମ
କାର୍ଯ୍ୟରୁ ବସଲଅଛି । ଯାକାଳର ବରକାଳ
ଦେବ ଶ୍ରୀପାଖାଳାଠାରେ ଚତୁ କଲେ ସମସ୍ତ
ଜାଣି ପାରବେ ।

ଘଡ଼ିର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାଧୀ ନମାସଠାରୁ ପୁର-
ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେରେକ୍ସି କଥାସିଦ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
ମତ ଦୋଷରୁ ନିୟମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘଡ଼ି କ
ଖୁଲିଲେ ପୁନବାର ତୁରସ୍ତ କରବଅଧିକ ।

ଶିଳ୍ପି

ଘଡ଼ିର ତେଲକ ବେଶ୍ୱ, ମୁଦ, ସୁଧି-
ସକ୍ଷୟକେବୁର ଓ ଉଲକେବୁରକର କମର-
ଦେବାଲି ଓ ମେଲ ସାଜ, (ଉପର ଓ ପିଠୁକଳ
ନାନାବିଧ ଅଲକାସତ ରୂପା ଅବା ସୁନାରେ;
ରୂପାର ମୁଦ ଓ ମେଲ ଅଲକାସ ସୁନାରେ)
ଲେଖି କର ବଅଧିକ ।

୧୯୧୬ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀକଳ ସବୁ
୧୯୧୬ ୧୯୧୬ }

ବିଶ୍ୱମସାହେବକଂ ବଟିକା
(BEECHAM'S PILL.)

ଫଳ ବିବେଚନାରେ ଏକୃ ଫଳୁଅର ମୂଲ୍ୟ
ଏକୃ ମୋଦରୁ ଶସ୍ତ୍ରା ବୋଲିଆର ପାରେ ।
ଏ ବଟିକା ବେବଳ ଭୂଇବସଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାତ୍ର ଚକ
ଲଭ୍ୟାଦ ବିଶାକ୍ର ବା ଧର୍ମଦାକର ବୁଦ୍ୟ ବଢ଼ି
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇ
ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବସ୍ତୁର ଶ୍ରୀ ସୁରୁକ୍ଷକ ପକ୍ଷରେ
ସମାନ ଉପଦାସ ବୋଲି ପୁସ୍ତକୋର ବିଖ୍ୟାତ ।
ଅରେ ସଂଗ୍ରହା ବଲେ ଏଥିର ଶୁଣ ଜାଣି
ପାରବ ।

ଉଦସମୟ, ପାବସ୍ତୁକରେ ବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବୁଲ, ସ୍ୱେଜଳ ଉତ୍ତାରୁ ଉଦରର ପର-
ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ଶୀତତା, ନଦ୍ରାକ୍ରତା, ଶୈତ୍ୟ, ଭାଷେ

ଦମନ, ଉପାମାନ, ସାଧ, ବୋଧୁବଦ୍ଧତା, ବଦନ
 ଚର୍ମବେଶ ଇତ୍ୟାଦି ସଦନପ୍ରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ
 ପୈତୃକ ପାଠାରେ ଏହି ବଢ଼ିବା ଅନେକ
 ଔଷଧ । ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ପରାଧାର ଓ ଦେବପୁଷ୍ପ-
 ପକ୍ଷରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ହିତକାରୀ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନର ସଦନକରଣର ଇଂରାଜୀ-
 ଔଷଧୀଲତାରେ ପ୍ରାୟ ରୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-
 ଫୁଲ ଅଧାର ଅନୁସାରେ ୫୦ ୫ ୦ ୫ ଓ
 ୫ ୦ ୫୫ ଅଟଇ । ତାଙ୍କର୍ତ୍ତା ପୁଅର ଦେବା-
 କୁ ଦେବ ।

ସଦର ଓ ମଫସଲଦାସୀ ମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
 ଅଳ୍ପ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଟି ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ
 ସୁବନ୍ଦୋପସ୍ତ ସହଚାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏସ୍ତ-
 ରେ କାନାକୃଷ୍ଣ ଡାକ୍ତରୀ ଓ କରକୃଷ୍ଣା ଔଷଧ
 କିମ୍ପୁ ରୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସାଦାର
 ଯେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ
 ଅତିସରୁ ଓ ବଶେଷ ସାବଧାନତା ସହଚ
 ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ନାଚକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବକ୍ତୃ ଓ ସରକ-
 ମସ୍ତସଲକାରୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଜା କ୍ରମିତାର
 ଓ ସମ୍ପାନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସହଦା ସେବର
 ଚିକିତ୍ସା ଓ ଔଷଧ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଏବାସ୍ତେ
 ସଜାଦ ପାଇଥାଉଁ । ଅତିଏବ ସେମାନଙ୍କ ଓ
 ସବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛୁ ଏ ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଅନୁଗ୍ରାହ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଚିକିତ୍ସିତ ଦେବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ପାଠାକୁ ଅବସ୍ଥା ଉପୁଷ୍ଟିର
 ଭାରଣ, ବ୍ୟାଧି ଭୁଲକ ବ ଜା, ସେନା ପୁରୁଷ
 ବ ସା, ସେନାର ପୁଅ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭରଣ
 ବ୍ୟାକମ, ଅପାର, ଦୋଷ୍ଟାଗୁଡ଼ି, ଧାରୁ ପ୍ରକୃତ
 ଇତ୍ୟାଦି ସେମାନେ କିମ୍ପୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
 ସାଦାର ସାହାଯ୍ୟ ଔଷଧ ପଠାଇବୁଁ
 ସହ କରୁଁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ରକୁ
 କିମ୍ପୁ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚିତ
 ବିଜାଳ ଦର ଉପରେ କଣି ପଠାଇବାର ପର-
 ଶ୍ଚମନମନ୍ତ୍ର ମତକର ୫ ୨ ହିସାବରେ ନି-
 ଶ୍ଚନ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କଠାରୁ ଜଣାଯାଏ । ଦେବଳ
 ସ୍ତାବଂ ଓ ତାଙ୍କର୍ତ୍ତା ପଠାଇଲେ ଔଷଧ ଓ
 ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ବାଲ୍ୟପେଇବଲ ଜାକରେ ମଧ୍ୟ
 ପଠାଯାଇ ପାରେ । ଦେଉଁ ବା ଇନ୍ଦ୍ରସିଦ୍ଧିଏକ
 ସହ ଗୁଣ୍ଡା ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପୁଷ୍ଟିକାରୀ ବା
 ଦୁଇପକ୍ଷିଅ ଶିଳା, ଶ୍ରେଣି କ ପଠାଇଲେ
 ସହର ଉଚ୍ଚର ଦୟାଯାଏ ତାହିଁ ହୁଁ

ଟିକା, କରୁଡ଼ି ଏ ପ୍ରକାର ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
 ଅନୁଠାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
 କଟକ ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ ଓ ପ୍ରୟୋଜନସୂତ୍ରାଂଶ ।

୧ । ପାଦପାଦ ଦେଇ—ଏହା ଉପପାଦ ଦେଇ ମସ୍ତ-
 ବର ବଢ଼ି ଓ ଉପପାଦ ଦେଇ ଦେବ ଓ ମଫସଲଦାସୀ,
 ଦେବ ବର୍ତ୍ତ, ଶୋଭାପୁତ୍ର ଓ ସୁବାସିତ ହୁଏ । ପ୍ରତିଦିନ
 ମୂଲ୍ୟ ଦାନଦା ମାତ୍ର ।

୨ । ଦ୍ରବ୍ୟପାଦ—ଏ ମ ପୁରାଣର ସଦନ ଶ୍ରେଣୀ-
 ସୋଦ ବାଲେ ଡାକା ପଦ୍ୟା ସେମାନେ ଚଣା ସାବ ନାହିଁ ।
 ପ୍ରତିଦିନ ମୂଲ୍ୟ ଦାନଦା ମାତ୍ର ।

୩ । ପଦସଦାସୀ—ଏହା ପଦାଦ ସେବକ ଦେଇ
 କ ପ୍ରାଚୀନ କ ପଦ ସହ ପଦାଦ ଅପୁଷ୍ଟ, ଚିକିତ୍ସା,
 ଦାୟୁ ହୁଏ (ଅମାବାସ୍ୟ) ଓ କମ୍ପାଦ ଅତି ସହଜାଦାସୁ-
 ଲକ୍ଷଣମାନ ଉଦ୍ଧର ହୁଏ । ଏକପକ୍ଷ ବାଲ ସେବକ ସୁ-
 ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦାନ ଦା ମାତ୍ର ।

୪ । ବୋଧବେଦ ଚକ୍ର—ଏହା ଉଷଧ ବ୍ୟବହାର
 ଦେଇ କ ପ୍ରାଚୀନ କ ପଦ ସହ ପଦାଦ ବୋଧବେଦ ଏବଂ
 ବୋଧବେଦରେ ଅଧ୍ୟାୟ ପାଠା, ପଠା, ବୋଧାପୁତ୍ର ବାଲ୍ୟ,
 ଦୁଇ, ଚର୍ଚ୍ଚ, ଚର୍ଚ୍ଚା, ଶୋଧ, ଉପଦ, ବକ୍ତୃ, ପାଦ ଓ
 ପଦପଦ ଚକ୍ରପାଠା ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସ ଉପାଦେ ହୁଏ ।

୫ । ପଦାଦ ଚକ୍ର—ଏହା ସର୍ବପ୍ରକାର ପାଠାରେ
 ଏମନ୍ତ କ ପଦାଦ ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର ସେବଂ ମଧ୍ୟ
 ଏହା ଉପପାଦର ଉପପୁତ୍ର ଅଟେ । ସପ୍ତାଦ ବାଦ ସେବ-
 କ ସୁ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ହୁଏ ।

୬ । ପ୍ରମାଦର ଅଧ୍ୟାୟ—ଏହା ସେବକ ଦେଇ ମଧ୍ୟ
 ଲେହନା ବା ଦୁର୍ଗେ ଦେବପୁତ୍ରର ଦୁଇ, ସର୍ବ ପ୍ରକାର
 ଗାପକ୍ତ, ଦୁର୍ଗେ ଓ କମ୍ପାଦ ଓ ଦାକଦୁ ଦୁଇ, ପାଠା,
 ବକ୍ତୃ, ଅଧ୍ୟାୟ, ଅଧ୍ୟାୟ, ଶର୍ଚ୍ଚା, ଉଦ୍ଧରପା, ଅଧ୍ୟାୟ
 ବୋଧ, ଶାବଦ ଓ ମା-ପିତ ଅବସରତା ଉପାଦ
 ପଦୁର ହୁଏ ଏବଂ ଦେବ ପଦପୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଚ୍ଚ ସହାଦେ
 ହୁଏ । ଏବଂ ପଞ୍ଚମାସ ସେବକ ସୁ, ଔଷଧ ମୂଲ୍ୟ
 ଦାନ ଦା ମାତ୍ର ।

୭ । ଗୋପିତସାଧିକ (ସାଲକା)—ଅଧ୍ୟାୟର ଅଧ୍ୟା-
 ଦ, ବଦାର, ଅତିସହ ପାଦପଦ ଓ ମାଦସିଦ୍ଧ ଦେବପ,
 ଦୁର୍ଗେ ଉପପାଦ ପାଦପାଦ ବସୋପାସ, ଗୋପେଦ, ବଦନ-
 ଉପାଦ ଦେବ କରୁ ପଦାଦ ପାଦପାଦଦେବ, ବକ୍ତୃ,
 ଗାଦ ଉପପେଦ, ବଦନ ଓ ଶର୍ଚ୍ଚା ଦେବ, ଶାବଦ
 ଓ ମାଦସିଦ୍ଧ ଅବସରତା ଉପାଦଦେବ ଓ ଉପପେଦ ସୁଖ
 ବ୍ୟବହାର ଦେଇ ଉପପେଦ ହୋଇ ମାଦପଦେବ ବଦ-
 ନ କମ୍ପାଦ ଓ ଗୋପପୁତ୍ର ହୁଏ । ସୁଷୋପଦେବ ମଧ୍ୟ ପଦା-
 ଧ୍ୟାୟକମ୍ପେ ଦା ଉପପୋଷା । ନାଗପଦାଦ ବର୍ତ୍ତଦେବ,
 ବାଲ୍ୟ ଦେବ ଓ ଅପାଦି ଏହା ସେବକେ ଅଧ୍ୟାୟ ହୁଏ ।
 ବାଦ ଦେବ ସେବକ ସୁ ଔଷଧ ମୂଲ୍ୟ ଦାନଦା ମାତ୍ର ।

ଉପପାଦ, ବାଲ୍ୟ, ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଉପପାଦଗାରୀ } Y. L. M. S.

ବାଲ୍ୟକାଗଜ ।

ଉତ୍କଳଜିତ ଶ୍ରୀ ପଦରେ ସଦନ ଚକ୍ର
 ଚୌଧୁରୀ ଚକ୍ରାଳ ବାଲ୍ୟବେଦର ସମ୍ପଦ

ଦୟାକରଣେ ବାଲ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କର ବ୍ୟାଗୀନ
 ଦୈବତାକରଣ ଉପପୁଷ୍ଟିର ଅପ ସଦା—

୧୦ ଟଙ୍କା	୧୦୦	୧୦୦୦
୨୦ ଟଙ୍କା	୨୦୦	୨୦୦୦
୩୦ ଟଙ୍କା	୩୦୦	୩୦୦୦
୪୦ ଟଙ୍କା	୪୦୦	୪୦୦୦

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ଉପପାଦଦେବ ବାଲ୍ୟ ଉପପୁଷ୍ଟି ଅନୁମୋଦନ
 ଦୈବତାକରଣେ ଉପପାଦଦେବୀ ଓ ଦେବୀ ଓ
 ଦେବୀ ଓ ଦେବୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ବଦନ ଉପପାଦ ସେବକର ଉପପୁଷ୍ଟି ଦେବ ଅପ
 ବାଲ୍ୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦ୍ୟବଦନର ମଧ୍ୟରେ ଉପପ
 ଅପ । ଉପପୁଷ୍ଟି ଅନେକପ୍ରକାର ଦେବ
 ଉପପାଦ ଉପପୁଷ୍ଟି ପ୍ରମୁଦ ଅପ ଉପପାଦ
 ପାଦା ଅବଦ୍ୟକ ଉପ ଦୈବତାକରଣେ ଅନେ-
 ସର୍ଗ ଦେଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ଯାଉଅଟେ ।

ପିତୃକାର ।

ଏ ବାଲ୍ୟ ଉପପାଦ ସାହରେ ଉଚ୍ଚ
 ଉପପାଦ ଉପପାଦ ଦୈବତାକରଣେ ସାହରେ
 ଦେଲେ ପାଶୋରକା ବଦ ଦେବ ଉପପାଦ ମଧ୍ୟ
 ଅନେ ଲେଖିଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଉପପାଦ ଦେବ ଓ ଉପ
 ଅଧ୍ୟାୟ ଚାହିଁ ।

ଦେଲେ ଉପପାଦ ଓ ସାହରେ ଉପପାଦ
 ଉପ ମଧ୍ୟ ଅପ ।

ଅଧ୍ୟାୟକରଣ କର ଦୈବତା

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ଉପପାଦଦେବୀର ପଦା
 ଉପପାଦ ଉପପାଦ ଉପପାଦ ଅପା —

ପ୍ରଥମପ୍ରକାର ସାହରେ

ଅଧ୍ୟାୟକ	୫ ୦ ୦
ଅଧ୍ୟାୟକ	୫ ୦ ୦
ଶ୍ରୀ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ	୫ ୦ ୦

ମଧ୍ୟ ଦୈବତା ବାଲ୍ୟର ଉପପାଦ ଉପପାଦ
 ଦେଲେ ଦୈବତା ପଦା ୫ ୦ ୦ ଉପପାଦ ଦେବ
 ଚାହିଁ

ଉପପାଦ ଉପପାଦ ଉପପାଦ ଉପପାଦ ଉପପାଦ
 ଉପପାଦ ଦୈବତା ଓ ଦୈବତା ମଧ୍ୟାଧ୍ୟାୟ ଦେବ ।
 ଅଧ୍ୟାୟ ଦୈବତା ବାଲ୍ୟରେ ସଦନ କରୋପପୁ
 ଦୈବତାକରଣ ।

ଉପପାଦର ମୂଲ୍ୟ ଉପପାଦଦେବ ପଠା
 ବାଲ୍ୟ ଦେବ ।

ଉପପାଦ ଉପପାଦ ଉପପାଦ ଉପପାଦ ଉପପାଦ
 ଦୈବତାକରଣେ ଉପପାଦ ଦୈବତାକରଣେ ଉପପାଦ ଦୈବତାକରଣେ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାହିତ୍ୟିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କ୍ର. ୨୦
୧୯୧୯

ତା ୨୨ ରବି ମାସେ ଅକ୍ଟୁବର ୧୯୧୯ ମସିହା । ୨୧ ବାର୍ଷିକ ୮ ନମ୍ବର ୧୦୦୦ ପାଇଁ ଶେଷକାର

ଅଭିମ ଦାର୍ଶିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପ ଶ୍ଳାବେୟ ୫ ୨୯

ଅନେମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଅଭ୍ୟାସରୁ
କମାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଶ୍ରେଣୀକାର ସ୍ତର ଓ ସ୍ତର-
କୁମାର ଦୁଇଗଣ ସୁସ୍ୱର ପ୍ରଣୟକ କରି ଶୀଘ୍ର
ସିଦ୍ଧା କରାଇବାକୁ ମନୋହୋରୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ରୁଚା ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦର ଏପ୍ରକାର ହିନ୍ଦୀମ
ପ୍ରସଂସାର୍ଥ ଅଟେ ।

ସମ୍ବଲପୁର ହିନ୍ଦିପିଣ୍ଡୀରେ ବାବୁ ବିଷ୍ଣୁଆ-
ଚାର କଟକ କର୍ମିଲସ୍କୁଲଶିକ୍ଷକ ବିଷୟରେ ଏକ
ଦୀର୍ଘ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରାଣ ଅଛନ୍ତି ଏକ
ତରଫରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉଚିତ ଶିକ୍ଷାଦେଇ ନ
ଥିବାର ଓ ତତ୍ପ୍ରତି ସୁପରସେଣ୍ଡେଣ୍ଡ ଓ ଓଡ଼ିଶା-
ସ୍କୁଲସମ୍ବନ୍ଧର ଇତିହାସମାନେ ତତ୍ପ୍ରତି
ସମ୍ପ୍ରୋତ୍ତ ମନୋହୋରୀ ହେଇ ନ ଥିବାର
ଲେଖା ଅଛି । ଅନେମାନେ ଅସା କରୁଁ କର୍ତ୍ତୃ-
ତାମାନେ ଏ ବିଷୟ ତଦନ୍ତ କରି ସ୍କୁଲର
ଅବସ୍ଥା ମନ ହୋଇଥିଲେ ସଜାତି ଦେବେ ।

ମହାନାମ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବାବାଦୁର
କଲଚମାସ ତା ୨୨ ରଖ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗାମି
ସୁକୁବାର ସିମଲଠାରୁ ଯାତ୍ରା କରି ରେଲବା-
ଟରେ ଦାଇବସବାଦ, କଙ୍ଗାକୁରା, ମହୁପୁର
ଏବ ମାଦାକ ଭ୍ରମଣ ଉତ୍ତରୁ ମାନ୍ତାଳରୁ ସମୁଦ୍ର
ବାଟେ କରକାକୁ ଶୁଭଗମନ କରିବେ ଏବ
ସମ୍ବଲପୁର ସମ୍ବଲପୁର ତା ୨ ରଖରେ କଲ-
ଚମାସରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ । କଲଚ

ଭାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବା ସମୟରେ ଯେପରି
ସମାବେଦ ଦେବ ତହିଁର ବିସ୍ତାରର ଅଦେଶ
ଯଥାସମୟରେ ପ୍ରଭୁର ହେବ ।

ଗର ଦୁଧବାର ସକ୍ଷ୍ୟା ପୁଣ୍ୟ ଦହରୁ ଏକ
ଶେଷ ସଂସରେ ପ୍ରଭୁର ଦୃଷ୍ଟି ଦୋର ବୁଝିବାର
ଅସମ୍ଭବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମେଳାଚୟ ଓ ବିନ୍ଦୁ-
ପାତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଗୁରୁବାର ଦାସା-
କୀଅମାବସ୍ୟା ଥିଲା ମାତ୍ର ଅକାଶର ଗତ ଦେଖି
ସେସମୟର ଅସ୍ତୋକନ ଯଥା ସମୟରେ
ଅନେକ ଦର ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସକ୍ଷ୍ୟା ସମ-
ୟକୁ ଅକାଶ କର୍ମର ଦେବାରୁ ସେସମୟର
ଦେଲ ମାତ୍ର ତାବା ନିତାନ୍ତ ଉଣା । ଦୃଷ୍ଟି ହୋ-
ଇ ନ ଥିଲେ ସୁଖା ବିଶେଷ ସେସମୟର
ଅସା ନ ଥିଲା କାରଣ ଅଜିବାଲ ଲେବେ
ବାଳା ପାଉଁ ନାଦାନ୍ତ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦକୁ
କରୁଛି କାହୁଁ ପାଇବେ ?

କଲଚର ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରକାଶ
ସେ ମୁତ ରାଇଲସାଦେବଙ୍କ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ
ସାହେଜ ସାଦେବ ଓଡ଼ିଶାର ସେକଲମେଣ୍ଡା
ଅଧିକାର ଅର୍ଥାତ୍ ବନୋକପ୍ରକାର ନିୟମଦୋର
ଅସୁଅଛନ୍ତି । ସାହେଜ ସାଦେବ ଏଥିପ୍ରକା
ପୁସ୍ତକ କଲେକ୍ଟରପ୍ରଭୃତ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାକୁ
ଓଡ଼ିଶାର ଅଭିଜ୍ଞତା ଅନେକ ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି
ଏବ ସେ ବଡ଼ ବିଚାରଣ କର୍ମମୁଖ୍ୟ ଭରସା

ହୁଅଇ ଏହାକହାବ ବନୋକପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ-
ଲାରୁପେ ନିର୍ଦ୍ଦାବ ଦେବ ଏବ ସେ ମହଲୁମାର
ଅନେକ ଅବର୍ଜନା ପରସାର ଦୋର ମିବ ।
ଅପାଦମସ୍ତକ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ତଦ୍ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି
ଏ ମହଲୁମାରୁ ସଜାତିବାର ଅବଶ୍ୟକ ।

ଦାସାକଳୀ ଅମାବସ୍ୟା ଧାନଫସଲ ପ୍ରତି
କୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଦାଟି । ଏ ସମୟରେ ଦୃଷ୍ଟି
ନ ଦେଲେ ଧାନର ବିପେଷ ଲାଭ ହୁଅଇ,
ଏଥର ଲୁମାରପୁଷ୍ଟିମା ଉତ୍ତରୁ ଦୁଇ ଏକପର
ଦୃଷ୍ଟି ଦୋର ଅନେକ ଉପକାର କରିଅଛି ।
କେବଳ ଅତି ଅଳ୍ପ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅଦୌ ଦୃଷ୍ଟି
ନ ଦେବାର ଶୁଣା ଯାଉଅଛି । ଏଥକୁ ସେହି
ଅମାବସ୍ୟା ଓ ତହିଁ ପୂର୍ବଦନରେ ହିତପ୍ରାପ୍ତ
ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାରୁ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ଯେ
ଏହା ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗା ଅଟଇ । ତାବା ହେଲେ
ବର୍ତ୍ତମାନର ଧାନଫସଲ ନିରାପଦ ବୋଲିବାକୁ
ହେବ । ମେଘର ଅଶୟ ଅବଧ ଲାଭ ନାହିଁ ।
ଫସଲଲଭର ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ଦେଖି ଲେବେ
ଅନଳଭ ଅଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ବଦୁଖସବରର ସତ୍ତ୍ୱ-
ମାନଙ୍କର ଦୁରନ୍ତସ୍ତା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଖଣ୍ଡିଏ
ଇଂରାଜୀ ପତ୍ର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରେରକ ଅପରା-
ର ପରତସ୍ତ ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କର
ଲେଖା କେତେଦୂର ସତ୍ୟ ଅନେମାନେ କହି

ନ ପାଇଁ ମାତ୍ର ସେଥିରେ ସେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି
 ଉଦ୍‌ଗମ କୁଅବକାରଠାରୁ ପୁରୁଣାବିକାରକୁ
 ଯିବାର ଦୂର ପ୍ରଧାନ ସତ୍ତ୍ୱେ କି ଯଦା ଅନେକ
 ଲୋକ ନିତ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ତାହା ଏମନ୍ତ
 ଅପରାଧର ଓ ଦୁର୍ଗମମୟ ଯେ ନାହିଁ ତେଣୁ
 ନ ଦେଇ ଚାଲିବା କଷ୍ଟ ସେଥିରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକ
 ଜ୍ଞାନସାରରେ ଏହା ଅଗାଧ ଉଚ୍ଚତ ବ୍ୟବହାର-
 ନାରେ ଅନୁମୋଦନ ଏ ବାଧା ପ୍ରକାଶ କରି
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ ସେ ସଞ୍ଜମାନଙ୍କର
 ଅବସ୍ଥା ଏପରି ଶୋଚନୀୟ ହୋଇଥିଲେ ମିତ୍ର-
 ନସିପାଳିତୀ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀୟ ହୋଇଥିଲେ ଉପସ୍ଥାପିତ
 ପ୍ରଜାହାର କରିବା ବିଷୟରେ ସୁହୃଦ୍ୟ ଦେବେ ।

କଟକର ଜଗତ ଓ ବନୋବସ୍ତୁକାର୍ଯ୍ୟ-
 ଜାଲରେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ଅନିଶ୍ଚିତ-
 ଶାନ୍ତିରାଜ୍ୟ ବିଷୟ ଅଧ୍ୟାୟତ୍ତ ହେଉଥିବା
 ବିଷୟରେ କଲିକତାର ଷ୍ଟେଟ୍‌ମ୍ୟାନ ଏକ
 ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସାରମତ ଏହିକ
 ବନୋବସ୍ତୁକାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକରୁଣେ ଚାଲି
 ନାହିଁ । ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ବନୋବସ୍ତୁକାର୍ଯ୍ୟ
 ଏକମାସ ମଧ୍ୟରେ କି ୧୦,୦୦୦ ତା ତୁମ୍ଭ
 ଚିତ୍ତିତ ହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ଶେଷ କରି ଥିବାର ଅପଣା
 ନଦ୍ୟାରେ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ବନୋବସ୍ତୁ-
 ମନ୍ଦଳମାନେ ନିୟୁତ ହୋଇଥିବା ଅମଲକ
 ମଧ୍ୟରୁ ଅଧକାଂଶ ଦାନୀ ଅର୍ଥାତ୍ ପୁରୁ ମଜୁର
 ଓ ଯୌକତାଗରେ ବସ୍ତ୍ରପାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ।
 ସବୁ ଚାଲିଯିବାରୁ ଉଚ୍ଚତରର ସୁଧକ ରକ୍ଷା-
 ନମନ୍ତେ ନ ଦେଇ ପଛରେ ଅନୁଚ୍ଛା ନିଜର
 ଯଶ ପୁରୁ ଲେଖିବା ସବାସେ ଏସବୁ ବିଷୟର
 ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ଉଦ୍‌ଗମ କରନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ
 ଅଥା କରୁଁ ଷ୍ଟେଟ୍‌ମ୍ୟାନଙ୍କର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା
 ବ୍ୟର୍ଥ ଦେବ ନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ପାଦକାଳୀୟ ଯେଠା ନିର୍ମଳ
 ମୋକଦମାର ଭଲ ଲିଖିତ ରବସ୍ୟକ୍ତି ପାଠକମାନଙ୍କ
 ଉପହାସ ଦେଲୁ, ଯଥା;—
 “ନମଗାୟତ୍ତ କଣେଅସୀମାକୁ ହେ ଲିବଣ-
 ଜନସହୃଦ ଏଠା ସଦର କଟକକୁ ଚାଲି
 ଦେଲ । ବିଭବସିଦ୍ଧ ଜଗନ୍ନାଥ ବାବୁଙ୍କ
 ମନରେ ବଦାୟନରେ ସନ୍ଦେହ କହିଲ ସେ
 ନିୟତକେଳେ ବଜାରକୁ ଡାଠ ଅଣାଇ
 ସେହି ଲିବଣକଳକୁ ରଖାଇଲେ ମାତ୍ର ସେ-
 ଥିରୁ ବିହ ମାଣ ଲିବଣ ବାହାରିଲ ନାହିଁ ।

ସୁସ୍ୱପ୍ନ ଅସୀମା ଖଲ୍ଲସ ପାଇଲ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ବିଭବସିଦ୍ଧଠାରେ ଏହି ପ୍ରକାର କେତେକ
 ଅସୀମା ଯେ ଭୁଲରେ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିବେ ତାହା
 କିଏ କହି ପାରିବ ?”

ବାସ୍ତବରେ ଚୋରପକ୍ଷ ଯୋଗ୍ୟ କରୁ-
 ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଧର ଦଣ୍ଡ ଦୟାଦା ସବାସେ
 ପୁଲିସକର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦେବାର ନିୟମ
 ଥିବାରୁ ଅନର୍ଥକ ବା ଅମୂଳକରୂପେ ଅନେକ
 ମୋକଦମା ହୁଅଇ । କେତେକସ୍ତ୍ରରେ କରମାନା
 ଟଙ୍କା ପୁଲିସ ଦାୟରୁ ଦେଇ ଅସୀମାକୁ ଖଲ୍ଲସ
 କରି ନିୟୁତ ଏବଂ ପୁରସ୍କାରଦ୍ୱାରା ତାହା ଉଦ୍-
 ସହୃଦ ଅଦାୟ କରନ୍ତି ।

ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଚିପିଶାନ୍ ପ୍ରକାଶ ଯେ ବାମଗ୍ରା
 ସକଳକର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ଅଧିକେ-
 ନ ସେବା କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ମାତ୍ର-
 ମଧ୍ୟରେ ତାହା ତ୍ୟାଗ ନ କଲେ କର୍ମଚାରୀ
 ହେବେ ବୋଲି ସେଠାର ସଦାମହୋଦୟ
 ଅବେଶ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଅବଶ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ଯେ ବାମଗ୍ରାଧର ମାଦକ-
 ସେବାର ଏକାନ୍ତ ବିରୋଧୀମାନ ହରସା କରୁଁ
 ଏ ଅବେଶକୁ ଅବାଧ୍ୟାକ୍ତରେ ପ୍ରବଳ ନ କରି
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାଦକସେବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥା
 ବିଚାରକାରେ ଦଗ୍ଢଦିଆ କରନ୍ତେ । ସେମନ୍ତ
 କି ଏହି ନିଷେଧାଜ୍ଞାଦ୍ୱାରା ବାହାର ପ୍ରାଣସମୟ
 ନ ଯାନ୍ତେ । ଲୋକେ ଅପଣାର ଓ କୁଟୁମ୍ଭପ୍ର-
 ଯୋଗଣ ସବାସେ ନାନାସ୍ଥାନରେ ଚାଲି
 କରିବାକୁ ବାଧା ହୁଅନ୍ତି ଓ କଷ୍ଟ ଅଧିକା ଜଳ-
 ବାୟୁର ଦୋଷ ଉପସମାପ୍ତେ କେତେ ଲୋକ
 ଅସୁ-ଘୋରକୁ ବାଧା ହୁଅନ୍ତି । ଏପରି ଲୋକଙ୍କୁ
 ନିଷେଧ କଲେ ଅନର୍ଥ ଯାନ୍ତେ । ବାସ୍ତବରେ
 ଅସୁର ଯେମନ୍ତ ଦୋଷ ଅଛି ସେମନ୍ତ ଶୁଣ ମଧ୍ୟ
 ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅବସ୍ଥାରେ ଦୋଷଗଣର ଜ୍ଞାନ
 ଶକ୍ତିକୁ କରିବା ଦୃଢ଼ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଏସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକସମ୍ଭାରେ କହୁ ନିୟମ କରିପାର
 ନାହାନ୍ତି । ବାମଗ୍ରାଧର ଯେବେ ଅନାବସ୍ୟକ
 ବା ଅଧିକରୁ ଅସୁ ବା ଅନ୍ୟ ମାଦକସେବାର
 ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରଜାହାର କରିପାରିବେ କେବେ
 ପୁସ୍କରକଣ୍ଠ ଦେବ ।

ସଂଗ୍ରହକ ନିମ୍ନବର୍ତ୍ତୀ ଯା * ସମ୍ଭାରେ
 ତାଲିକାରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ବଜାର
 ହୋଇଥିବ କଲେକରେ ଭୁଲୁ ବୁଦ୍ଧି ଲୋଗ-

ହୋଇପାରିବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି । ସମ୍ଭା
 ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାସ୍ତର ଜଣେ ପ୍ରକେଷିତା-
 ପକ୍ଷୀକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଭ ବେଳେ ମେଡ଼ିକେଲ
 ସ୍କୁଲରେ ବାହାର ବୁଦ୍ଧି ଲୋଗ କରିବାବ୍ୟୟ
 ତାଲିକାରେ ମହୋଦୟଠାରେ ଦରସାପ୍ତ
 କରିବାରେ ତାଲିକାରେ ମହୋଦୟ ଉପ-
 ଶେଷ ନିୟମାନୁସାରେ ଶୁଭ ଦରସାପ୍ତ ମଧ୍ୟ
 କରିବାର ଅବସରା ପ୍ରକାଶ କଲେ । କିନ୍ତୁ
 ବର୍ଣ୍ଣାଳିକାର ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲରେ ଅଧ୍ୟୟନ
 ସୁଧା ନମନ୍ତେ ଗର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲରେ
 ବୁଦ୍ଧି ଲୋଗ କରିବାକୁ ସମସ ଦୋଷ ବିଷୟ
 ଶେଷକଟ ବାହାରେ ତାଲିକାରେ ମହୋ-
 ଦୟ ଜଣାଇବାରେ ଶେଷକଟ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ମଧ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ନିୟମ ସଂଗ୍ରହକ ଦେଲ
 ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଏକଦା ଇଂରେଜାଣିତ ପ୍ରକେ-
 ଶିକା-କ୍ଷୋଭାଶି ଶୁଭମାନଙ୍କର ଉପହାସଦେ-
 ବାର ସଲେବ । ବାଲେଶ୍ୱର ସେମାନେ ବର୍ଣ୍ଣାଳି-
 କାର ମେଡ଼ିକେଲ ସ୍କୁଲରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ
 ମନ ବଳାଇବେ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ମଧ୍ୟରେ
 ତାଲିକାରେ ମହୋଦୟ ଉପରେ ନିୟମ
 ପୁନଃ ସଂଗ୍ରହକ ବିଷୟ ପ୍ରକେଷିତାପକ୍ଷୀକାରୀ
 ଶୁଭକ ନମନ୍ତେ ଇଂରେଜା ମେଡ଼ିକେଲ ସ୍କୁଲରେ
 ପଠକର ଥିଏ ପରସାର କରୁଅଛି ।

ସଂଗ୍ରହକର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବସ୍ତୁର ଉଣା
 ହେଉଅଛି । ଏକକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର ଅଗୋଷ୍ଠା ମୁନ୍-
 ସଂଖ୍ୟା ଉଚ୍ଚପଦକାର ସଂସ୍କର ହୋଇଅଛି ।
 ଏହି ଦରରେ ମୁନ୍‌ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକେଷିତ ହେଲେ
 ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚାଶ ବିଷୟେ ଉକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଜନଶୂନ୍ୟ
 ହୋଇପାରେ । ବିଶ୍ୱାସକମାନେ ଚପର ମୁନ୍-
 ସଂଖ୍ୟା ଉଣା ହେବ ଏଥିର ଚିନ୍ତା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ତାହାର ଉଚ୍ଚତର ମତ ଏହିକ ସଂସାରୀ ଲୋକ-
 ରେ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ ଅକେଲିକ ଶିଶୁବର ମୁନ୍
 ହୁଅଇ । ବର୍ଣ୍ଣମଧ୍ୟରୁ ଏକଲକ୍ଷ ଶିଶୁ କେବଳ
 ସାଧକାଦୋଷରୁ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ
 ସେଠାରେ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ ଉପକାରୀ
 ହୋଇଅଛି କି ଏକକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମୁନ୍ ବାଲିର ବିଶୁଦ୍ଧ
 କେହି ଦୃଢ଼କରୁଣ ଖୁଅଇଲେ ଦଣ୍ଡନାୟ
 ଦେବ । ଏପରି ଉଚ୍ଚତରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଲ-
 ଯୋଗେ ବୁଧ ସଂସାରରେ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡ ଦେବ ।
 ଇଂରେଜଙ୍କ ବାଣିଜ୍ୟପ୍ରକାରକୁ ଏହି ଉଚ୍ଚତର-
 ସଂସ୍କୃତ ବୁଧ ସଂସାରବା ବୋଲଇ । ଏ ଦେଶର
 ଅଧିଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ଦେଶୀୟ ଉଚ୍ଚତରା

ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଅରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି ।
 କରଣ କରୁଁ ତାହା ଅନୁଷ୍ଠାନର ଥିବାର ଜାଣି
 ଏ ଦେଶୀୟମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବ୍ୟବହାର ପରିଚାଳନା
 କରିବେ । ଇଂରାଜୀ ଜନସମୂହ ଭଲ ନୁହେଁ ।
 ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଭଲ
 ମନ ବିଚାରପୂର୍ବକ ହୋଇ ସାହେବମାନଙ୍କ
 ଦେଖା ଦେଖି ସେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରିବା-
 ଦ୍ଵାରା ଅପରାଧୀ ଗୌରବୀନି ମନେ କରୁଁ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ବାଲ୍ୟାୟାପାଳୀ ଏଲକା
 ଲେଖକ ଓ କମରଦାଅଞ୍ଚଳରେ ଅନାଗୁଣ୍ଠି-
 ଦେଇ ଅନୁକୃଷ୍ଣ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ସମ୍ପାଦ-
 କାହିଁକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବାଲେଶ୍ଵରର
 ସୁଯୋଗ୍ୟ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କରକମ୍ପାସାହେବ
 ଏ ସମ୍ପାଦ ପାଇଁ ସଦର ଲେକଲହୋର୍ଡର
 ସହକାରୀସଭାପତି ବାବୁ ଦୟାଶ୍ରମସରକାରଙ୍କ-
 ଦ୍ଵାରା ସରକମିନ ଭଦ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ବାସୁଦେବ
 ଅନୁକୃଷ୍ଣ ଦାସିବାର ଅବଗତ ହୋଇ ସାହାଯ୍ୟ-
 ଦାନର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦୁଇପଇ ଟଙ୍କା ଦେବୁଡ଼ିବାର କମିଦାର ବାବୁ
 କୈଳାଶଚନ୍ଦ୍ର ସାୟ ମହାଶୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ
 କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେ ସ୍ଥାନାନୁରୁ ଗୁରୁଳ
 ଜଣି ଅଣି ଅଳ ଓ ଗରବଲେକକୁ ବିଭାଗ
 କରିବେ । ମୂଲ୍ୟାୟାପାଳ ସାହାଯ୍ୟକମଳେ
 କାର୍ଯ୍ୟ ପିଠିବାର ସ୍ଥିର ହୋଇ ଚିତ୍ତ କୃତଜ୍ଞିମା-
 ପୂର୍ବକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଭାବ ବିସ୍ତାରିତ ଅଛି । ଏଣିକି
 ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଫସଲ ରକ୍ଷା
 ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ସତରଂ ଏବର୍ଷ
 ସାହାଯ୍ୟ ବେତାର ଅ-ଶକ୍ତ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ
 ତନୁକାର ଟଙ୍କା ବରଦ୍ଵାର ବେଦାହାର ଏ-
 ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିବାର କରୁର ହୋଇଅଛି ।
 କରକମ୍ପା ସାହେବଙ୍କର ଏହି କରକଣ ଏବଂ
 ଦୟାଶ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟସଙ୍ଘେ ଗଠିତ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଭୁଲନା କଲେ ଅକାଶ ପାତାଳର
 ପ୍ରହେଳ କଣାଯାଏ । ଯେଠାରେ ଅନୁକୃଷ୍ଣର
 ସୁକଳା ଦେବା ମାତେକ ସାହାଯ୍ୟଦାନର
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହେଲା । ଯେଠାରେ କେବଳ ଭଦ୍ର
 କରୁଁ ଅଠକଣମାତ୍ରକାଳ ଗତି ହେଲା ଏବଂ
 ସରକାରେ ଅକଳକଳେକ ମଲ ଉତ୍ତରୁ
 ଦେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ ବ୍ୟାଗଳ ତାହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚୁର
 ହେଲା ନାହିଁ ।

ପୁନାବସୀ ମହେନ୍ଦ୍ରା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ସୁଦେଶ-

ରେ ନାନା ଶିଳ୍ପଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ଯେଉଁ
 ଯନ୍ତ୍ରଦାନ ହୋଇଅଛି, ତହିଁର ବିବରଣ ଏକ-
 ଜଣ ସମ୍ଭାଗ ଇଂରାଜୀ ଟାଇମସ୍ ଅବ ଉତ୍ତରାଧି-
 ଶିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ଲେଖିଅ-
 ଛନ୍ତି କି ଯାକଜା କାଶୀନାଥଜୀ କାମର ଜଣେ
 ମରହଟ୍ଟା ବ୍ରାହ୍ମଣ ବଲଭକୁ ଯାଇ ବରମିନଦାମ-
 ଠାରେ ଥାଳା ଚାଟିଆ ପ୍ରଭୃତି ବାସନ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦେବାର କାରଖାନା ଦେଖି ପ୍ରୟୋଗମାୟ
 କଳମାନ ସୁଦେଶକୁ ଅଣାଇ ଗୋଟିଏ ବାର-
 ଖାକା ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ଦେଶର ପ୍ରଚ-
 ଲତ ବାସନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦଳସରୁର
 ଅବଶ୍ୟକମାୟ ପରବର୍ତ୍ତନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି
 କାରଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁନ୍ଦରରୂପେ ଚାଲୁଅଛି ।
 ଏପରି କେତେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମିଶ୍ରି ଆଉ ଯୋଡ଼ିଏ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପଦ୍ରବ୍ୟର
 କାରଖାନା ବସାଇବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ କଳମାନ
 ବିଲଭରୁ ଅଣାଉଅଛନ୍ତି । ପୁନା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର
 ଏପରି ଅଧ୍ୟବସାୟ ଓ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ
 ଏବଂ ଏମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଦେଶୀୟ ବ୍ୟବସାୟର
 ଅଭରେ ଅନେକ ଉନ୍ନତି ହେବ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ଏହି ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ବିଲଭସିଦ୍ଧି
 ସାଥୀକ ଶାସ୍ତ୍ରଜିବିକ ବୋଲି ଏମାନଙ୍କ ବିଲଭ
 ସିଦ୍ଧାରୁ ଜାଣି ରଞ୍ଜିତା ସୁଦେଶର ଉନ୍ନତମା-
 ଗରେ ବାଧା ଦେବା ଭବି ଆଉ ହେବନାହିଁ ।
 ଅନେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିଲଭକୁ ଯାଇ ଫେର ଅପି-
 ରୁକ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନେ କେବଳ ସାହେବବେଶ
 ବେଶ ଅପିନା ଉତ୍ତା ଅର୍ଥ କରୁ କରି ନାହାନ୍ତି
 ସମୁଦାୟରେ ଲେକେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆଶଙ୍କା କରି
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ କରୁଛନ୍ତି ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଯେତେ ବଳକମାନେ ଯୁକ୍ତ ମରହଟ୍ଟା ବ୍ରାହ୍ମ-
 ଣଙ୍କପରି ବିଲଭର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ସୁଦେଶର
 ଉନ୍ନତରେ ଖଟାନ୍ତେ ତେବେ କି ଦଶଦାସ-
 ହରୁଛନ୍ତି ଏବେ ଅ-ଲଳ ଉତ୍ତମା ନାହିଁ ।
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ଭୂତା ବାହ୍ୟବ୍ୟ-
 ପ୍ତରେ କିଛି ଫଳ ନାହିଁ ।

ଗରସପ୍ରାଦର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ "ଉପୁ-
 ଲେଚନ" ସାକ୍ଷରତ ଯେଉଁ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ପ୍ରତିବାଦସ୍ଵରୂପ ବାବୁ
 ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥଦାସ ଖଣ୍ଡିଏ ପଞ୍ଚ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।
 ପଞ୍ଚ ଅନାବଗ୍ୟବରୂପେ ଦାସ ହୋଇଥିବାରୁ
 ସମ୍ପାଦାୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସ୍ଥାନ ନ ପାଇ ତହିଁର
 ପ୍ରକାଶ ଅଂଶ ଏ ଠାରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ, ଯଥା ।

ପ୍ରଭୁକବିଆ ଏହିକି ଟାଉନ ମୁଲର ଦେଖି-
 ମାତ୍ରର ବାବୁ ବିଶ୍ଵନାଥ କରି ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳ-
 ପୂର ଦେଉଡ଼ିପଣିର ଦାବୁ ରାମନାଗୁପ୍ତ ଲାବୁ
 ଏବଂ ତାଙ୍କର ବାବୁ ରାମକୃଷ୍ଣ ସାହୁ ଏପରି
 (କଲ) ଜାତୀରେ ରତ ଥିବା ସମୟରେ
 ନଦୀର ସେତୁରୂପରେ ବସିଥିବା କେତେପୁ-
 ଠିଏ ଲୋକ ଯେକି ତାଙ୍କରକ ଶତ୍ରୁ ଅଟନ୍ତି
 ତାହାକୁ ଅପମାନିତ କରିବା ଆଶାରେ ନଦୀର
 ଉକ୍ତଅଂଶର ଅଧିକାରୀ ସୁକା ବୈଦ୍ୟନାଥ-
 ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ନିକଟରେ ମାଛ ଧରନେବାର ସମ୍ଭାଦ
 ଦେବାରୁ ସୁକାଙ୍କ ପ୍ରେରଣ ୩୦୦ ଜଣ ଲୋକ
 ଅସି ଦେଖିଲେ ସେ ବାବୁମାନେ ଖେଳୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏହା ଦେଖି ସେମାନେ ବାବୁମାନଙ୍କୁ କହିଲେ
 କି କେଉଁଠିମାନେ ପ୍ରଭୁବର୍ଷ ମରୁଦ୍ଵୀପଟା
 ନଅନ୍ତି । ଏବର୍ଷ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ପଟା ନେଇ
 ନାହିଁ । ବିକାପଟାରେ କିଏ ମାଛ ଧରୁଅଛି
 ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅସିଥିଲୁଁ ମାତ୍ର
 ଅପଣମାନେ ଖେଳୁଥିବାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜଣା
 ନାହିଁ ଏହା କହି ସେମାନେ ଚାଲିଗଲେ ।

ପରଶେଷରେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଭସୁଲେଚନଙ୍କ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶ କରି
 ବଡ଼ ଅନାୟ କରୁଅଛୁଁ ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ ଅନୁ-
 ଶାପ କରିବାକୁ ସରକାରୀ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ଦୁଃଖରବିଷୟ ଯେ ଏ ସତପରମର୍ଥ
 ଗ୍ରହଣ କରିବାର ବାଟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶ ନାହିଁ ।
 ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ସମ୍ଭବରେ କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟନାହିଁ
 କେବଳ ସେ ଭବୁଲେଚନମାନେ ମାଛ ଧରୁଥିଲେ
 କି ଖେଳୁଥିଲେ କଥା ଏଭଳି । ଏଥକୁ ମାଛ
 ଧରଣା ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଖେଳ ଅଟଇ । ଗଣ୍ଡବ
 ଲୋକ ଜାଲ ପକାଇଲେ ମାଛ ମାରି ନେବାର
 ଏବଂ ବଡ଼ଲୋକ ତାହା କଲେ ଖେଳବାର
 ହୋଇଯାଏ । ପ୍ରକୃତରେ ବାବୁମାନେ ଜାତୀ-
 ବୋତୁକରେ ତାହା କରିବା ସମ୍ଭବ ମାଛ ଚୋ-
 ରୁକ ଲେବା ସେମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ହୋଇ ନ
 ଯାରେ । ମାତ୍ର ଜାତୀରେ ସୁଦା ବିନା ଅନୁ-
 ମତରେ ଅପରର ମରୁଦ୍ଵୀରୁ ମାଛ ଧରଣା
 ବିନା ଉଦ୍ୟାନରୁ ଫଳପୁଷ୍ପ ଗୋଳିବା ଉଚିତ
 ବିବେଚନା କଲେ ଦୁର୍ନୀତି ନୁହେଁ ଏଥିରେ
 ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମନ ମାନୁ ନାହିଁ । ସାମାଜ୍ୟ ଲୋ-
 କ ସାହା ମହାନଦୀ ବା ସୁତରାଣୀରୁ ବଡ଼ଗା
 ଇନ୍ଦ୍ୟାଦି ଉପାୟରେ ମାଛ ମାରିବୁ ଏବଂ ବଗିଚାରୁ
 ଫୁଲ ଗୋଳ ଅଣନ୍ତି । ଏ ସବୁକଥା ବେହୁ
 ଧରନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ସେମାନେ ମନେ କରନ୍ତି

ସେ ଏଥିରେ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ । କେତେ ଭଦ୍ରଲୋକ ସୁଦ୍ଧା ବେଳେ ଏହିପରି ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ିବାର ଦେଖା ଯାଇ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଏହା ଦୋଷ ଏ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନାପସନ୍ଦ କଲେ ଯାଇ ନ ପାରେ । ଏହି ଅନାଦି ଦେଖାଇବା ଉତ୍କଳଜନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଯାହାଙ୍କ ପକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ ତାମ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତ ଉକ୍ତାପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଉତ୍କଳଜନଙ୍କର ଅଧିକ ଭଦ୍ରତା ଦୋଷ ଥାନ୍ତା । ଏହି ଅଂଶରେ ଛୁଟି ଦେବାରୁ ଅନେମାନେ କେତାପି ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ବନ୍ଧୁଅଛୁଁ ଭରସା କରୁଁ ଉତ୍କଳଜନ, ପ୍ରକାଶକ ଏବଂ ଲାଠାଳର ନୈତିକମାନେ ଏହିପରି କିଛି ସୁନାଦ ପ୍ରକାଶ ସୁଦ୍ଧା ଉକ୍ତାପ୍ରକାଶ ପରେ ଯିବେ ଏବଂ ପରାମର୍ଶକୁ ଶିଖା କରିବେ ।

ସାଦାସ୍ୟବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ଏଠା ସଦର ଲୋକାଳୟୋର୍ଡ଼ର ସହକାରୀ ସଭାପତି ଓ ଉଚ୍ଚ କୋର୍ଟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସହକାରୀ ଗୋଲ୍ଡଲାନନ ଚୌଧୁରୀ ବେଣାହାର, କାଟେ ଓ ଦେବୀ ପ୍ରଗତିମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମ ପଦ୍ଧତିର କର ଦୌଷ୍ଟି ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିପଥ ଦେବା ନିମନ୍ତେ କର୍ତ୍ତୃପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁସୂଚିତ କରିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାର ଆଶା ଲୋକମାନଙ୍କ ମନରେ ଦୂର୍ଭାବୁତ ଦୋଷ ନାହିଁ, କାରଣ ଅନେକ ଅଧିକ ଦାବୀରୁ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଅସିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଫଳତଃ ସମ୍ବଳସ୍ଥଳ ଲୋକମାନେ ସାଦାସ୍ୟକୁ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତୁ ଓ ସାଦାସ୍ୟପ୍ରାପ୍ତିର ଅସାଧ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେଉଁ ଲବଣସାଧାରଣ ବଦାୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଅନାଦିଦେବତା କେତେ ମହାପ୍ରାଣିକର ବିକାଶ ଦାଖିଅଛି, ଯୋଗାଣପୋଷ୍ଟରୁ ଯାହା ଶୁଣୁଥିଲେ ଜଣାଯାଇଅଛି । ସେହି ସମୟରେ ସାଦାସ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ମୋଚନ ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଧର୍ମ ଓ ମାନ ରଖା ହୋଇଥାନ୍ତା, ସେ ସମୟରେ କର୍ତ୍ତୃପୂର୍ଣ୍ଣ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାରୁ ଏହି ଫଳ ଫଳିଲା । ଏବଂ ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର କୌଣସି ପ୍ରାନ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଦାମରେ ଅର୍ଜୁନୀ ଅନେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ; ଲୋକମାନେ ତହିଁ ଲାଭବା ରୂପରେ ମିଳିନିପାରିବାର ବର୍ମଭୂମିମାନେ ଲଗ୍ନ-

ଭଣ୍ଡ ଦୋଷ ଦମକଲଦେଇ ସଦୃଶଲେ । ବର୍ଣ୍ଣ-କମାଳେ ଦମକଲର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଦୃଷ୍ଟି ଅସ୍ଥିର ! କିନ୍ତୁ ସେହି ଦମକଲର ନୀତି ଓ ଚି-ଶାର ଅନୁସୂଚିତସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁସୂଚି ଦେବ ବୋଲି ଅନେମାନେ ଭାବି ନ ଥିଲୁ । ଅନୁସୂଚି-ପାଠର ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତି ସମ୍ପର୍କ ଦେଖିଲେ କାହାମନରେ ଦୁଃଖ ଓ ଦୟା ଜାତ ନ ଦେବ ? ଅନେକଲୋକ ଲାଗିବୁଡ଼ି ଅବ-ଲମ୍ବନ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଅନେକ ଲୋକ ଗ୍ରାମ-ନୁରୁ ପଳାୟନ କରିଅଛନ୍ତି । ଯୋଗାଣପୋଷ୍ଟରେ ଅନାଦିରକଳର ମୃତ୍ୟୁର ସଖ୍ୟା ଅଧିକ ଦେଖାଯିବାରୁ ଉତ୍କଳପୋଷ୍ଟର ଯାଆର୍ଥ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣିୟ ବଦଳା ନିମନ୍ତେ ସିଦ୍ଧିଲ ସର୍ଜନ ଜଣେ ଜାଣି-ରୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଯୋଗାଣପୋଷ୍ଟରେ ଅଧିକ ଭ୍ରମ ନ ଥିବାର ଯାକ ଭଦ୍ରତା ଜଣା-ପଡ଼ିଅଛି । ଅନେମାନେ କିଷ୍କୁସକ୍ତେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁଁ ଯେ ନୂଆ ଅନୁରୂପ ଟୋକା-ମର ଗୋପାଳାୟକ ନାମକ ଜଣେ ଲୋକ କେତେକ ଦମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ସେଷରେ ଯାହା ସମ୍ଭବ କର ନ ପାରି ମରଣ-କାର ଓ ଗୋଦାମସ୍ତର ଅନୁରୂପ ଝରପଡ଼ା ଗ୍ରାମର ଗୁରୁବାର ବେଦେର ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କିଷ୍କୁସକ ଅନୁଗତ ଭାବରେ କିଛି ଶାନ୍ତପଦାଥ ପାଇ ଯାହା ଶାନ୍ତ ନ ପାରି ମର-କାର ସଦାବ କର୍ତ୍ତୃପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଦତ ନୁହେ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ, ଗବର୍ଣ୍ଣର ନିତ୍ୟର ମାସର ବାଦ୍ୟାସମୟରୁ ଅଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଜଳର ଜାଳଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ ଦୁ-ବସ୍ତା ସମ୍ପର୍କରେ କରୁଣ ଅନୁସୂଚିତ ଦୋଷଅଛି ଓ ଉତ୍କଳ କ ଫଳ ବା ପ୍ରକାଶର ଦୋଷଅଛି, ଉତ୍କଳାୟ କାଗଜପତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧାରଣକ ଗୋଚରରେ ପ୍ରକାଶ ନ କରି ପ୍ରକାଶକର ଦୋଷ ନାହାନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ନିମନ୍ତେ ସହାୟତା ।

ଓଡ଼ିଶାର ନିମନ୍ତେ ସହାୟତା ବଞ୍ଚାଇ ରେକ-ନୁଦୋରଭବତାରୁ ମାନ୍ୟକର ଲବଣ ଦମ୍ପଣ-ରକ ଅଧୀନକୁ ବାହାର ଯିବାରୁ ଗ୍ରାମାୟ ଲୁଣ-ଖୋଲାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକାକେଳିକେ ଭୂମିପତି ଏବଂ ଭଦ୍ରାସ ଉତ୍କଳବାସୀ ଗରବଲୋକମାନେ ଏକମାତ୍ର ଜାଣିବା ନିବାହର ଉତ୍କଳାୟ କରୁଣ ଦେବାଦାୟ ଓଡ଼ିଶାର ଯେଉଁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୋଷ-ଅଛି ତାହା ଅନେମାନେ ସୁଧା ପ୍ରକାଶ କରି

ଅଛି ଏବଂ ସମୟରେ ଗ୍ରାମାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ନିତ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶକେ ଅବେଦନପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳରେ କୌଣସି ଫଳ ଦର୍ଶି ନାହିଁ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ବଞ୍ଚାଇଲେ ଲବଣ-ମଦକୂମାର ଗତ ଚାଷିରୁପେକ୍ଷତ୍ରମ ମାନ୍ୟ-କର ଶେଷକଟ ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ଉତ୍କଳ ବଡ଼ ଅନୁଗତସମ୍ପର୍କ ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ସେ ସର ଲୁଣସ ଲାଭପୂର୍ଣ୍ଣ କାହାଦୂର-କର ଗ୍ରାମାୟକ୍ତି ଏ ବିଷୟରେ ପଠିଅଛି । ସେ ଶୁଣୁଥିଲେ ଦୋଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଗ୍ରାମାୟ ଲୁଣଖୋଲାନର ଉଦ୍ଧତ ଏବଂ ସେହି ଲୁଣ ସରକ କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସନ ୧୮୮୭ ସା-ଲରେ ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣମଦକୂମା ମାନ୍ୟକ-ଦମ୍ପଣକେ ଉତ୍କଳବାସୀରେ ପ୍ରାପ୍ତିର ଦୋଷସ୍ଥଳ ମାତ୍ର ଫଳ ଉତ୍କଳ ବିଷୟର ଦାଖିଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ରାମାୟ ଖୋଲାନ ପ୍ରାୟ ଉପିଗାଇ ଅଛି ଅଥଚ ଖରବୁ ଅନେକ ଦୂର ଦୋଷଅଛି । ମଥା ସନ-୧୮୮୩୮୨ ସାଲରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗଣାମ ଓ ବଦେଶୀୟ ଲୁଣ ମ ୨,୯୩୨୦ ଦଶଲକ ଗ୍ରାମାୟ ଖୋଲାନା ଲୁଣ ମ ୪,୨୦,୨୧୪ ଦଶ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଟ ୧,୨୨୧୩୭୮ କା ମାସର ଅଦାୟ ଦୋଷସ୍ଥଳ ଅଥଚ ଲୁଣବନ୍ତ ଖରବୁ କେବଳ ଟ ୨୩୭୨୯ କା ପଡ଼ିଥିଲା । ସନ ୧୮୯୧୯୨ ସାଲରେ ଗଣାମ ଲୁଣ ମ ୪,୩୩,୦୨୧ ଓ ଲୁଣବନ୍ତ ଲୁଣ ମ ୨୫୧୯୨୧ ଦଶଲକ ଗ୍ରାମାୟ ଲୁଣ କେବଳ ମ ୧୮୮୭୨ ଦଶ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଟ ୧୩୭୨୮ କା ମାସର ଅଦାୟ ଦୋଷସ୍ଥଳ ଅଥଚ ଲୁଣବନ୍ତ ଖରବୁ ଟ ୧୩୦୦୦୯ କା ପଡ଼ିଥିଲା । ଗଣାମ ଓ ଲୁଣବନ୍ତ ଲୁଣର ମାସର ଦୋଷାବରେ ଅତିନେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସମସ୍ତ ବଞ୍ଚାଇଲେ ଦୁର୍ଭାବୁତରୁ ଲୁଣ ମାସର ଅଦାୟ ବରବାପେ କେବଳ ୩୩୭୨୮୯ ଟକା ଖରବୁ ପଡ଼ିଥିବା ପ୍ରକାରେ କେବଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍କଳର ଟକା ମାସର ଅଦାୟ ସଦାସେ ଏକଲକ୍ଷ ଟକାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଖରବୁ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଏହା ଅଧିକ ଖରବୁ ଉତ୍କଳାୟ କମପ୍ରତି ନୁହେଁ ଖରବୁ ସେ ୪୩ ଠାରୁ ସେ ୪ ଲକ୍ଷ ବସି ଆସିଅଛି । ଅବଶ୍ୟକ ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣ ମଦକୂ-ମା ମାନ୍ୟକର ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତିର ଦେବାରୁ ଏହି ଫଳ ହୋଇଅଛି ଯେ ଗ୍ରାମାୟ ଲବଣ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁ ପରମାଣରେ ଫୁଟି ଦୋଷଅଛି ସେ ଲୁଣ ଅଧିକାର ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଦୋଷଅଛି, ମାସରଦୟାମୁଖର ଖରବୁ

ଦୁହିଁ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀ ଲୁଣ୍ଠନ କାରକର ରହିତ ବିଷୟରେ ନିଜିକର୍ତ୍ତା ମେମ୍ବରଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ଉଚିତ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ- ଥିଲା । ଏ ସବୁ ଫଳ ଲାଭି ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ- ଥାଏ ଯେ ମାନାଜର ପ୍ରଥା ଓଡ଼ିଶାରେ ଯାହା ଚଳିଛି ତାହା ନିଜିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଏବଂ ଏହି ଦେଶରେ ମାନ୍ୟତା ଶ୍ରେଣୀର ସର୍ତ୍ତା କରୁଅଛନ୍ତି କି ସ୍ତର ୧୮୮୨ ସାଧୁ ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ସୁଧରୁ ଫା- ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଲିକିମସତ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ସେହି ସ୍ତର ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅଥବା ଶାନ୍ତ ହସ୍ତିତ ଦେବ । କିନ୍ତୁ ଏ ବିଷୟରେ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ତ୍ତା ପୂର୍ବେ ମାନ୍ୟତା ଶ୍ରେଣୀଟି ମାନ୍ୟତା କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ଗସ୍ତସମ୍ପନ୍ନୀୟ ଉପକ୍ରମ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଅଛନ୍ତି କାରଣ ଏହିଠି ପ୍ରକଳିତ ହୋଇ ସଂସୂଚନ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଭଲ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଇପାରେ । ଏଥିପାଇଁ ଆଉ ଏକଦର୍ଶ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଦେଲ । ଏଥକୁ ଅମେମାନେ କହୁଁ କି ହେବଳ ସର- ବାରକ ଲାଭର ଦୃଷ୍ଟିରେ ମାନ୍ୟତା ଶ୍ରେଣୀ- ନୀତି ଆଉ ଏକଦର୍ଶ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ମାତ୍ର ଲିକିମ ସୋଲାନ କିମ୍ବ ଦେବାକୁ ଓଡ଼ିଶାର ଉପକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେଉଁ ବାହୁଣ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦ- ହୃତ ହୋଇଅଛି ତାହା ବିଚାର କଲେ ଏକଦର୍ଶ ସୁଦ୍ଧା ଅପେକ୍ଷା କରା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏକଦର୍ଶ ଏହିକ ସାମ୍ବାଦିକତା ମନୋରାଜ୍ୟର ପ୍ରମୁଖ ମତ୍ତେ ବହୁକାରୀ ଯୋଗ୍ୟ ବଂଶୀମତ୍ତେ ହୋଇ- ଥିଲା କିନ୍ତୁ ବଂଶୀର ଅନୁକୋପେଇତା ଦେହର ମନୋର ଅପମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବଶ୍ୟକୀୟତା ଓ ସୁଶାସନ- ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଏକଦର୍ଶ ସାଧୁ ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ମାନୟକାର୍ଯ୍ୟର ଶୁଭକା- ରପକା ମନୋର ଉପକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ।

କରିକତା-ଶେକେଟି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାର କାରୁ ଉପେକ୍ଷା- ଚିତ୍ର ପୂର୍ବେ ଅର୍ଥ ଯେଉଁ ଦିନ ଦେଖା ଲେଖିବ ପଦରେ ହୋଇ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶା କଲୋକରକାରୀରେ ଶ୍ରେଣୀ- ଯୋଗ୍ୟ ।

କଲୋକପ୍ତ ଉପକାର କରୁ ଶ୍ରେଣୀ କଲୋକ କାରୁ ନିବେଦନପାଇଁ ଚୈତ୍ର ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ୧୧ ରୂପରୁ ଉପକାର କରା ଗ୍ରାସ ହୋଇଅଛି ।

କଳିକ ସତର ବେଢ଼ର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅବୈତନକ ମାଳ- ବେଢ଼ମାନେ ୨୪ ଶ୍ରେଣୀର ମାନବେଶ ଶ୍ରମିତା ଗ୍ରାସ ହୋଇ- ଅଛି ।

କାରୁ ଯୋଗ୍ୟର ଚଳୁ କାରୁ ପ୍ରଥାତୋତ ବୋଷ- ଯୋଗ୍ୟର ଗରୁ ମଧୁସୂକ୍ଷ୍ମ ରଖତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେଳଇ ଜିପୋନ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଦାନ କରବାରେ ଚାନ୍ କାରରେ ଅଧ ବର୍ତ୍ତନ କଲୋକବହାର ଦାସ ବାଲେ- ଶୁଚ ନିଉକସିପାଲଟା କମିଶନର ପଦରୁ ନିପୁଣ ହୋଇଅଛି ।
କାରୁ ମହୋତ୍ସବ କଲକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀମତୀ କାରୁ କିମ୍ବ- ରୁଣ ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିପୁଣ ହୋଇଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ବାଦ କାରକରେ ପାଠ କରୁଁ ସେ ଗତ ମାସ ୧୪ ୧୯ ରୂପ ଗତରେ ସେଠା ଚିନ୍ତୁ କୋକଳ କଲେଖର ଅଲମାସରୁ ୫ ୧୯୮୯ ବା ଶ୍ରେଣୀ ଯାଇଅଛି ।

କଲକତାର କାରୁ ପ୍ରତାପତ୍ର କର୍ମକୁ ମହାକରର ଅନୁବାଦକାର୍ଯ୍ୟମାନ କଲକତା ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରେଣୀ କର କାରୁ ସୁଦ୍ଧା କାରକର୍ତ୍ତା ମହୋତ୍ସବ ଆଉ ଏକଦର୍ଶ ତିନି ପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି ।

କର୍ମମାନ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପ୍ରଦ ସଦାନିତି କର୍ମ୍ୟ ହୋଇ କରୁ ହୋଇଅଛାରେ ସେ କର ଅଧରତ ରହିଲା । କିନ୍ତୁ କରୁ ଏକଦର୍ଶ ପ୍ରସିଦ୍ଧିକାରକ ଶୁଣି କ ୧୮୯ ଫଳି କରୁ କର୍ମ୍ୟ ପ୍ରବଳ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କୋଷକର ଉପା ମିଳନସମାଜର ଉପା ମନ- ବଧ କାର ଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାନ କଲାଇ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସମସ୍ତ ମିଳନସମାଜର ନିମିତ୍ତ ଏକ ଉପକାର ମାନ କରବାରେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ।

କେତ ନେତୃକତାରେ ଆଉ ଯୋଗ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ମୁତଦେବ ଯୋଡ଼ା ହୋଇଅଛାରେ ସମ୍ଭବ ନିମ୍ନ ।

କୋଷକର ଉପା ମିଳନସମାଜର ଉପା ମନ- ବଧ କାର ଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାନ କଲାଇ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସମସ୍ତ ମିଳନସମାଜର ନିମିତ୍ତ ଏକ ଉପକାର ମାନ କରବାରେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ।

କର୍ମମାନ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପ୍ରଦ ସଦାନିତି କର୍ମ୍ୟ ହୋଇ କରୁ ହୋଇଅଛାରେ ସେ କର ଅଧରତ ରହିଲା । କିନ୍ତୁ କରୁ ଏକଦର୍ଶ ପ୍ରସିଦ୍ଧିକାରକ ଶୁଣି କ ୧୮୯ ଫଳି କରୁ କର୍ମ୍ୟ ପ୍ରବଳ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କର୍ତ୍ତାମାନ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପ୍ରଦ ସଦାନିତି କର୍ମ୍ୟ ହୋଇ କରୁ ହୋଇଅଛାରେ ସେ କର ଅଧରତ ରହିଲା । କିନ୍ତୁ କରୁ ଏକଦର୍ଶ ପ୍ରସିଦ୍ଧିକାରକ ଶୁଣି କ ୧୮୯ ଫଳି କରୁ କର୍ମ୍ୟ ପ୍ରବଳ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କୋଷକର ଉପା ମିଳନସମାଜର ଉପା ମନ- ବଧ କାର ଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାନ କଲାଇ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସମସ୍ତ ମିଳନସମାଜର ନିମିତ୍ତ ଏକ ଉପକାର ମାନ କରବାରେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ।

କୋଷକର ଉପା ମିଳନସମାଜର ଉପା ମନ- ବଧ କାର ଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାନ କଲାଇ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସମସ୍ତ ମିଳନସମାଜର ନିମିତ୍ତ ଏକ ଉପକାର ମାନ କରବାରେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ।

କୋଷକର ଉପା ମିଳନସମାଜର ଉପା ମନ- ବଧ କାର ଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାନ କଲାଇ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସମସ୍ତ ମିଳନସମାଜର ନିମିତ୍ତ ଏକ ଉପକାର ମାନ କରବାରେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ।

କୋଷକର ଉପା ମିଳନସମାଜର ଉପା ମନ- ବଧ କାର ଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାନ କଲାଇ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସମସ୍ତ ମିଳନସମାଜର ନିମିତ୍ତ ଏକ ଉପକାର ମାନ କରବାରେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ।

କୋଷକର ଉପା ମିଳନସମାଜର ଉପା ମନ- ବଧ କାର ଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାନ କଲାଇ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସମସ୍ତ ମିଳନସମାଜର ନିମିତ୍ତ ଏକ ଉପକାର ମାନ କରବାରେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ।

କୋଷକର ଉପା ମିଳନସମାଜର ଉପା ମନ- ବଧ କାର ଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାନ କଲାଇ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସମସ୍ତ ମିଳନସମାଜର ନିମିତ୍ତ ଏକ ଉପକାର ମାନ କରବାରେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ।

ସଂପର୍କକରପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ—କର୍ତ୍ତାମାନ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପ୍ରଦ ସଦାନିତି କର୍ମ୍ୟ ହୋଇ କରୁ ହୋଇଅଛାରେ ସେ କର ଅଧରତ ରହିଲା । କିନ୍ତୁ କରୁ ଏକଦର୍ଶ ପ୍ରସିଦ୍ଧିକାରକ ଶୁଣି କ ୧୮୯ ଫଳି କରୁ କର୍ମ୍ୟ ପ୍ରବଳ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ—କର୍ତ୍ତାମାନ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପ୍ରଦ ସଦାନିତି କର୍ମ୍ୟ ହୋଇ କରୁ ହୋଇଅଛାରେ ସେ କର ଅଧରତ ରହିଲା । କିନ୍ତୁ କରୁ ଏକଦର୍ଶ ପ୍ରସିଦ୍ଧିକାରକ ଶୁଣି କ ୧୮୯ ଫଳି କରୁ କର୍ମ୍ୟ ପ୍ରବଳ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଦରକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର—ବୋଠଦେପତ୍ର ବିଖ୍ୟାତ ଜମିଦାରଙ୍କର ଗଜ ବିକ୍ରୟୋତ୍ସବ-ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଜ୍ଞାନବ୍ୟ ବିଷୟ ବିଶେଷ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଥିବାରୁ ଉପେକ୍ଷିତ ହେଲା ।

B. K. Dwipayana Rao—ପାରଳା ଶେମଣ୍ଡି ଉତ୍କଳହରିଷିଣୀ ସମାଜର ସମ୍ପାଦକ ସେଠା ଉତ୍କଳବାନିଜାତ୍ୟାଳୟର ବାର୍ଷିକ ପୁସ୍ତକାଳ ବିକ୍ରୟସଭାର ବିବରଣୀ ଲଂଗୁଣରେ ଲେଖି ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । କହିଲେ ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ମ ଏହି କି ଉଲ୍ଲସତୀ ସତ୍ୟା ସମାବେଶରେ ଗଜମାସ ତା ୨୧ ରୁଖରେ ହୋଇଥିଲା । ପାରଳା ଶେମଣ୍ଡିର ୨ୟ ସଭାକୁମାର ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭନାୟକଙ୍କ ଦେବ ମହାରାଜା ସଭାପତିର ଅସନ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତା କରି ବିଶୁଦ୍ଧ ଏକ ରସା-ଲଭାଷାରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କର ପ୍ରୀତିଭାଜନ ହୋଇ ଥିଲେ । ବକ୍ତୃତାରେ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାପକବାଣୀ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଦକମାନଙ୍କର ସମସ୍ୟା କରି ଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱାସ ଅବଶ୍ୟକତା ଶାସ୍ତ୍ରର ବିଚଳଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପତ୍ତ କରି ଥିଲେ ।

ପ୍ରେସ୍‌ନୋଟ୍ ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେସ୍‌କଙ୍କ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ ଦାୟୀ କୋହୁଁ ।

ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଗାଧିକାର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପ୍ତେଷୁ ମହାଶୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପିଣ୍ଡିକୁ ଅପରାଧ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରାକ ପ୍ରଦାନ କରି ବିରକାଧର କରିବା ଦେବେ ।

୧୫୫ର ସହର ଅଦରର ଦେଲୁ ଯେ । କ । ଅଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସହର ପତ୍ରିକା ଡେ-ସ୍ତରସ ପ୍ରମାଣା ଶୁକ୍ତରୁ ଗାସକ ନିବାସୀ ବନମାଳୀ ବିଦ୍ୟାସାଗର ବୃତ୍ତ କର୍ମାଧିକାରରେ ଗର ସେ-ହେମ୍ବର ମାସ ତା ୨୧ରୁଖ ଶୁକ୍ରବାର ଦିବା ଗ୍ରହଣ ସମୟେ ମାନବଜ୍ଞାନୀ ସମ୍ବରଣ ହଲେ ଏକଶେ ଉତ୍କଳର ଅପିତାୟ ପତ୍ରିକା ଥିଲେ ସମ୍ପ୍ରତି ଏବଂ ସମ ସମ୍ବରଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିରଳ । ବିଦ୍ୟାସାଗର ମହାଶୟଙ୍କ ମୁଦ୍ରିକାର୍ତ୍ତା ପ୍ରବଣେ ବହୁଲେକ ଯୋଗାଣର ଅଛନ୍ତି ।

୧୮୧୩୧ } ବିଗମକ
 } ଶ୍ରୀରାଜସ୍ୟାମ ଶୁକ୍ତର୍ୟା
 } ଶ୍ରୀ, ପଦ୍ୟ ଦାସ

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ।

କାହି ପଦ୍ୟ-ମୁ ଦାସ କୋଶିଅ	୧୧୧୫	୫ ୩୯
ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ	୧୧୧୬	୫ ୩୯
କାହି ମାତ୍ର ଚୌଧୁରୀ	୧୧୧୭	୫ ୯୯
କଳାକର ସାହୁ ବଦରିନା, ଚୋରାଗର	୧୧୧୮	୫ ୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ

ରୁଡ଼ାବର ନାଟକ ।

କଟକପ୍ର ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜନାକ ସହାୟକରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଚାରି-ଅଣା । ମୋଟସବୁକୁ ଡାକମାତ୍ର ଖଣ୍ଡକୁ ଭୁଲପଇସା ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ ନୂତନ ପ୍ରଥା ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଚଣ୍ଡୀଗାଠ	୫ ୦ ୩
ଜାଲପାଳ ଚଉତିଶା	୫ ୦ ୯

NOTICE.

Wanted a Darogah for the Jagannath Temple Puri. Candidates are requested to send in their applications to the undersigned up to 31st October, 1892. Preference will be given to one who has had some training in the Police and Salt Preventive Departments.

Salary attached to the post is Rs. 15 per month.

Puri Rajbati } Anada Chandra Mukerjee,
 12-9-92. } Assistant Manager.

NOTICE

Wanted a Pandit for the Ghanateswar M. C. English school in the Kanika Ward's Estate. The Maximum pay is Rs. 14 a month but the selected candidate will be paid Rs. 12 for the present and will get Rs. 2 after a year if he can show good progress. A passed candidate of the Cuttack Normal School with some experinece will be preferred. Appli-

cations will be received by the undersigned up to the 25th October 1892. Kanika Manager's office The 22nd September 1892. Gunes Prasad Singh Assl. Manager in charge.

ଅନୁ ବାଖଣ୍ଡନୀଦ ପ୍ରଗତିଅନୁରୂପେ ମୂଲ୍ୟ-ଦର୍ଶୀ ପତ୍ରଣା ନିବାସୀ ସାଧୁମାତ୍ର ଏ କୋଷିସ-ଦ୍ୱାରା ଜଗନ୍ନାଥପୁରୀ ଯେ ଅମ୍ଭର ଉତ୍କଳଜାତି ମାନମାନ କେତମାସ ତା ୧ ରୁଦେ ଅମ୍ଭର ଚୌଧୁରୀକର ଦୋକାନରୁ ଚୋର ଯାଇଥିଲେ ଉକ୍ତ ମାନମାନ ଯେ ଶେଷରେ କିଲି ଯାଇ-ଅଛି ଅମ୍ଭକୁ ଜାଣାଇ ଯେ ସକାଳ ବତାଇ ଅଛଇ ଦେବ ଅନୁ ଚାହାକୁ ୫ ୫୦ ବା ପୁସ୍ତକର ଦେବୁ ।

ରଫର୍ଟିଲ ମାନମାନ ।

୧ ରୁଖା ରଘୁଶିଅ ପଂ ୧୫୬	୫ ୨୫
୧ ଉତ୍କଳ ଅନାକ ବ ୨୫ ୫ ୨୫	୫ ୨୫
୨ ରୁପାର ଅଭାସତାଲ ୨ ୫	୫ ୨୫
୩ ଭୁଲବୋଧୀ ଅଧିକାରଣ	୫ ୨୫
ରୁପାର ବିଦ ମା ୧ କୁ ଓଡ଼ିକ	୫ ୨୫
ଅନାକ ବ ୫ ୫ ୫	୫ ୨୫

୪ ରୁପାର ସାକ ଦାଉଡ଼ୁ ଓ	୫ ୨୫
ପୁଷ୍ଟିବଦ୍ଧା ଓଗେର ରେଜା ଅନାକ	୫ ୨୫
୫ ପିତଳଅମ୍ବ ଗୋ ୫ ୫ ୫	୫ ୨୫
୬ ପିତଳ ଅମ୍ବଦେର ପୁନା	୫ ୨୫
୭ ବୋଗରେସ୍ତକା ନୁଅକିସା-	୫ ୨୫
ପାଳୀ ଅନାକ ପଂ ୧୫	୫ ୨୫
୮ ପିତଳ ବଂଶାନର ଗୋ ୫ ୫ ୫	୫ ୨୫
୯ କୁଦାରୁରାଲ ଯେବ ପିନ-	୫ ୨୫
କରେ ପତ୍ରପୁନ ରୋ ୧ ୫ ୫	୫ ୨୫

ଦସ୍ତାବିଜର ଭାରିକା ।

୧୦ ରୁଦାବଳ ସାହୁ ବାପାର କେ-	୫ ୨୫
ଶିବପଥ ଦବାବର ମାହାରଣୀ ପୁସ୍ତକ-	୫ ୨୫
କାମର ରେଜିଷ୍ଟର ସମ୍ବନ୍ଧିତକାର ୫ ୧ ୫	୫ ୨୫
୧୧ ଦବାବର ମାହାରଣୀ ବାପାର	୫ ୨୫
ଲେଖିବଥ ଦରପାହୁ କାମର ରେଜିଷ୍ଟର-	୫ ୨୫
ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବଦାବ ୫ ୧ ୫	୫ ୨୫
୧୨ ମଧୁସାହୁ ବାପାର ଲେଖିବଦ୍ଧା	୫ ୨୫
ଅର୍ଜୁନସାହୁ ମୁସ୍ତକ କାମର ରେଜିଷ୍ଟର-	୫ ୨୫
ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଦବାବ ୫ ୧ ୫	୫ ୨୫

୧୦ ଦୁଇ ସାତୁ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ନ ସାତୁ
ବାୟାଙ୍କ ଲେଖିଦିଆ ଅମ୍ଳେ ସାଧୁ ସାତୁ
ମୁସୁର ନାମ ବସବର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସ
ସମ୍ବଳ କବାଳ କ ୧ ଡା

୧୪ ବୁଦାବଳ ସାତୁ ବାୟାର ଲେ-
ଖିଦିଆ ରଘୁ ସାତୁ ମୁସୁର ନାମର
ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସ ସମ୍ବଳ କବାଳ କ ୧ ଡା

୧୫ ପସାରିତ ସାତୁ ବାୟାରୁ ନାମ
ଲେଖିଦିଆ ଅମ୍ଳେ ସାଧୁ ସାତୁ ମୁସୁ-
ର ନାମ ବସବର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସ ସମ୍ବଳ
କବାଳ କ ୧ ଡା

୧୬ ଅରକ ସାତୁ ଓ ଅରୁକ ସାତୁ
ବାୟାମାନଙ୍କର ଲେଖିଦିଆ ଅମ୍ଳେ
ସାଧୁ ସାତୁ ମୁସୁର ନାମ ବସବର
ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସ ସମ୍ବଳ କବାଳ କ ୧ ଡା

୧୭ ଶସ ଚୌଧୁରୀ ବାୟାର ଲେ-
ଖିଦିଆ ମଧୁ ସାତୁ ମୁସୁର ନାମର
ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସ ସମ୍ବଳ କବାଳ କ ୧ ଡା

୧୮ କାଶୀ ସାତୁ ଓ ଫକାର ସାତୁ
ବାୟାମାନଙ୍କର ଲେଖିଦିଆ ଅର୍ଦ୍ଧ ନ ସାତୁ
ମୁସୁର ନାମର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସ ସମ୍ବଳ
କବାଳ କ ୧ ଡା

୧୯ ଦୁଇ ମଦାରଣା ଓ ଶିରାଧା-
ମଦାରଣା ଓ ଅଧିକାଣ୍ଡ ମଦାରଣା
ବାୟାଙ୍କ ଲେଖିଦିଆ ଅମ୍ଳେ ସାଧୁ ସାତୁ
ମୁସୁର ନାମ ବସବର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସ-
ସମ୍ବଳ କବାଳ କ ୧ ଡା

୨୦ ମାଳପୁଷ୍ପ ବାୟାର ଲେଖିଦିଆ
ମଧୁ ସାତୁ ମୁସୁର ନାମର ଫୋଲକବାଳ କ ୧ ଡା

୨୧ ହରେଇ ସୁଆର ବାୟାର ଲେ-
ଖିଦିଆ ଅର୍ଦ୍ଧ ନ ସାତୁ ମୁସୁର ନାମର
ଫୋଲକବାଳ କ ୧ ଡା

୨୨ ଉପରଲଖିତ କବାଳମାନଙ୍କର
ପଟା ଓ ପାଉଁଜିମାଳ କ ୧ ଡା

୨୩ ଅମ୍ଳର ରଘୁ ସାତୁ ଖାତକର
ଲେଖିଦିଆ ଅମ୍ଳେ ସାଧୁ ସାତୁ ମହାଜଳ
ନାମ ବସବର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସ ବେକ ନାମ
ଉମସୁକ କ ୧ ଡା

୨୪ ଗଞ୍ଜ ସାତୁ ଓ ଭଗବାନ ସାତୁ
ଓ ପଞ୍ଚ ସାତୁ ଖାତକମାନଙ୍କର ଲେଖି-
ଦିଆ ଅମ୍ଳେ ସାଧୁ ସାତୁ ମହାଜଳ ନାମ
ବସବର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସ ଉମସୁକ କ ୧ ଡା

୨୫ ସୁବଳ ସାତୁ ଓ କଢେଇ ସାତୁ
ଖାତକମାନଙ୍କର ଲେଖିଦିଆ ଅମ୍ଳେ
ସାଧୁ ସାତୁ ମହାଜଳ ନାମ ବସବର
ଫୋଲ ଉମସୁକ କ ୧ ଡା

୨୬ ଭଉଣି ଦାସ ଖାତକର
ଲେଖିଦିଆ ଏଜନ ନାମର ଫୋଲ
ଉମସୁକ କ ୧ ଡା

୨୭ ଅଦାଲରେ ନାଲିସ ଦୋଇ-
ଥିବା ନମ୍ବର ମୋକନମାନଙ୍କର ସହ-
ମୋଦର କକଲ ଓ କେଚେକ ଫୋଲ
ଉମସୁକ ଯାହାକ ମନେ ନାହିଁ କ ୧ ଡା
ସାଧୁ ସାତୁ

ବିଶେଷ ପସାରିତ କଢୁପ୍ରସାସିତ
ଧାତୁବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଓ ମେଢ ପ୍ରମେଦର ଏକମାତ୍ର
ଜଗଦ୍‌ବିଖ୍ୟାତ ଅଧିକାରୀ ମହୋଦୟ ।

“ହୋଡେନସିଣ୍ଡା ।”

ଏହି ଉଷଧ ଅନେକଦିନ ଗର୍ଭତ୍ୟାଗ୍ରହଣ ଏକ-
ପ୍ରକାର ବେହୁତକର୍ମ ବୃକ୍ଷର ଚର୍ଚ୍ଚାବରୁ ନୂତନ ପ୍ରସାଦିତ-
ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଏହା ସେବକ କଲେ
ସୁବସ୍ୟାସିତ ଗାଢ଼ା, ଯଥା,—

ଧାତୁବୌଦ୍ଧ୍ୟ (ରକ୍ତରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନା ମନୋପସା-
ଦକରଣ) ଯୌବନରେ ନାଶାଦି ଅଧ୍ୟାୟର ଦୟା
ହସ୍ତମୈଥୁନାତ ରକ୍ତର ନାଶାଦି, ମେଢ ପ୍ରମେଦାତ
୨୦ ପ୍ରକାର ମେଢ, କଢୁମୂଳ, ଅର୍ଦ୍ଧାଦା, ହୃଦୟ, ଉତ୍ତ-
ସିଦ୍ଧିକା, ଶାସ୍ତ୍ରାଦିରେ ଅନେକା, ସ୍ୱଚ୍ଚରକତା, ଅନ୍ୟ
ବା ବନା ରକ୍ତକମାଦେ ଶେଷତାତ, ତଥା କଲେ ଅନ-
ଦମନ, ସ୍ୱଚ୍ଚତାତ, ପ୍ରସ୍ତାବକ ଅଧ ବା ପଞ୍ଚରେ ବା
ସକ୍ତେ ସ୍ୱଚ୍ଚତାତ ବା ସପ୍ତକାତ ଚର୍ଚ୍ଚାତ, ମୂର୍ଦ୍ଧନୀତର
ଶତ, ପ୍ରସାଦରେ କ୍ୱାଳାକର, ମୂର୍ଦ୍ଧନୀତ୍ର ପ୍ରସ୍ତାବ
ଓ ତହିଁର କର୍ମ ଲାଭ ବା ଗୋଡ଼ିଅ । ତତପରେ
କେତନା, ସକତା ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ୱାମାନା, ବୋଷ୍ଟକ,
ଶିରାଶିଳା, ମସ୍ତକସର୍ପିନ, ଉତ୍ତରୀତ୍ର, ମୂର୍ଦ୍ଧନୀତ୍ର ବୃକ୍ଷ-
ସାଧନା କୃତସକ, ଦାଦାଗୋଡ଼ିକା ଇତ୍ୟାଦି (ସ୍ତ୍ରୀ ଓ
ପୁରୁଷଙ୍କ) ବକ୍ତରୀତ୍ର ମୂର୍ଦ୍ଧନୀତ୍ର ବାସ୍ୟାସି କଟିନ
ବାସ୍ୟ, ଯେତେବେଳେ ନୂତନ ଓ ଲଞ୍ଜିତ ଦେହ ଏକମାତ୍ର
ସେବକ କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅସୁସ୍ଥ ହେବା ଭକ୍ତ, ମାଂସ,
ଶୁକ୍ର, କଲକାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେବା । ଅଥବା ଅଧ୍ୟାୟକରେ
ଧାତୁବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଅଧ ହେବ ନାହିଁ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଟ
ଟ ୩୯ ଚନ୍ଦ୍ରକା ଡାକମାତ୍ର ଟ ୩ । ଅଥା ମାତ୍ର ।

ଅଧିକାରୀ ଗୁଣବତୀ, ପ୍ରଦୀପ ଫଳପ୍ରଦ ଅକ୍ତିମିନ

“ଜ୍ୟାମେକା ସାଲସା ।”

ଏହି ସାଲସା ବୃକ୍ଷର ବକର୍ଷିନେଶକର ଅନୁମୋଦ ।
ନାମାଦେଶୀସି ୪୯ ପ୍ରକାର କଢୁକ୍ଷୁ ଉତ୍ତରସ୍ୟାଦକ ମଞ୍ଜ-
ରୀର ସାଲସାସି ନୂତନ ସାଧ୍ୟାଦିକ ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
ଏହାର ପ୍ରସନ ଗଣ ଉତ୍ତରସ୍ୟାଦକ, ବୃଦ୍ଧିର ଉତ୍ତ-
ଗୋଧକ, ପୂର୍ଣ୍ଣକାରକ, ଧାତୁବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଓ ମେଢ ପ୍ରମେଦ-
ନାଶକ, ପାଦ ଓ ଉପରାଂଶ ସଂକ୍ରାନ୍ତ, ବାମୋଦାଦକ,
କାର୍ଯ୍ୟକରେକ, ତର୍ପଣକାରକ, ବୋଷ୍ଟପରସାଦକ,

କ୍ଷୟାଦିକାରକ, ଶସ୍ତ୍ରର ଲେଖକକର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କଳକାରକ,
ଶୁଦ୍ଧିକାରକ, ମେଧାବୃଦ୍ଧିକାରକ, ଶରୀର ସଂକ୍ରମଣ
ନିବୃତ୍ତା ନିବାରକ; ଏହି ସାଲସା ସକଳରୂପେ ଏକ
ସକଳଅବସ୍ଥାରେ ସେବନ କରାଯାଏ । ଅସୁସ୍ଥର ନିୟମ
ପ୍ରାୟ ସ୍ୱାସକ କୌଣସି ଧର୍ମକା ନିୟମ ନ ଥିବାରୁ ଏହା
ନିଲକ୍ଷଣର ଏକମାତ୍ରକର୍ତ୍ତା । ଏଥିରେ ପାଦ, ଅପିମ, ମତ-
ପ୍ରସ୍ତ କୌଣସି ଦୁଃଖ କଷ୍ଟାକୁ ବା ମାତ୍ର ପ୍ରକାର ସ୍ୱପ୍ନକ
ନାହିଁ । ପ୍ରଭୃତ ଅବାକ ଦୃଶ୍ୟ କଳତା ସମସ୍ତେ ଅବାଧେ
ସେବନ କରାଯାଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧ ଡା
ଡକ୍ଟର ଟ ୧୦୯୩ ମାସୁଲ ପଦ୍ୟ ।

ଉପରେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଉତ୍ତରପ୍ରାପ୍ତି ର ଠିକଣା
ଡାକ୍ତର ପି. ମାର୍ଟିନ
ନ ୪୧ ହର ଭବାନୀଚରଣ ପତ୍ର ର ଲେଖ
କଲିକତା ।
DR. P. MARTIN
No. 41 Bhawani Charan Dutt's Lane
Calcutta

ଘଡ଼ିମରମତି ।
Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

ଜାକାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ଶୂନ୍ୟବର୍ତ୍ତି
ଉତ୍ତମରୂପେ ମରମତ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ସ୍ଥିରେ ପାୟାସିକାର କଲ କଲୋଚସ୍ତ ଏ
କଲରେ କ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଳେ ଘଡ଼ି ମରମତର
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବସାଇଅଛି । ଶାହାବର ବରକାର
ଦେବ ଶ୍ରୀଶାଳାଠାରେ ଚତୁ କଲେ ସମସ୍ତ
କାଣି ପାଇବେ ।

ବିଚ୍ଚମସାହେଦକଂ କୃଷିକା
(BEECHAM'S PILL.)

ଫଳ ବିଚ୍ଚେଦନରେ ଏକ ୨ ଫାଲୁଅର ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ୨ ମୋଦରକୁ ଶସ୍ତା ବୋଲିପାଇ ପାରେ ।
ଏ ବିଚ୍ଚିକା କେବଳ ଉଦ୍ଭିଦପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାଦ ତତ
ଲିଭାସି ବିଶାଳ ବା ଧର୍ମକାକର ଦୁର୍ବ୍ୟ ବିଚ୍ଚି
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାଢରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।
ସକଳ ବୟସର ଶ୍ୱା ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ସମାନ ଉପକାଶ ବୋଲି ପୁଥିଲେ ବିଶ୍ୟାସ ।
ଅରେ ସଂକ୍ରା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି
ପାରବ ।
ଉତ୍ତରମସ୍ତ, ପାଉଁସ୍ତକରେ ବ୍ୟଥା, ମୂର୍ଦ୍ଧବ୍ୟଥା,
ମୂର୍ଦ୍ଧଲ୍ଲ, ଶ୍ରେଜନ ଉଦ୍ଭାକୁ ଉଦ୍ଭର ପର-
ପୂର୍ଣ୍ଣିକା ଓ ଶାତକା, ନିଦ୍ରାକ୍ରାନ୍ତା, ଶେକ୍ୟ, ନାସୋ

ଦ୍ଵୟ, ସୁଧାମାନ୍ୟ, ସ୍ଵାସ, ବୋଧୁବକ୍ତା, ବସନ୍ତ ଚର୍ମରେଣ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପୈତ୍ରିକ ଯାତ୍ରାରେ ଏହି ବଢ଼ିବା ଅମୋଗ ଲାଭ୍ୟ । ଏକ ଇନ୍ଦ୍ର, ପରଶର ଓ ଦେବସୂକ୍ତି-ପକ୍ଷରେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ହିତକାରୀ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନର ସକଳଗରର ଇଂଲିଶ-ଉପଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-ଫଳରୁ ଅଧାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ ଟ ୦ ୫୫ ଅଟନ୍ତି । ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ସଦୃଶ ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁସ୍ଵାଧୀନ ଅଳ୍ପ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ସୁବିନୋଦପୁ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏସ୍ତ-ରେ କାଳାବଧ ଡାକ୍ତର ଓ ବସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ଶିକ୍ଷା ବସ୍ତ୍ର ହୁଅନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାବାର ଦେଉଁଦୁବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗକୁ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖିଲେ ଅଭିଷ୍ଟର ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହଜ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦୁବ୍ୟ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦୁବ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ଓ ସର-ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ କର୍ମିଦାର ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସଦା ସେଗର ଚରପ୍ରା ଓ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରୋତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନକାରୀ ହୋଇ ପାଇଥାନ୍ତି । ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସବ୍ୟାୟାଉଣ୍ୟ ସୁସ୍ଵାଧୀନ ଜଣାଉଅଛୁ ଏ ସେହି-ମାନଙ୍କ ଅନୁକ୍ରମ ଅଗ୍ରତର ଉଚ୍ଚିତ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଯାତ୍ରାର ଅବସ୍ଥା ଉଚ୍ଚିତ ଭାରଣ, ବ୍ୟାସ ଉଚ୍ଚତ ବ ନା, ସେଣା ସୁରୁତ ବ ଶା, ସେବିର ଯୁକ୍ତ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିଭାଗ ବସ୍ତ୍ରକ୍ରମ, ଅଧାର, ବୋଧୁଗୁଣ, ଧାରୁ ପ୍ରଭୃତି ଜ୍ୟୋତୀ ସେଗର ସୁଶାନ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଯାହାକୁ ଉପାଦେୟ ଶିକ୍ଷା ପଠାଇବୁ ବନ୍ଧୁ କରୁ । ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅଧ୍ୟାୟକରୁ କ୍ରମ କର ପଠାଇବାକୁ ବୁଦ୍ଧି ହିଁର ଉଚ୍ଚତ ବଜାର ୟେ ଉପରେ ବଣି ପଠାଇବାର ପରି-ଶ୍ରମମନେ ପକବନ୍ଧୁ ଟ ୨। ହୁସାବରେ ଦି-ଶକ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ଲାଭାଏ । ବେବଳ ସ୍ୟାବଂ ଓ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପଠାଇଲେ ଶିକ୍ଷା ଓ ଦ୍ରବ୍ୟଦ ବାଲ୍ୟପେଇବଲ ଡାକରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଯାଇ ଥାଏ । ବେରଂ ବା ଇନସିପିଏନ୍ତୁ ସହ ବୁଦ୍ଧତ ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ଏକ ଉପାଦେୟ ବା ଦୁର୍ଘଟପିତ୍ତ ହିତର ଶ୍ରେଣି ନ ପଠାଇଲେ ସହଜ ଉଚ୍ଚତ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ଟଙ୍କା, ଦେଉଳି ବ ପ୍ରକାର ନମ୍ବୁ ଠିକଣାରେ ଅନୁଠାରୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପଞ୍ଚମିକ ଓ ପ୍ରୟୋଗମୟ ଶିକ୍ଷା ।
୧। ପାଠକର ଦୈନିକ—ଏହା ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଓ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବ ଓ ମଧ୍ୟ ସୁଶାନ୍ତ, ବେଶ ବର୍ତ୍ତନ, ଶୋଭାପୁତ୍ର ଓ ସୁକାନ୍ତ ହୁଏ । ପ୍ରତିଦିନ ମୂଲ୍ୟ ଦାନକାରୀ ମାତ୍ର ।
୨। ଦୃଶ୍ୟବାସନ—ଧାରୁ ଦୁର୍ଘଟ ସଦୃଶ ଦ୍ର-ବ୍ୟୋଗ ବାଲେ ଗୁଣା ସବ୍ୟା ଉପାଦେୟ ସାଧ୍ୟ ହାତ୍ । ପ୍ରତିଦିନ ମୂଲ୍ୟ ଦାନକାରୀ ମାତ୍ର ।
୩। ପ୍ରଦର୍ଶନୀ—ଏହା ସପାକ୍ଷ ଦେବର ସଲେ ବ ଗ୍ରାହକ ବ ବନ୍ଧୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରତିଭା, ପିତୃତ, ବାଲୁ ଶକ୍ତି (ଅମାବାସ୍ୟ) ଓ ବନମାତ ପତ ସବ୍ୟାଦାୟକ-ଲକ୍ଷଣମାନ ଉଚ୍ଚତ ହୁଏ । ଏପକ୍ଷ ବାଦ ସେବ୍ୟ ଶିକ୍ଷ-ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦାନ କାରୀ ପଠ ଥାଏ ।
୪। ଦୋଷଦେବ ବଢ଼ିବା—ଏହା ଲାଖ୍ୟ ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଓ ବନ୍ଧୁ ସବୁପ୍ରକାର ଦୋଷଦେବ ବ ବୋଧୁବକ୍ତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯାତ୍ରା, ସଥା, ଦୋଷାଦେବ, ଚନ୍ଦ୍ର, ପର୍ବ, ଶକ୍ତି, ଶୋଭା, ସଦ୍ୟ, ସଦ୍ୟ, ଯାତ୍ର ଓ ଉଚ୍ଚତ ପିତୃଗାତ୍ରା ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚତ ହୁଏ ।
ଏହା ଉଚ୍ଚତ ଦେବତା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାତ୍ରାରେ ଏମନ୍ତ ବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ମଧ୍ୟ ଏହା ଲଳିତାମୋହନ ଉପସ୍ଥୁତ ଅଟେ । ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବାଦ ସେ-କଳ ଶିକ୍ଷାଧର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।
୫। ଦୁର୍ଘଟର ଅଧିକ—ଏହା ସେକଳ ସଲେ ମଧ୍ୟ ଲେଉଟା ବା ଦୃଷ୍ଟି ଉଚ୍ଚତାସୁଚକତ ଚନ୍ଦ୍ର, ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଠକର, ସୁରୁତ ଓ ଲକ୍ଷ ଓ ଯାତ୍ରା ସୁଚ, ପୂଜା, ସକ୍ର, ଶକ୍ତି, ଅଧିକ, ଶାନ୍ତି, ଲକ୍ଷଣମାନ, ଅନ୍ୟତ ଦୋଷ, ଯାତ୍ରା ଓ ମାତୃସିକ ଅବସ୍ୟା, ଲଳିତା ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ହୁଏ ଏବଂ ଦେବ ପରମ୍ପରା ହୋଇ ଉଚ୍ଚତ ପଞ୍ଚାଦେବ ହୁଏ । ଏକ ପକ୍ଷବାଦ ସେବକ, ଲାଖ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଦାନ କାରୀ ପଠ ଥାଏ ।
୬। ଦୋଷଦେବତା (ସାଧ୍ୟା)—ଅଧିକ ଅଧିକ, ବଡ଼ା ଉଚ୍ଚତ ଶାସକ ଓ ମାନସିକ ପରଶନ, ଦୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷଣ ଯାତ୍ରା ବସ୍ୟୋତ, ପ୍ରମେତ, ଅବଦେଶ ଲଳିତା ଦେବ ଉଚ୍ଚତ ଦୋଷ ବାଧାଦେବତା, ଦେବତା, ଗାତ୍ର ପରିଦେବତା, ମେତ୍ର ଓ ଶାସକା ଦେବ, ଶାସକ ଓ ମାନସିକ ଅବସ୍ୟା ଲଳିତାଦେବ ଓ ଲକ୍ଷଣମାନ ବୁଣା ଦାନକାରୀ ସଲେ ଉଚ୍ଚତ ଦୋଷ ମାତ୍ରଦେବ ବ-କଳ ପ୍ରକାସ ଓ ଶୋଭାପୁତ୍ର ହୁଏ । ପ୍ରତିଦିନ ମୂଲ୍ୟ ଦାନକାରୀ ଯାତ୍ରାପ୍ରସ୍ତେ ଏହା ଉପଦେୟ । ମାତ୍ର ବାଦ ଉଚ୍ଚତ, ବାଲୁ ବର୍ତ୍ତନ ଓ ସଦା ଏହା ସେବକେ ଅବଦେଶ ହୁଏ । ମଧ୍ୟ ବସ୍ୟ ସେବକ ଲାଖ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଦାନକାରୀ ପଠ ଥାଏ ।
କାନ୍ଦକଳ, ବାସ୍ତବ ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
V. L. M. S.

ବାଲକାଗଳ ।
ଉଚ୍ଚତର ଶ୍ରେଣୀ ଦେବେ ସହଜ କଟକ
କୋଷ ଚକ୍ରା ବାଲୁ ବୌଦ୍ଧସର ସମ୍ପର

ଦିନିକଟେ ବାଲୁ ଅଧିକତର କର ବ୍ୟାପୀନ
ଦୋଷାକରେ ବସ୍ୟ ଦେବ ଅଧି ପଞ୍ଚା—
୧୦ ପଞ୍ଚ ମାତ୍ର ୦ ୧୦ ୨ ୫ ୧୦ ୧ ୦ ୦
୧୧ ପଞ୍ଚ " " ୨ ୫ " ୩ ୦ ୦
୧୨ ପଞ୍ଚ " " ୩ ୫ " ୩ ୦ ୦
୨୨ ପଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚତରଦେବ, ୧ ୫ " ୩ ୦ ୦

ଗ୍ରାହକ ବାଲୁ ଲୋକଗଣର ପ୍ରସ୍ତର
ଉଚ୍ଚତରକାର ବସା କଟକସ୍ତୁ ଅନୁମାତ୍ର
ଦୋଷାକରେ ଉଚ୍ଚତଦୋଷା ଓ ଉଚ୍ଚତ ଓ
ଲକ୍ଷଣାଦେବ ଲକ୍ଷା ଓ ଦୋଷାଦେବ ଓ କଳ-
କଳ ଲମ୍ବା ସତରକର ବସ୍ୟ ଦେବ ଅଧି
କାବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦେବକର ମଧ୍ୟରେ ବିଦି
ଅଧି । ଉଚ୍ଚତ ଅନେକପ୍ରକାର ଦେବତା
ଫଳପାତ୍ର ଉଚ୍ଚତ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଧି ଯାକାକର
କାବା ଅବସ୍ୟାକ ଉଚ୍ଚତ ଦୋଷାକରେ ଅନି-
ଷ୍ଟ କଲେ ସୁଧି ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ଥାଉଚେ ।

ପିତୃତାର ।
ଏ ବାଲୁ ଦେଉଁଦୁବ୍ୟ ସାଧ୍ୟରେ—ଉଚ୍ଚ
କର୍ତ୍ତାରେ ପ୍ରତିକାର ଦୋଷାକର ଯାତ୍ରାରେ
ଦେଲେ ଯାତ୍ରାଗଳା ଉଚ୍ଚ ଦେବ ଦେବ ମଧ୍ୟ
ଅଧି ଲେଖିଦେଲେ ମଜୁର ଦେବ ଓ ଉଚ୍ଚ
ଧରତ ଚାହିଁ ।
ବଦିକ ବନମା ଓ ସାତରେ ଲଳିତାମୋହନ
କଳ ମଧ୍ୟ ଅଧି ।

ଅଧିକତର କର ବ୍ୟାପୀନ
ଉଚ୍ଚତରକାର ବସ୍ୟ ଦେବ ଅଧି ପଞ୍ଚା—
ଉଚ୍ଚତର ଶ୍ରେଣୀ ଦେବେ ସହଜ କଟକ
କୋଷ ଚକ୍ରା ବାଲୁ ବୌଦ୍ଧସର ସମ୍ପର
୧୦ ପଞ୍ଚ ମାତ୍ର ୦ ୧୦ ୨ ୫ ୧୦ ୧ ୦ ୦
୧୧ ପଞ୍ଚ " " ୨ ୫ " ୩ ୦ ୦
୧୨ ପଞ୍ଚ " " ୩ ୫ " ୩ ୦ ୦
୨୨ ପଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚତରଦେବ, ୧ ୫ " ୩ ୦ ୦
କାନ୍ଦକଳ, ବାସ୍ତବ ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
V. L. M. S.
ଉଚ୍ଚତର ଶ୍ରେଣୀ ଦେବେ ସହଜ କଟକ
କୋଷ ଚକ୍ରା ବାଲୁ ବୌଦ୍ଧସର ସମ୍ପର
ଫଳପାତ୍ର ଉଚ୍ଚତ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଧି ଯାକାକର
କାବା ଅବସ୍ୟାକ ଉଚ୍ଚତ ଦୋଷାକରେ ଅନି-
ଷ୍ଟ କଲେ ସୁଧି ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ଥାଉଚେ ।
ଉଚ୍ଚତର ମୂଲ୍ୟ ଉଚ୍ଚତରଦେବ ପଠାଇ
କାଲୁ ଦେବ ।
ଫଳପାତ୍ର ଉଚ୍ଚତ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଧି ଯାକାକର
କାବା ଅବସ୍ୟାକ ଉଚ୍ଚତ ଦୋଷାକରେ ଅନି-
ଷ୍ଟ କଲେ ସୁଧି ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ଥାଉଚେ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କା ୨୨ ର
ପୃ ୪୨ ଖ୍ୟା

କା ୨୧ ତତ ମାତ୍ରେ ଅକ୍ଷର ସତ ୧୮୯୨ ମସିହା । ୨ । ବାର୍ଷିକ ୧୫ ୨ ସତ ୧୯୦୦ ଗାଲ ଶକାବଦ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯

ପଞ୍ଚାବେସ୍ ୪ ୨୯

ଅଗାଧି ଶୁକ୍ରବାର କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଏବଂ ଏ ନଗରରେ ବାଲିଯାତ୍ରା ହେବ । ଏହି ଦିନ ବନ୍ଦ ୧୮୯୨ ମିଳିତ ସମୟେ ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବଦର୍ଶନ ସମ୍ପର୍କରେ ୧୯୧୪ ମିଳିତ ସମୟେ କୈରାତକୋଣେ ସଙ୍ଗାମୋକ୍ଷ ହେବ । ଏ ଗ୍ରହଣଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡଳରୁ ପ୍ରାୟତଃ ବର୍ଷ ୧୯୧୫-୧୬ରେ ଏକ ଅଙ୍ଗୁଳ ପ୍ରାୟ କରବ । ବଡ଼ା ସା-ରେ ଦଶପଦ୍ମା ଉତ୍ସବରୁ ଅନୁଲୋକନ ନିଷେଧ ।

ବଙ୍ଗଳାର କାଳା ସ୍ଥାନରେ ବିଶେଷତା ଚୌବିଶ ଧରଣକା ଏବଂ ମଇମକସିଦ୍ଧ ଜଣାମାନଙ୍କର ବେଶେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବସ୍ତାନକ ଅନୁବନ୍ଧୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ଗତ ସମ୍ଭାବନାରେ ଅନ୍ୟନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ସହଜ ଅବନତ ହେଲୁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ସାକାୟ ଲାଭ କରିବା ପାଠିକର ପାଠ । ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ପ୍ରାଣୀୟ ସୁମିତ ଏବଂ ଜମିଦାରମାନେ ବେଳକୁ ସାହା-ସଦାନ ନିମନ୍ତେ ମୁକ୍ତଦସ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ମୁକ୍ତି ପତ୍ରକର ଅଧିକାଂଶକ କେଳରେଲ ରୁଅକ କନିଷ୍ଠା କନ୍ୟା କୁମାରୀ ଲୁଗି ଭାରତ-ବର୍ଷରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଶ୍ନର କରବା ପାଇଁ ଜୀବନ ରୁପର୍ଣ୍ଣ କରି ଭାରତବର୍ଷରେ ପଦ୍ମ ଦେଶୀୟ ମୋକ୍ଷକ ଓ ଦେଶୀୟ ନାମ ଆରଣ କରି ପଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ନାମ ହେଉଅଛି କର୍ଣ୍ଣେଲ ସେହୁଣୀ ସେ ଅଗାଧି ମାସ ତା ୫ ରଖିବେ

କଲିକତାରେ ପଦ୍ମ ଏକସପ୍ତାହ ସେଠାରେ ରହିବେ । ତାହାଙ୍କ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଆୟୋଜନ ହେଉଥିବାର ସଞ୍ଚାୟନରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ । ଧନ୍ୟ ଏ ପୁନ୍ୟବତ୍ସ ରମଣୀ !

ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୯୧୯-୧୯୨୦ ମସିହା ବଳ ଚାଲୁଅଛି ଏବଂ ଏ ସବୁରେ ୧୯୨୧-୨୨ ଲୋକ କାର୍ଯ୍ୟ ବରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଏକା ବମ୍ବେର ନଗରରେ ୨୯ ଗୋଟା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ୨୮ ଗୋଟା ବଳ ଅଛି । ବଙ୍ଗଳାରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ସୁକା ଲୁଗାବଳ କରି ନାହିଁ । ବେଦନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ ବଳ କରିବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ତ-ଥାତ ବେଦନ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରୁ ଗତବର୍ଷ ୧୯୧୮ ବୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଲୁଗା ବଳତରୁ ଆସିଥିଲା । ଏଥିରୁ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେଶା ପାଇଅଛି ଯେ ଅତୁର ଅନେକ ବଳ କରିବାର ସୁବିଧା ଅଛି ।

କାକୁଲରୁ ଶୁଭସମାଦ ଅଛିଅଛି ଯେ ଦକ୍ଷାସ ବିଦ୍ରୋହ ଦମନ ହୋଇଅଛି । କାକୁଲ-ସେନା ଦକ୍ଷାସମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ତ କରି ଫେର ଅସି-ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମିରକ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ନୁମାର ଦବ-ଗୁଣା ଦକ୍ଷାସଜାତ ବନୋବସ୍ତ କରିବା କାରଣ ପ୍ରେରଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ବିଦ୍ରୋହ ଶାନ୍ତି ଦେଲ ଏଥର ଇଂରାଜଦୂତଙ୍କ ହେଣ କରିବା ବିଷୟରେ ଅମୀରଙ୍କର ଆଉ ଆଉ ନାହିଁ ।

ଏଥିପାଇଁ ଅମୀର କେଉଁଦିନ ସ୍ଥିର କରି ଅଛନ୍ତି ତାହା ଜାଣିବାକୁ ଇଂରାଜ ବେର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏ ବିଷ-ୟରେ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର ବିଶେଷ କାରଣ ନାହିଁ । ଅମୀରଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦେବାର ଉଚିତ ।

ଏବର୍ଷ କୌଣସି ମୁକ୍ତ ରେଲବାଟ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପାଇବେ ନାହିଁ । ଯେତେ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତୁ ତ ହେବ ତେତେ ବଙ୍ଗଳା-ଅସାମ, ଲକ୍ଷନୌ-ବନ୍ଦାରସ ଓ ଇଷ୍ଟ-ବୋଷ୍ଟି ରେଲବାଟମାନଙ୍କର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରସର ହେବ । ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ଇଷ୍ଟକୋଷ୍ଟି ରେଲବାଟ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଶ୍ଚା ଅଛି ମାତ୍ର ଯେ-ପ୍ରଲେ ଅର୍ଥାଭାବରୁ ଏହି ରେଲବାଟର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଚାଲିଯାଇ ବନ୍ଦ ଅଛି ଏବଂ ବଡ଼ା ବିଦ୍ରୋହ ଓ ସାମାଜିକଦେଶର ଗଣଗୋଲର ବହୁ ହସମ ନାହିଁ ସେ ପ୍ରଲେ ଏବର୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ-ଙ୍କର ଅର୍ଥ ସଂକଳ ହେବ ବୋଲି ବିଏ କହିବା ଓଡ଼ିଶାବସାଳକୁ ରେଲବାଟ ଶୀଘ୍ର ଘଟୁ ନାହିଁ ।

କାଶ୍ମୀରୀ ସାଲ ଭାରତର ବୋଟିଏ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଶୀତବସ୍ତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପୁଅଗରେ ଏହାର ଗ୍ରହଣ ଅଦର । କାଶ୍ମୀରର ଶିଳ୍ପିଙ୍କ ପର ବୌ-ଣସି ଠାରେ କେହି ଉତ୍କଳସାଲ ବୁଣି ପାରନ୍ତି

ନାହିଁ । ଏଥି ପାଇଁ ଏ ଦୃଶ୍ୟର ଗ୍ରାହକ ଅ-
 ଲୋକ ଥିଲେ । ଦୁଃଖର ବସୟ ଯେ କଲକ
 ନକଲସାରି ଅମଦାନୀ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧ-
 ବ୍ୟବସୟର ଜବାବ ଦୁର୍ବିଶା ଘଟିଅଛି ।
 ସନ ୧୮୮୯୧୦ ସାଲରେ ୩୫୫୫ ୭୨୫୫ର
 ଟଙ୍କାର ସାଧ ଅର୍ପଣ ମାଧ୍ୟମରେ ୧୮୯୦-୧୧ ସା-
 ଲରେ କେବଳ ୨୪୫୫ର ଏକ ସନ ୧୮୯୧-
 ୯୨ ମସିହାରେ ୩୩ ହଜାର ଟଙ୍କାର ସାଧ ଅର୍ପଣ
 ଅଛି । ଏପରି ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କିମ୍ପ
 ଶେଷରେ ଯେ ଅଳ୍ପ କେତେକ ବର୍ଷ ଉତ୍କଳ
 ଗଢାଇ ମଲମଲ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧ ଅପ୍ରାପ୍ତ
 ହେବ । କିଲକି ଲୁଗାରି ବ୍ୟବହାର ନ ଶୁଦ୍ଧି-
 ଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମଜ୍ଜା ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଚାକାଜଣା ମାଣି-
 କରଣକୁ ଗମ୍ଭ ଉପଲକ୍ଷରେ ଯାଇଥିବା ସମୟରେ
 ଚାକାଙ୍କର ଏହି ପ୍ରଥମଗମ୍ଭକୁ ଚିରପୁରଣୀୟ
 କରବା ବାରିବା ବାଳାୟୁର କମିଦାର ବାବୁ
 ବଜେନ୍ଦ୍ରକୁମାର ସୟ ଚୋଧୁରୀ ୫୧୫୦୦୦ ଲା
 ଯାଉ ଥିଲେ ଏକ ସେହି ଟଙ୍କାରେ ବେଗିକ
 ରହିବା ଚାକାଣ ମାଣିକରଣ ଚିରପୁରଣୀୟରେ
 ଗୋଟିଏ ନୂତନ କୋଠରୀ ଗୋଟି କରବାବ
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ । କମିଦାର ପ୍ରଶଂସିତ ସେ
 ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଫଉଜଦାରୀ ମକଦ୍ଦମାରେ
 ଲିପ୍ତ ଥିବାରୁ ଚାକାଙ୍କର ଦାନ ପ୍ରଶଂସା କରବାକୁ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ବାବାଦୁର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦୋଇ କାଗଜ-
 ପତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ବସୁଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉକ୍ତି
 ଦାନ ପ୍ରଦଶକର ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଚାକାଙ୍କୁ
 ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ବସୟ
 କରବାବ ଗେଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ କାଗଜପତ୍ର କମିଦା-
 ରବର ବଡ଼ ଦୋଷ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ
 ବଡ଼ ସୁଖର ବସୟ ଅଛି ।

ଦାନକର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାଗାରର ସନ ୧୮୯୧-୯୨ ସା-
 ଲର ବଜେନ୍ଦ୍ରକୁମାର ପ୍ରକାଶ ଯେ ଚହୁଁର ଉତ୍କ-
 ଯୋଗିନୀ କ୍ରମାଗତ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେଖୁଅଛି ।
 ସନ ୧୮୮୮-୮୯ ରେ ୬୧୯୯ ଶ, ସନ ୧୮-
 ୮୯-୯୦ ରେ ୬୫୯୯ ଶ ଏବଂ ସନ ୧୮୯୦-
 ୯୧ ରେ ୬୯୦୦ ଶ ଏବଂ ସନ ୧୮୯୧-୯୨ ରେ
 ୬୩୫୫ ଶ ଏଠାରେ ଅଷ୍ଟସ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରୁଥି-
 ଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ।
 ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ବଡ଼ବରାଣୀ ଦୁଇଜଣ

ଏ ବର୍ଷ ଅଗମକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ
 ବଜେନ୍ଦ୍ରକୁମାର ଲୋକ ଏବଂ ଚହୁଁ ମଧ୍ୟରେ ଏକା
 ଦଳିକାରୀଦିନ ସଂଖ୍ୟା ୬୧୨୭ ଶ । ତାଳି-
 ରକ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟୟ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅଗମକୁ ଯାଇଥିବା
 ୬୩୫୫ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ୬୧୯୯ ଶ ପାଠାପ୍ରସ୍ତ
 ଥିଲେ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ଲୋକ କେବଳ ବାସୁ-
 ସରବର୍ଦ୍ଧନ ଓ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଲକ୍ଷ ଉପଲକ୍ଷ
 ଯାଇ ଥିଲେ । ପାଠାପ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ
 ଆଗେଲ୍ୟ ଦୋଇ ଫେର ଅପିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ବେଗମଧ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକାନ ଜୁର, ଦୁକାଳଜା,
 ବହୁମୁଖ, ପଥୁର, ଅକାଶ୍ଟି ଆଗେଲ୍ୟ ବସୟରେ
 ଦାନକର ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ବଡ଼ ହୁଅନ୍ତୁ ଅଛି ।
 ଦୁଃଖର ବସୟ ଯେ ଏହି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାଗାରର ଅର୍ଥକ
 ଅବସ୍ଥା ଅବଧି ହଲ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହା
 ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହେଲେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଏ-
 ଚାଳମଧ୍ୟରେ ସର୍ବସୁଦା ୧୨ ହଜାର ଟଙ୍କା
 ଚାହିଁ ପଡ଼ିଅଛି । ଏପରି ଅଗମକୁ ସର୍ବସାଧାରଣ-
 କର ବସେଷ ରୂପେ ସହାୟ କରବା ହୁଅନ୍ତୁ
 ଏବଂ ଚାକା ନକରା ପୌର ଅମ୍ଭେମାନ ଏକାନ୍ତ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛୁ ।

ବଜାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧୀନ ଜଙ୍ଗଲ-
 ମାଦାଲର ସନ ୧୮୯୧-୯୨ ସାଲର ବାର୍ଷିକ
 ବହରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେବର୍ଷର ମୋଟ
 ଅୟ ୫ ୭୯୫୫୫ ଓ ବ୍ୟୟ ୫ ୦୮୫୯୯୯
 ଲା ଦେବାରୁ ନିଟ ଲାଭ ୫ ୭୦୯୫୫୬ ଲା
 ହୋଇଥିଲା । ଚହୁଁ ସୁଦ୍ଧାବର୍ଷର ଲାଭ
 ୫ ୩୧୫୫୫୬ ଲା ଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲମାଦାଲ
 ଅରମ୍ଭ ହେବା ସମୟରୁ ଏବେ ଲାଭ କେବେ
 ହୋଇ ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଅନୁଗୁଳ
 ଓ ପୁରୀ ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭ
 ହୋଇ ନାହିଁ । ବର୍ଷିକବର୍ଷରେ ଏହିସବୁ
 ଜଙ୍ଗଲର ଅୟ ୫ ୧୨୫୦୦୦ ଲା ଓ ବ୍ୟୟ
 ୫ ୨୫୫୦୦୦ ଲା ହୋଇଥିଲା । ମୋଟରେ
 ଜଙ୍ଗଲର ଅୟକୁ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷଜନକ
 ଅଛି । ଅତୁର ସନ୍ତୋଷର ବସୟ ଏହିକ
 ସନ ୧୮୯୦-୯୧ ରେ ଜଙ୍ଗଲବଣିକ ମୋ-
 କଦମା ୨୦୩ ହୋଇଥିବାପ୍ରକାରେ ସନ ୧୮୯୧-
 ୯୨ ରେ କେବଳ ୭୯ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରୁ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାଉ-
 ଶର ଉତ୍କଳମଣ ବନୋଦୟ ହୋଇଅଛି ।
 ବଜେନ୍ଦ୍ରକୁମାର ଲୋକମାନେ ଜଙ୍ଗଲମାଦାଲର
 ବାର୍ଷିକ ଅଗେଲ୍ୟ ଦୋଇ ଜଙ୍ଗଲବଣିକର

ଅଧିକ ସୁଦ୍ଧା ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟରେ ଯେପରି
 ଲେଖିଥିଲେ ଏପରି ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଲେଖି-
 ଥିଲେ । ମାତ୍ର ସୁଖର ବସୟ ଯେ ମାନ୍ୟବର
 ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଚାକାଙ୍କର ଦାନ ନ ହୋଇ କହୁଅଛନ୍ତି
 କି ବଜାଳମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଅବସ୍ଥା କ୍ରମେ
 ହଲ ହେଉଅଛି ଏବଂ ସୀମାପ୍ରଦେଶରେ
 ବଜାଳମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମଦକୁମାରେ ବାର୍ଷିକ
 ବୟ ୨୫୫୫୫ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରେଷ୍ଟ ରେଜିମାନଙ୍କ
 କେବଳ ୫୧୫୦, ୫୧୨୫, ୫୧୦୦ ଓ ୫୮୦୯
 ବା ବାର୍ଷିକ ଦେବାରୁ ଅଧା ହେଉଅଛି ଯେ
 ଅନେକ ଲୋକ ଏ ବାର୍ଷିକପ୍ରତି ଅବଶ୍ୟ
 ହେବେ । ଏତକ ଅବଶ୍ୟକ ଯେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
 ମାନଙ୍କର ସହର ଟାଣ ଓ ବହୁ ସହସାରକ
 ସେହିମାନଙ୍କୁ ବାଛି ନେବାକୁ ହେବ ।

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିର ପ୍ରସଙ୍ଗ
 ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘଟି ରହୁଅଛି ।
 ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଏବଂ ବା ଦୁଇଅଣା
 ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହେଉଅଛି ଅଳ୍ପ କେତେକଦିନ ଦେବ
 ବୋଲିପାଇ ନ ଯାଏ । ଚହୁଁ ମଧ୍ୟରେ ଗତ
 ରବିବାର ଅପରାହ୍ନକାଳରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଇଘଣ୍ଟା-
 କାଳ ଏପରି ଜଳ ହୋଇଥିଲା ଯେ ପୋର-
 ବର୍ଷାକାଳରେ ତେମନ୍ତ ତଳେ ଦେଖା ଯାଇ
 ନାହିଁ । ପୋଖରୀ ହଲ ବାଡ଼ା ସବୁ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ଯେମନ୍ତ ବ ଲମ୍ବଦେବ ବଜାୟ ବାର୍ଷିକ ଶେଷ-
 କରବା ସଦାଶେ ଉଚିତ୍ତ ବସୁର ହୋଇଅ-
 ଉକ୍ତି । ଜଳର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅକୌ ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ବସୁ ହେଉଅଛି ଏପରି ଅଳ୍ପ ତଳ କେବେ
 ରବିବାରର ବସେଷ ଶୁଭ ଦେବ ।

ସରକାର ବୃତ୍ତପଞ୍ଚାଶକର ଉପୋକ୍ତିରୁ ପ୍ରକାଶ
 ଯେ ଏହି ଅସାଧାରଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଗୋଟିଏ ଗୋପା-
 ନର ଫଳ ଅଛି । ସେହି ଗୋପାନ ତଳତ
 ମାସ ତା ୨୦ର ଅର୍ଥାତ୍ ଉପାକାରୀଅମାଦାୟା-
 ଦ ୨ ମାତ୍ରାକ ଉପକରଣକୁ ସର୍ବ ହର କ୍ରମେ ବା-
 ଉଦ୍‌ବଦାଦ ବାଟେ ବର୍ଷିକକୁ ବାହାରମନ ।
 ଗୋପାନ ଉଚିତ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱ ନ ଥିଲେହେଁ କୋ-
 ତଳତାଠାରେ ବେହାର ଗରୁଡ଼ିକର ଶରୀର-
 କାର ଏବଂ ଶେଷ କଳ୍ପ ଦେବାର ସମ୍ଭାବ ଅଛି-
 ଅଛି । ବର୍ଷିକରେ ମହାଘଣ୍ଟାଗାଠାରେ ସେ-
 ଦନ ୨ ଲକ୍ଷ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍କଳରୁ
 ବାଲେଶ୍ଵରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମେ ବରାସ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦି
 ଉଗ୍ରା ହୋଇଅଛି । ଏ ଗୋପାନଯୋଗେ ବାସୁ
 ଅଲୋକିତ ହେବାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଶୁଦ୍ଧ

କାହିଁ ଏକ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଅନେକପ୍ରାକରେ ଯଥା; ମାନ୍ୟ ଉପକୂଳ ଦ୍ଵାରଦରାଦ, ଦକ୍ଷିଣପଶ୍ଚିମ ଉପକୂଳସ୍ଥ ଜିଲ୍ଲାମାନ ବମ୍ବେରୁର ଦକ୍ଷିଣାଂଶ ଓଡ଼ିଶା, ବଙ୍ଗଳା, ଅସାମ, ବରମାପ୍ରଭୃତିରେ କେଉଁଠାରେ ବିଶେଷ ଓ କେଉଁଠାରେ ଅଧ୍ୟାୟାର୍ଣ୍ଣ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏସବୁପ୍ରାକରେ ମରୁଡ଼ିର ଭୟ ନାହିଁ । ଏଥର ଅତ୍କଳ ନ ହେଲେ ରକ୍ଷା ।

ବଙ୍ଗୀୟ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମିତିର ପଞ୍ଚମାଧ୍ୟ-ବେଶନ ଚଳନମାସ ତା ୧୩ ଓ ୧୪ ଉତ୍ତରେ କରୁଥିବା ବ୍ରହ୍ମିଣ ଉତ୍ତପ୍ରାକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଯଥା-ସମାବେଦରେ ବସିଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଚପତ୍ର ପ୍ରତି-କ୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍କଳମଣ୍ଡଳର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଶା ବାବୁ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ସେନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅପର ପ୍ରଦେଶ କରୁଥିଲେ । ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ ଗାନ୍ଧି ଓ ବିଚାରଣ ଉତ୍କଳରେ ଜବାଦ ଦେବାର ସମାଦପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକରେ ପଡ଼ି ଅନୁକୂଳ ହେଲୁ । ଏଥର ଗୋ ୧୨ ଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ଇହି ମଧ୍ୟରୁ ଦେବଦ ହିନ୍ଦୁମତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବହୁ ବର୍ତ୍ତମା ଦାବିଥିଲା ନତୁରା ଅଉ ସକଳ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରାୟ ଏକ ମତରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବ-ମାନ ଏହି କି (୧) ନୂତନ ମିତ୍ରତାପଥର କଳ ଅସୁବିଧାନକ ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ସାଧନପ୍ରଣାଳୀର ବସ୍ତୁତା (୨) ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାବିଷୟର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦନ (୩) ପୁଲିସ ସଂସ୍କାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସର୍ବ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁ ଶ୍ରେଣୀ କର ଯଥାକ୍ରମେ ୫୦୦, ୨୦୦, ୮୦୦ ଓ ୧୦୦୦, ଦେବଦ ଓ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା କର ୫୨୦, ୨୦୦, ଓ ୨୫୦୦ କା ଦେବଦ ଦେବା ଉଚିତ । (୪) ପ୍ରାନ୍ତୀୟ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟବିଧାନ-ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦେଶୀୟକରୁ ବାର୍ଷିକ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରବାର ଉଚିତ । (୫) ବଙ୍ଗୀୟ-ବ୍ୟବସ୍ଥାପକମଣ୍ଡଳ ସମଠନ ବିଷୟରେ ସମ୍ପର୍କ । (୬) ସୌଜନ ସେନା ସମଠନ । ଏସର ପୂର୍ବ-ସଭାର କେତେକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଲୋଚିତ ହୋଇ ବିଧବଦ୍ଧ ହେଲା । ଏଥର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । ତାହା ଏହିକ ସମିତି ପ୍ରଦେଶକ ଜିଲ୍ଲାର ଅବସ୍ଥା ଅବଗତ ହୋଇ ସର୍ବଶ୍ରେୟର ବାର୍ଷିକ ବିବ-ରଣ ସର ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅଗାମୀ ଅଧିବେଶନରେ ଉପସ୍ଥିତ

କରବେ । ସେବେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗାମୀରୁପ ହୋଇ ଯାଉବ ତେବେ ଗୋଟାଏ ବକ୍ତୃତା ହେବ ଏବଂ ସମିତି ସର୍ବସାଧାରଣକ ଧନ୍ୟ-ବାଦର ପାତ୍ର ଦେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପୂର୍ବେ ଗୈରଧର ପୁଲିସର ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପର୍କିତା ଉପରେ ପୁଲିସକର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଖ୍ୟାତି କର୍ତ୍ତର କରୁଥିଲା । କେଉଁ ବର୍ଷ କେତେ ଟଙ୍କାର ମାଲ ଗୈର-ଗଲ ଓ ଇହି ମଧ୍ୟରୁ ପୁଲିସ କେତେ ମାଲ ବରମଦ କଲେ ଏ ବିଷୟମାନ ବାର୍ଷିକ ର-ପୋର୍ଟରେ ଲେଖା ଯାଇ ତଦ୍ଵାରା ପୁଲିସର ଯୋଗ୍ୟତା ବିବେଚିତ ହେଉଥିଲା । କେତେକ ବର୍ଷ ହେଲା ସେ ପ୍ରଥା ଏହି ଦେବୁରେ ଉଚ୍ଚ-ଗଲ କି ଗୈରଦ୍ରବ୍ୟ ପୁଲିସ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ନ ହେବା ଗୋଟାଏ ଦାବି ମାତ୍ର, ତଦ୍ଵାରା ପୁଲିସର ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରବା ସୁସଙ୍ଗତ ନୁହଇ । ପୁଲିସ ଗୋଟାଏ ଗୁଣ ଦାୟରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ । ତଥାତ ଦାହାର କିଛି ଗୈର-ଗଲେ ପୁଲିସ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ବାଧ ଥିଲେ । ଗତବର୍ଷ ବଙ୍ଗୀୟ ଶ୍ରେଣିକଟ ପୁଲି-ସର ବାର୍ଷିକ ରପୋର୍ଟ ସମାଲୋଚନା କରିବା ସମୟରେ କହିଲେ କି ପାଞ୍ଚଟଙ୍କାର ନ୍ୟୁନ ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୈରଧର ମୋକଦମାରେ ଗୈରର ସନ୍ଧାନ ନ ଦେଲେ ପୁଲିସ ଉଦାରଣ କରିବେ ନାହିଁ । ଏଥିର ଫଳ ଏହି ହେଲା ଯେ ପୁଲିସ ଏସବୁ ମୋକଦମା ଅଦୌ ଉଦା-ରଣ କଲେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବାର୍ଷିକ-ରପୋର୍ଟରୁ ଏକଥା ଅବଗତ ହୋଇ ଅନୁ-ମାନକ ଶ୍ରେଣିକଟ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅନୁକୂଳ ଗୈର ମୋକ-ଦମା ପୁଲିସ ଅଦୌ ଗୃହିତେ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ନୁହେ । ଯାହାର ଗୈରଧର ସେ ସେବେ ଉଦାରଣର ପ୍ରାର୍ଥନା କରବ ତେବେ ପୁଲିସ ଅବଶ୍ୟ ଉଦାରଣ କରିବେ । ଏ ଅଦେଶ ପୁରୀପେକ୍ଷା ଟିକିଏ ଭଲ ଦେବାର ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି । ମାତ୍ର ପୁଲିସକୁ ଉଦାରଣ କରବାର ସକାଶେ ଅଣିଲେ ଅନ୍ତତଃ ରସଦ-ଶରତ୍ଵା ପଡ଼ିବ ଓ ଗରବଲୋକ ପ୍ରତି ତାହା ସହଜ ନୁହଇ । ସୁରକ୍ଷା ଏପରି ଅବେଶରେ-ପୁରୀ ଲୋକଙ୍କର ଉପହାର ନାହିଁ । ଲେଖ-ନକାରଣ କରିବା ଓ ଗୈରକୁ ଧରବା ଲାଗି ପୁଲିସର ପ୍ରୟୋଜନ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଦୁ-

କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ପୁଲିସ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଦାୟୀ ନ ଦେବେ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ବା ପୁଲିସର ସୁଶିକ୍ଷା ଦେବ ନାହିଁ ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସାଦାସ୍ୟଦାନ ବିଷୟରେ ବ-ଙ୍ଗୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ଚଳନ ମାସ ତା ୫ ଉତ୍ତରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ସର୍ବ ସାଧା-ରଣକ ଜାଣିବା କାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅଛନ୍ତି । ସରକାରୀ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଧିସୁସ୍ଥକର ଟାକା ସ୍ଵରୂପ ଅପାଲକ୍ଷ ଏହା ବ୍ୟବହାର ଦେବ । ଦେବାର-ଅସ୍ଵଳର କେତେକ ପ୍ରାକରେ ନିକଟରେ ସର-କାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଲୁଥିଲା । ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ବଙ୍ଗୀୟ ଶ୍ରେଣିକଟକର ଯେଉଁ ବହୁବର୍ଣ୍ଣିତ ଲଭ ହୋଇଅଛି ଉଦନ୍ତସାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିର ସାରମର୍ମ ଏହି କି କୌଣସିଠାରେ ଗୋଟିଏ ଫସଲ ନଷ୍ଟଦେବା ମାତ୍ରେକ ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ତୁମାତ୍ମକ ଅଟଇ କାରଣ ଏପରି ଦେଖାଯାଇ ଅଛି ଯେ ଉପର୍ଯ୍ୟୁପରି ଯୋଡ଼ିଏ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଗୁଣ ଅଦ୍ଵିଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଦୁଃଖର ଅଶକ୍ତା ଯଥା-ସମୟରେ କରିବା ଅବଶ୍ୟ ବାଞ୍ଛନୀୟ ମାତ୍ରେ ବିଶେଷ ସାବଧାନ ଦେବାର ଉଚିତ ସେମନ୍ତ କି ଅକାରଣ ଭୟ ପ୍ରଭୃତି ଦେବ ନାହିଁ । ଏ ବି-ଷୟ ପ୍ରାନ୍ତୀୟ ଦାବିମାନଙ୍କ ସ୍ଵରୁର ଉପରେ ଅଧିକାଂଶ ଚର୍ଚ୍ଚର ରଖେ ତେବେ ଏହି ମାତ୍ରେ ଉଚିତ ମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ପାରେ ସେ କୌ-ଣସିଠାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଅଶକ୍ତା ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ପରାକାଶରୂପ ଶାନ୍ତିତ ଭୂମିଖଣ୍ଡର ଅପୂର୍ବକ ବିବେଚନାରେ ଏକ ବା ଅଧିକ ପ୍ରାନ୍ତ-ରେ ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଫିଟାଇ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଧିସୁସ୍ଥକର ନିୟମାନୁସାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାକୁ ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ଼କ ଦରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକା ମୂଲରେ ଦରୁଭବାକୁ ଦେବ ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଧିସୁସ୍ଥକରଣ ମୂଲକୁ ଅଧିକ ନଦାତ ଦୟାଯିବ ନାହିଁ । ସେବେ ଏଥ-ରେ ଅନେକ ମୂଲ୍ୟ ଅଧି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ତେବେ ଜଣାଯିବ ଯେ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି ପୁଲିସ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନରୁ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବ । ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ନ ଆ-ସିଲେ ଜଣାଯିବ ଯେ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନର ଅବ-ଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଅନେକ ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକା ହାର ସାହାଯ୍ୟ ଦାନର ଅବଶ୍ୟକତା ପ୍ରତିପନ୍ନ ହେଲେ

କ୍ଷତ୍ରୀ ପୀଠର ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁଜନ ମାଣ୍ଡିଆ-
 ପ୍ରଭୃତି ପୁଲିସମୂଲ୍ୟର ଶମ୍ୟନାନ ଉପାଦାନର
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେବ । ସେହିମାନେ ସାମାନ୍ୟ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟ
 ଦିଆଯିବ । ମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀକୃତି ଯଥାର୍ଥ କରୁ
 ଅଛନ୍ତି ଯେ ସାଦାସାଧାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା
 ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦାକମନାକ ସୁଖରୁ ପ୍ରତି ନିର୍ଦ୍ଦର
 ରଖେ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
 ଦାକମନଙ୍କ ସୁଖରୁରେ ଅନେକ ଭାରତମ୍ୟ
 ଦେଖା ଯାଏ । ଏହା ଦୂରୀକରଣ ଯଥା ସମୟରେ
 ଚପୁର ହୋଇ ପ୍ରକାଶର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବୁ ଓ
 କ୍ରମେ ଏମାନୁ ଗଣ୍ଡି ଯେ ଅନାଦାରରେ
 ଅନେକ ପ୍ରକା ମନେ ସୁଖା ସେମାନଙ୍କର ଚୈ-
 ତନ୍ୟ ଉଦ୍‌ବୃ କୁଅଇ ନାହିଁ । ଏ ଦୈଶ୍ୟମ୍ୟ
 ନିକାରଣ ଦେବାର କୌଣସି ଉପାୟ ନ
 ହେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସାଧୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
 ସମ୍ପନ୍ନ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ
 ଏବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାର କେତେ କେତେ ଅନୁକ-
 ଞ୍ଚରେ ପ୍ରାଣ ଦବଇଲେ ।

କୋଟିସବଇନଶ୍ରେକୃତ ।

ପୁଲିସ ଗୁରୁଜନ ଫରକଦାସ ମୋକଦମା-
 ମାନ ସରକାରରୁ ଫରୁ ଚଳଇବା ନିମନ୍ତେ
 କେହି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ନ ଥିବାର ଦେଖି କୋଟି ସବ-
 ଇନଶ୍ରେକୃତମାନଙ୍କୁ ସବଇନ ପ୍ରସିଦ୍ଧିକର-
 ସ୍ଵରୂପ ସେ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ଦେଲେ କିପରି
 ଦେବ ଏହା ବିଭିନ୍ନ ବାର୍ତ୍ତାପାଟଣା, ମୁର୍ଖେର,
 ମୁକ୍ତପୁର, ଗେରୁଣସରଗଳା, ମୈମନସିଦ୍ଧି
 ଏବଂ ବାବରଗଣ୍ଡ ଏହି ଲକ୍ଷଣର ସବର-
 ମୁକାମର କୋଟିସବଇନଶ୍ରେକୃତ ମାନଙ୍କୁ
 କ୍ରମାସ ସବାଣେ ମୋକଦମା ଚଳାଇବାର ଭାର
 ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ଏ ପରାଣର ଫଳ ବଡ଼ସ-
 ନ୍ତୋଡ଼ିକକ ଦେବାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବ କାଳର
 ଫଳସଞ୍ଜେ ତୁଳନା କରିବାରେ ଦଣ୍ଡର ଶତକଡ଼ା
 ଅଧିକ ଦେବାରୁ ପୁଲିସ ଇନଶ୍ରେକୃତ ଜେନର-
 ଲଙ୍କ ଅନୁଭେଷ ମତେ କଳୀୟ ମାନଙ୍କର
 ଶ୍ରେଣୀକୃତି ଅଗାଧି ଜାନୁଆରୀ ମାସ ପ୍ରଥମ ଦିନ-
 ଠାରୁ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଓ ସବଡ଼ି-
 ଜିଲ୍ଲାର ସବରମୁକାମର କୋଟି ସବଇନଶ୍ରେକୃତ-
 ମାନଙ୍କୁ ସବଇନ ପ୍ରସିଦ୍ଧିକର ଅର୍ଥାତ୍ ସରକାରୀ
 ମୋକଦମା ଚଳାଇବାର ଭାର ଦେବାର ଅ-
 ଦେଶ ପ୍ରଦାନ ବର ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଭାରଣରୁ
 କୋଟି ସବଇନଶ୍ରେକୃତ ମାନେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ

କରିବେ । ସପକ୍ଷେ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀମାନ କୋଟି-
 ସବଇନଶ୍ରେକୃତ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୁ କୃତ୍ୟ ଦେବୁ ଏ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧା କରିବାକୁ ଅସମ ଦେବ ସେଠାରେ
 ପୁଲିସ ଇନଶ୍ରେକୃତ ଜେନରଲ ଅପଣା ବଦେ-
 ତନା ମତେ ଏ ନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ବରୁ ବାଳ
 ସୁକଳ ରଖି ପାରିବେ ।

କୋଟି ସବଇନଶ୍ରେକୃତମାନେ ଏକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ନିୟୁକ୍ତ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଲେଖା ପଢ଼ି
 କାର୍ଯ୍ୟ ଭଣା କରିବାର ଅବଶ୍ୟତ । ମାତ୍ର
 ସେହି ବଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ପଞ୍ଚାଶା ହୋଇ ଅଛୁ
 ସେଠାରେ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ
 ନିୟମିତ ମହଲୁମାମାଣ ସେହି ଲେଖାପଢ଼ି
 କାର୍ଯ୍ୟ ଅନାୟାସରେ ଗୁରୁପାରେ ଅଧିକା
 ଅମଲର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ
 ପେଶାକାରକୁ ଲେଖା-ପଢ଼ି କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର
 ଦିଆ ଯିବ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ଦାକରେ ଉଦ୍‌ବଳ
 ରହିବ ଏଥିପାଇଁ ତାମିଳ ନୟା ଯିବ । ସରୁଅନା
 ରେକର୍ଡ଼ରୁ ରଖିବା ଏବଂ ସରୁଅନା ଜାଣି
 କରିବା କାର୍ଯ୍ୟମାନ କଲେକ୍ଟର ମହଲୁମାର
 ନାଜରଖାନାକୁ ବଦଳ ହୋଇ ଯିବ । ଏଥି-
 ପାଇଁ କଲେକ୍ଟର ମହଲୁମାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଜର
 କା-ଏକନାଜର ବଦଳି ଓ ପିୟାଦାକୁ ଫରକ-
 ଦାସ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅଇକର ଧାରୀ ଥି ଅନୁପାରେ
 ସମନ ଜାଣି କରିବା ସଦାଶେ କୋଟି ଅମଲ-
 ସ୍ଵରୂପ ନିୟୁକ୍ତ ଦେବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଶ୍ଵାସନ
 ପ୍ରଭୃତ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାର ସବର ମୁକାମର କୋଟି-
 ସବଇନଶ୍ରେକୃତ ମାସକୁ ଟ ୨୦୦୦୦ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେ-
 କ ସବଡ଼ିଜିଲ୍ଲାର ସବରମୁକାମର କୋଟି
 ସବଇନଶ୍ରେକୃତ ମାସକୁ ଟ ୧୦୦୦୦ ଅପଣା
 ଶ୍ରେଣୀର ବେତନ ଉପରେ ଅଧିକା ପାଇବାର
 ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଅଛି । ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗଳାରେ
 ଏହିଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ମୁକ୍ତପୁରରୁ ଥିବାର ବାର୍ଷି-
 କ ଟ ୨୦୦୦୦୦୦ ଅଧିକା ଦାୟି ପଡ଼ିବ ।

ଉପର ଲିଖିତ ପଦବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ଵାରା ସବ-
 ସାଧାରଣଙ୍କର ବ ଲଭ ଦେବ ତାହା ଯଥା-
 ସମ୍ଭବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ବଙ୍ଗଳାର ବାର୍ଷିକ୍ୟ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ବାର୍ଷିକ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ସନ ୧୮-
 ୯୮୧୨ ହେ ୮୨ କୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷ ଓ କିଛି-
 ପୂର୍ବବର୍ଷ ୮୩ କୋଟି ୨୧ ଲକ୍ଷ ଥିଲା । ମୋ-
 ଟିରେ ଅଭେଦ କୋଟି ଟିକାକୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି

ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଏ ବୃଦ୍ଧି ବେତନ ରତ୍ନାମା-
 ଦୁବ୍ୟରେ ଅଛି । ଅମଦାନା ପୂର୍ବବର୍ଷଠାରୁ
 ଉଣା ହୋଇଅଛି ।

ଗର ଦୁଇବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ ଅମଦାନା ଓ
 ରତ୍ନାମାଦୁବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ନମ୍ବେ ପ୍ରଦର୍ଶିତଦେଲ,
 ଯଥା ;

ଅମଦାନ	ସନ ୧୮୯୦୧୧	ସନ ୧୮୯୧୧୨
ବ୍ୟାବସାୟ ଓ ପୂଜା	୪୧୨୨୭୭୩୪୪	୪୩୫୫୫୫୫୫୫
ଧାନ	୫ ୨୫୯୧ ୪୯୧	୫୫୫୫୫୫୫୫୫
ଦେବଦେବିତ ଦେଲ	୫ ୧୨୫୫୫୫୫୫୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫
ବର	୫ ୮୯୨୭୯୧୫	୫ ୮୨୭୯୧୫
ପସମିତା	୫ ୭୫୧୦୨୧୫	୫ ୭୫୧୦୨୧୫
ପବ	୫ ୭୯୧୦୦୨୫	୫ ୭୯୧୦୦୨୫
ବୃଦ୍ଧ	୫ ୫୯୨୭୯୧୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫
ମତ	୫ ୫୭୮୯୧୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫

ରତ୍ନାମା ।

କୋଟି	୫ ୭୫୨୭୯୧୫	୫ ୭୫୨୭୯୧୫
ଅରୁ	୫ ୫୯୨୭୯୧୫	୫ ୭୫୨୭୯୧୫
ଲତା	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫
ସଦାସର ରତ୍ନାମା	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫
ବରଦ	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫
ସରବର	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫
ପର୍ମ	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫
ଗରୁମ	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫
ବଦା	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫	୫ ୫୫୫୫୫୫୫୫୫

ଅମଦାନା ଦୁବ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଲୁଗା ଓ ଶୁଭା,
 ପିମା, ଲବଣ, ମହ ଉତ୍ତାପଦ୍ଧିତା ବଡ଼ ସନ୍ତୋ-
 ସଜନର ଅଛି । ବଦାଲୁଗା ଓ ଶୁଭା ବଲଭର
 ଏବଂ ଦାଉଅ ବେପାର ଥିଲା । ଦେଶୀୟ ବଳ-
 ଲଗାଇ ଉଦ୍‌ଭବ ଦେଲୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ସରକତା
 ୨ ଟିକା ଲେଖିଏ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । ବଦଳ
 ପଦ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ମାତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ମହତ-
 ପ୍ରଭୃତ ଦ୍ଵୀପର ପମା ଅଧିକ ଅସିଅଛି । ସେହି-
 ପରି ବଲଭ ଲବଣ ବଦଳରେ ତମ୍ପାନର ନିମ୍ନ
 ଅଧିକ ଅସିଅଛି । ରଥାତ ଏପରି ଉଦ୍ୟତ୍ୟତ-
 ଦାୟୟ ଦୁବ୍ୟର ଅମଦାନା ମୋଟରେ ଉଣା
 ହୋଇଅଛି ପୁଣି ଉପସ୍ଥ ଅଛି ।

ରତ୍ନାମାମଧ୍ୟରେ ବେତନ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ରପା
 ଉଣା ଏବଂ ଅଧିକ ସମସ୍ତ ଦୁବ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ
 ଅଛି । ଫସଲ ଉଣାଦେଲୁ ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ଅନେ-
 ରବା କପା ପତ୍ରା ଦେବାରୁ ଉଦ୍‌ଗୟ ବସ୍ତ୍ର
 ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁବ୍ୟଠାରୁ ଗଦ-
 ମର ବୃଦ୍ଧି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଅଛି । ଅଧିକାଂଶ
 ମହମ ବଦଳକୁ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଉତ୍ତମା
 ଦୁର୍ବିକ୍ଷ ଜର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରଧାନ ବାରଣ ଅଛି । ମାତ୍ର
 ଗଦମ ଏବଂ ଉଦ୍‌ଭବ ରତ୍ନାମା ବୃଦ୍ଧି ଦେବା ପୁଣି

ଠାରୁ ବୋଲାଇଲ ନ ପାରେ କାରଣ ଏ ଦୁଇ-
ମାନ ବିଦେଶରୁ କିଶୋର ବାଳିକା ଯିବାରୁ
ଏଦେଶର ଗଣକଲେକମାନେ ସେଠିପୁରୁ ଅଦା-
ରୁ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ଓ କେତେକେଣେ ଅନାଦି-
ସରେ ମର ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଅଦୂର ଦେଖାଯାଏ
ଯେ ଏଦେଶରୁ ଗହମ ରପ୍ତାନୀ ହେବାପ୍ରକାରେ
ତାହା ଅଶ୍ରେଣିୟ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାୟୀ ସ୍ତ୍ରୀକରୁ ଅଧିକ
ଅମଦାନୀ ହୋଇଅଛି ।

ସୁଦ୍ଧା ଓ ଭୁବାର ଅମଦାନୀ ଗଣକର୍ତ୍ତୃଠାରୁ
୨୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗଣା ପଡ଼ିଅଛି । ଏଥିରୁ ଜଣା
ଯାଉଅଛି ଯେ ଏଦେଶର ଦରଦୁରା ବୃଦ୍ଧି
ହେଉଅଛି । ସୁଦ୍ଧାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବୁରୁ
ମଧ୍ୟ ଏହା ଘଟିଅଛି ।

ମୋଟରେ ଯେମନ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ-
ଅଛି ତେମନ୍ତ ସରକାରଙ୍କ କଷ୍ଟମ ମାସୁଲର
ଅଧିକ ବଢ଼ିଅଛି । ସନ ୧୮୯୦-୯୧ ସାଲରେ
ଟ ୨୭୪୪୦୦୦ ଲୁ ସନ ୧୮୯୫-୯୬ ସାଲ-
ରେ ଟ ୨୮୫୦୦୦୦ ଲୁ ଆୟ ହେବାର
ଦେଖାଯାଏ । ଗର ପାହୁକର୍ତ୍ତୃରୁ ଏହି ଆୟ
କମାଗତ ବଢ଼ିଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଭଲକିଶାର ବାଣିଜ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି
ହୋଇଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବଟକର ବହୁବାଣିଜ୍ୟ
ଏବଂ ବାଲେଶ୍ଵରର ଉପକୂଳ ବାଣିଜ୍ୟ ଅଧିକ ।
ମୋଟରେ ଟ ୨୫୦୦୦୦ ଲୁ କଷ୍ଟମ ମାସୁଲ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ
ଏକା ବଟକକିଶାର ଆୟ ଟ ୧୮୦୦୦୦ ଲୁ
ଅଛି । ବିଦେଶରୁ କିଶୋର ଗୁଡ଼ିକ ଏଠାରୁ
ରପ୍ତାନୀ ହେବାରୁ ଏପରି ହୋଇଅଛି । ସହସ୍ରକା
ଓଡ଼ିଶାରୁ ଗରକର୍ତ୍ତୃ ୩୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଗୁଡ଼ିକ
ସାରିଅଛି । ଏବର୍ଷ ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଗୁଡ଼ିକ
ସାରିଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏଥର ବଟକରେ ଚୌବ ମିସଲ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସ ଅର୍ଥାତ୍
ଅଗାମି ମାସ ତା ୨୫ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସିବାର ପ୍ରତି ହୋଇ
ଅଛି । ଏକ ଅଧିକେଶରେ ଏବେ ମରଦମା ଅଧିକାର
ସହକର ତର ଦେଖା ନ ପାଏ । ଶୁଣି ଜଣାଯାଏ ଅଛି ଯେ
ଏକଦିନ ହେବୁ ଶ୍ଵେତ ଜଳାଘତ ଏବେ ବଢ଼ିଅଛି ।

ଅସମାପକ କମିଶନର ସାତେକ ଅଗାମି ଶୁଣିବାର
ଦେଖାଯାଇବୁ ଚୌବ ମରଦମା ହସ୍ତର ଶମ୍ଭୁ କରମମାକ
ହେବେ ଓ ତାହା ୧୦୦୦ ବରେ ରେଇଟ ଅଧିକେ ।

ଅସମାପକ ସୁପରିଷଦ ଶ୍ରୀମତ କାମରୁପାହେଳ ଏହି ବର୍ଷ
ଶେଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗାମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାସରେ ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ଵ

ପେଟକ ହେବେ । ତାହାକି ଶ୍ରୀମତେ ଲକ୍ଷମାନ କରନ୍ତୁ
ସାହେବ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟି ବହୁମତ କମିଶନର ହେବେ ।

ଏଠା କମିଶନର ବଦେଲର ଘଟଣା କାହା କାହା
ସୁଶ୍ରୀମତ ମିଶନର କ ୧୭ ଶ୍ରୀ ବସୁସତ କେନ୍ଦ୍ରପୁଟ ଘର
ଠେକା ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବା ବାବଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଁ ସାଦାଶକ-
ରୁରେ ଗୋଡ଼ ଯିବାରୁ ତାହାକି ସାହେବ ତ ହାତ୍ କେବଳ
ହାସପାଲରେ ଚଳିବା ହେଉଅଛି । ବଡ଼ ହୁଣ୍ଡର ବସ୍ତୁ
ହେ ଘର ମନୋହର ବାଲକଟି ପଞ୍ଚୁ ପାଇଲ । କଲିକ-
ତାରେ ହୁଇ ଜଣ ପିଲ ଘଣ୍ଟାକି ତଳ ଏହୁପର ଗୋଡ଼ ମର-
କାର ହୁଇପେଟି ଅଛ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏପରି ଉଦ୍‌ବ-
ତଦାତକ ଘଟଣା ହୁଅଇ ତଥାତ ଘେବମାନେ ସାକ୍ଷୀକ
ହେଇ ବାହାରି ।

କଲିକତା-ଶେଲେଟି ।

ସାବସୁର ଡେ, ମାଟେଣ୍ଟ ଓ ଡେ, କଲେକ୍ଟର କାବୁ
ମହୋଦୟ ତରକତୀ ଗୌରବାର ବାର୍ଷିକ ବସ୍ତୁ ଆ୨୦୦୦-
ର ସହସର ମୋକଦମା ହୁଣ୍ଡିକାର ଶମତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ।

୧୮୭୩ସାଲର ଅ୧୦୦୦ର ଆ୨୦୦୦ରାସି ଶ୍ରେଣି-
କ ବାହାଦୁର ପ୍ରକାଶ ବସି ରୁପେଟି ଯେ ରେଭେନ୍ସା ଲକ-
କାର ଗରଭ, ନାବକ ମାତର କରମି ଓ ପିତନ ମାତରୁ
ଉପସେତୁ ଆବଶ୍ୟକୀ ସମନ ନାଏ ବସ୍ତୁକା ଗରୁପାଦ-
ରେ କୋର୍ଟର କର୍ମସୁଦ୍ଧ ବୋଲି ୧୮୯୦ମସିହା କାମରାସି
ମାସରୁ ପସରଣିତ ହେବେ ।

ମୁସଲମାନୁପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟିର ପ୍ରକାଶ ଯେ ତାମଶ୍ରୀ ଅ, ପ୍ରା,
ନଦୀନୟନ ଶିବମନାହର ଲକ୍ଷନ ପଠନ ପ୍ରଭୃତି କର୍ମା-
ଦକାର ରଦେଶରେ କାମଶ୍ରୀପତ ବାର୍ଷିକ ୪୨୫ ପୁସ୍ତକାର
ଦେଖାବୁ ହୁଣ୍ଡିକାର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଶିବମସିନିର ଘଣ୍ଟ-
ବେଶନ ଶେଷରେ ପ୍ରକାଶପତରେ ଯେଉ ଶିବକ ପ୍ରଥମ
୨୭ ଓ ୩୪ ହେବେ ସେମାନେ ପଥା କମେ ୪୧୦,୮୬ ଓ
୨୯୦୦ ପୁସ୍ତକାର ପାଇବେ । ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ସୁବଳ ମଧ୍ୟ ପିତାଙ୍କ
ଦୁଃଖପ୍ରତି ଅନୁରତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିତ୍ୟ ସପତ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ
ପୁସ୍ତକାର ଦେଖାବୁ ହେବୁ ବଡ଼ ରୁପେଟି । ପିତା ପ୍ରକାଶର
ଏପରି ବାର୍ଷିକ ବଡ଼ ଗୀତକର ଅଛି ।

କାମରାସି ଘଣ୍ଟା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବୁ ଶତ ସେକ ମନେ ସେକ
ପରତ ମାସ ତା୧୮୯୬ରେ ବସୁସୁରକ୍ ସାଦା ବକ୍ଷପ୍ରଣା
ମୁସଲମାନୁପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟିର ପ୍ରକାଶକ ମଧ୍ୟ ତାହାକି ସନେ
ସାଲସୁକାର ଏକ ମାସ ହୁପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟି ବାହାସକ କାହିଁ ।

କଲିକତା ସଞ୍ଚାଳରେ କର୍ମାସକରୁ ଆନ ପ୍ରସର ମନୁରେ
ଶତ ହେବାର ରସ୍ତା ହେବାରୁ ପ୍ରକାଶନେ ବଡ଼ ହୁଣ୍ଡିକାର
ଅଛନ୍ତି ।

କଲେକ୍ଟର ଘଣ୍ଟା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବୁ ଶତ ସେକ ମନେ ସେକ
ପରତ ମାସ ତା୧୮୯୬ରେ ବସୁସୁରକ୍ ସାଦା ବକ୍ଷପ୍ରଣା
ମୁସଲମାନୁପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟିର ପ୍ରକାଶକ ମଧ୍ୟ ତାହାକି ସନେ
ସାଲସୁକାର ଏକ ମାସ ହୁପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟି ବାହାସକ କାହିଁ ।

ଅସମାପକ ରାଜସ୍ଵର ପରପାଦ ନାହୁଣିବ ବଦାଦ-
ରପଲକ୍ଷରେ ଗୋଟିଏ କୋଟ ଲେଟି ହେଇଅଛନ୍ତି । ଉନ୍ନ
କୋଟର ଅଦୃତ ଗୋଟିଏ ହୁଣ୍ଡିକାରୁ । ଏହା ଗୁରୁତ-
କେଲେ ଠିକ ହୁଣ୍ଡିକାର ସହସ୍ରାୟ ଦେଖାଯାଏ ।
ହୁଣ୍ଡିକାର ଗୋଟିଏର ଅଦୃତ ଏହର ଦାର୍ପରେ ହିତରୁ ଦେଖା
ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ସେଇଁ ସର କର୍ମିତ ହୋଇଅଛି
ଠୁରେ ଟ ୧୦ ଶ ମନୁଷ୍ୟ ବସିପାରିବ ।

ବଦଳର ଘଣ୍ଟିକର ଲକ୍ଷି ଶେଷରେ ମହୋଦୟ ବଦଳ-
ମାସ ତା ୨ ରଖରେ ଲକ୍ଷି ଏହା ଘେବରେ କାଲଗ୍ରାସରେ
ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ଏହାକର ଇଂରାଜୀ
ଘଣ୍ଟାରେ ଯେମନ୍ତ ଦେଖା ହୁଏ ବଦଳା ମଧ୍ୟ ତେମନ୍ତ
ସରମ ଲେଖିଅଛି ।

ବଦଳର ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀମତୀ ଘଣ୍ଟିକାର ଘଣ୍ଟିକ
ହୋଇବୁ ଉପଦେଶକ ହେବେ । ସେ ଘଣ୍ଟିକ ଏକ ତାହା
ଆଦିକା ଏବଂ ବଦଳର ନୂଲ୍ୟ ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ଏହା
ଏ ଦେଶରୁ ବଦଳକୁ ହେବେ ।

ବଦଳରୁ ବଦଳକା ହୋଇବୋର୍ଡର ପ୍ରକାଶ କଳ ସର
ପାସୁରମ ଦଶହରୁ ଛୁଟି ରୁଗୁରୁ ଅର ଏଦେଶକୁ ଅଧିକେ
ନାହିଁ । ବଦଳରେ ସେ ପ୍ରତିଫଳନସଲର ଦେଶ ବଦଳପତ
ହେବେ ।

ଗରକର୍ତ୍ତୃ ବଦଳରୁ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଲକ୍ଷ ବଦଳକାହା
ରୁରକର୍ତ୍ତୃରୁ ଅମତାଘ ହୋଇପାରେ । ଏହର ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ
୨୧ ଲକ୍ଷକା । ତହିଁ ପ୍ରକାଶଠାରୁ ଶର ବଦଳା ୨୨
ଗୋଟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । କଲକତାସିନିର ଏହା
ବଦଳିକାର ଦୁଃଖ ପଦକ୍ଷେପ ।

ଅସମାପକରୁ ଯେତେ ରକର ଅସର ତହିଁ ଉପରେ
ସେଠା ତପ୍ତ ହୁଣ୍ଡିକାର ମହୋଦୟ ଟ ୧୨ ଲା ହୋଇପାରେ
ହବସ ବସାଘଣ୍ଟିକାର ସମାପ ମିଳଇ । ଏହି ରକର ଦେ-
ଲମାନେ ଅଧିକ ବଦଳର ଏକପ୍ରକାର ଘଣ୍ଟିକା ପକାକ
ବରୁ । ସୁଦ୍ଧା ଏ ହିବସ ସେହିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲକ୍ଷିକ
କୋଇ ହୁଣ୍ଡିକାରୁ ହେବ । ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ସାକ୍ଷେ
କଲକତାସିନିର ମାତ୍ର ବଦଳିକାର ଘଣ୍ଟିକାର ନୂତ୍ୟ ।
ରକରା ବରୁ ରୁରକରକର୍ତ୍ତୃମେଣ ଏଥିପ୍ରତି ସୁଦେ
ବରକେ ।

କଲକତାସି ତା ୧୫ ରଖରେ ରକ୍ଷାଠାରେ ଅଧିକାର
ଗୋ ୧୦ ଟ ବଡ଼ ବଦ ଗୋ ୨୫ ଟ ସାମାନ୍ୟ ଘର ଦୁଃ-
ଖରୁ ହୋଇ ସାପକାଳ ସମାପ ମିଳଇ । ପ୍ରାୟ
୪ ୧୫୦୦୦ ଲା ର ମଶ୍ଟିକି ବକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଅସମାପକରୁ ଘଣ୍ଟିକାର ଘଣ୍ଟିକାର ରକ୍ଷାଠାରେ
କଲକତାସି ତା ୧୫ ରଖରେ ବୋମାସାହାସା ଅହା-
ମାର୍ଗିକ ସମକରବ ହୁଣ୍ଡିକାର ଅକଳେଶ ବଦଳିଲେ ।
ବୋମାସାସି ସପ୍ତହୁଣ୍ଡିକାରୁ ଅଧିକ ରକ୍ଷା ଉଠିଅଛି ।

ଅଲେକ୍ଟ୍ରୋଗ୍ରାଫିକ ସେଲିକ୍ସକ ନାମକ ଘଣ୍ଟେ ଅମେ-
ରକାଳକାସୀ ସାହେବ ମୁସଲମାନ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ ବଦଳକାର
ସମାପ ମିଳଇ । ସେ ନାମକାଠାରେ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶକର ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ଲକ୍ଷିକାଟେ ବଦଳକାଠାରେ ପହୁଣ୍ଡିଅଛନ୍ତି । କଲ-
କତାସି ମୁସଲମାନମାନେ ଏହାକି କଲକତାସିରେ ପ୍ରକ-
ଶକର ବସା ଦେଇ ରଖିଅଛନ୍ତି ।

କୋକାଳାମକ ଗୋଟିଏ ଯୁଅବନ କାହାଳ ସମ୍ପ୍ରଦ
ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ସମାପ ମିଳଇ । ସାଦାଠାରୁ ହୁଣ୍ଡି-
କାରୁ ସାରି ତୋହାଳରେ ପଡ଼ି ବଦଳକୁ ଦୁଃଖିକାର
ସାଦାକରେ ସମାପକ ହୁଡ଼ି ଯାଇଅଛି । କାହାଳର ବସ୍ତ୍ରା
ଏବ ଅକଳେକ୍ଟର କର୍ମସୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ସାଦା
ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୩୫ ଶ ବସି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର କେତେକେ
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ବଦଳୁ ହୋଇନାହିଁ । ବଦଳରୁ ବଦଳକା
ସାଦାକି ଗଣା ନ ପାରେ ।

ବଦଳିକା ଗାମିର ବଦଳରେ ପଡ଼ିକା ତାହାକୁ ସମ୍ପ୍ରଦି ବଦ-
ଳର ବଦ କଳର ଦାକ ପ୍ରକାଶ ବଦଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବଦଳର ଶାନ୍ତମସ୍ ପଡ଼ିକାରେ ଏକ ସାହେବ ଲେଖିଅ-

ରାଜ୍ୟ ସେ ଗାମୀ ଇଷ୍ଟେକ ରୂପେ ଅନୁମତ ଚଳିତ ନାହିଁ । ସ୍ତରୀୟ ସେ ବସ୍ତୁରେ ବ୍ୟକ୍ତ ନ ହୋଇ ତାହାକୁ ସ୍ତରୀୟ ଚେକାଏ ରଚନା ।

ଉଲ୍ଲାସୀତାରେ ଏକ ଉଦ୍ଦିଗୋବତମା ବସ୍ତୁର ଚେକା-ସ୍ତରୀୟ ମସ୍ତକେ ସାନ୍ଧ୍ୟାରେ କାନ୍ଧି ଧରି ଯୋଗ୍ୟବଦ୍ଧା ଚେକାସ୍ତରୀୟ । ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ବୁଲୁଚ ଚାନ୍ଦୁ ଶାନ୍ତି ବାହୁଁ । ସେ କାଳର ଅପ୍ରଭାବରେ ଲୁଗାମାଳ ବନ୍ଧା ଯାଇଥିଲା । ଏକା ସ୍ତରୀୟ ଦେବଦାନ ଏକା ସ୍ତରୀୟ ବସାସ ।

ଅପଦାକ୍ଷଣକର ତୁଳ୍ୟା କ୍ରୋଡ଼ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଚଳା-ସ୍ତରୀୟ ଗୋଲସୂତା ସମ୍ଭାବ ମିଳାଇ ଏକ ଉପାଦାନ ଲୋଗନ-ମାଲପରଲ୍ୟ ଯେବେ ଏ ଗଣନା ସଫଳତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନାଦି ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ କରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତି ବସ୍ତୁରେ ଉତ୍ତମ ସାମିତ ହେବା ବର୍ତ୍ତମାନ କଳାକାରୀ ବସ୍ତୁ କାରଣ ଅନାଦିକା ସ୍ତରୀୟ ତୁଳ୍ୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମତେ ସାଦୃଶ୍ୟ ବସ୍ତୁ । ଏହାର ନାମ ହେଉଛି କାଣ୍ଡା ।

ରାଜ୍ୟ ସଦ୍‌ଗଣସେବାରେ ଇଂଲଣ୍ଡମାନେ ନିରାପଦ ବସ୍ତୁ-କାରୀ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଇଂଲଣ୍ଡରେବା ବୁଝାଇ ହୋଇ ରଖାଇ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସୁକାରି ସୁକାରି ହୋଇ ରଖାଇ ସାଦୃଶ୍ୟ ବୋଧସ୍ତରୀୟ ହୁଏ ବସ୍ତୁ କାନ୍ଧି । ଏହା-ରେକେ ଅପଦାକ୍ଷଣକର ଉତ୍ତମ ପଦାସନ କର ଅଛନ୍ତି । ସ୍ତରୀୟ ଇଂଲଣ୍ଡ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ନରମ ଅସ୍ତରୀୟ କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁକାରି ରଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ସ୍ତରୀୟ ବାହୁଁ ସୁକାରି ବସ୍ତୁ ।

କଲ୍ୟାଣରେ ଗୋଟିଏ ସୁକାରି ମାତ୍ର ଅପଦାକ୍ଷଣକର ଅସୁକାରିରେକେ କରୁ ପଦାସନରେ ସେ ଦାତାକ ସେକାରି କାନ୍ଧିକାରୀ ପଦାସନରେ କରୁ ବସାସ ହୁଏ ନ-ପାଠ ପମରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶାନ୍ତି ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ-ରେ ସୁକାରି ହୋଇ ପଦାସନରେ ମତ ହେବ । ସେଠା-ରେ ଅପଦାକ୍ଷଣକର ପଦାସନ । ସାମାନ୍ୟ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତି ପଦାସନ ।

ହୁଣ୍ଡୁର ଚାନ୍ଦିନୀପଦାସନରେ ଉପାଦ ଅପଦାକ୍ଷଣକ ହୋ-ଇ ନାହିଁ । ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚଳେ ସେମାନେ ଏକ ଶାନ୍ତିରେ ବୁଝାଇ ଶାନ୍ତିକାରୀକ ଯାଚିବ ବା ନ୍ୟା-ସରୀୟ ବିଦ୍ୟା-ଶାଳା ଅନୁଷ୍ଠାନ ବସଇ । ବିଦ୍ୟାଶାଳା ମଧ୍ୟରେ ନ୍ୟା-ସରୀୟ ଦା-ନ ଅପଦାକ୍ଷଣକର ହୁଣ୍ଡୁର ଚାନ୍ଦିନୀରେ ଅପଦାକ୍ଷଣକର ସଫଳ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦିଗସ୍ତରୀୟ ଏକ ଉଦ୍ଦିଗରେ ପ୍ରଭୁତ ଶାନ୍ତିମାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ତେକା ଅଛନ୍ତି ।

ହୁଣ୍ଡୁର ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ତରୀୟ ପଦାସନରେ ତେକାରେ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଅପଦାକ୍ଷଣକର କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ତରୀୟ ୧୮୭୨ ସାଲରେ ହୁଣ୍ଡୁରୀ ଏକ ଇଂଲଣ୍ଡରମଧ୍ୟରେ ସେ କଳାକାରୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଚଳୁଚ ହୁଣ୍ଡୁରୀ ପାମିତ ପଦ-ପାଦ ଦାତା ଅପଦାକ୍ଷଣକର କରା ଲୋକ ଶାନ୍ତି କରୁଅଛନ୍ତି । ତେକେ ନ୍ୟା-ସରୀୟ ସପଦା କରାଯାଏ । ପାଞ୍ଚୋର ଯା-ସରେ ନା ହୁଣ୍ଡୁରୀରେ ହୁଣ୍ଡୁରୀ ଅଦ୍ଦ ଏକେକାକର ହୁଣ୍ଡୁରୀ-ସରେ ବେଗିଅଛନ୍ତି ?

ଅପଦାକ୍ଷଣକରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍ଦିଗ ସୁକାରିକା ନା-ସରୀୟର ଉଦ୍ଦିଗ ଉଦ୍ଦିଗରେ ଉଦ୍ଦିଗରେ ଏକ ସହୋଦର୍ ସତ୍ର ଏଠାରେ କାଳ ସେଠାରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ପଦାକ୍ଷଣକର ସମ୍ଭାବ ମିଳୁଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ସେ ଅପଦାକ୍ଷଣକର ଉଦ୍ଦିଗରେ ଉଦ୍ଦିଗରେ ନ୍ୟା-ସରୀୟର ସାମାନ୍ୟରେ ଦାତାକାରୀ କାରଣରେ ସମ୍ଭାବ କରାଅଛନ୍ତି । ଇଂଲଣ୍ଡର ହୁଣ୍ଡୁର ହୋଇଅଛି । ସହୋଦର୍ ସପଦା ହୁଣ୍ଡୁରୀ-ରେ ସପଦା ହୁଣ୍ଡୁରୀ ଏକ ଦାତାକାରୀରେ ସପଦା-ସରେ ହୁଣ୍ଡୁରୀ ଅଛନ୍ତି ।

୧୯୧୧ ଉଦ୍ଦିଗ ହେଉଥିବାର ଅସୁକାରିକ । ନ୍ୟା-ସରୀୟ (ଇଂଲଣ୍ଡରେକା) ମାତ୍ରରେ ଅପଦାକ୍ଷଣକ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ନ୍ୟା-ସରୀୟରେ, ଚାନ୍ଦିନୀ (ଉଦ୍ଦିଗରେ କେଶାସ) କରାଯାଇ, ନ୍ୟା-ସରୀୟରେ, ନ୍ୟା-ସରୀୟ (ଉଦ୍ଦିଗରେ କେଶାସ) ଗ୍ରହଣରେ, ନ୍ୟା-ସରୀୟରେ, ନ୍ୟା-ସରୀୟରେ ଉଦ୍ଦିଗରେକେ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଦିଗରେ ଦାତାକାରୀ ସପଦା ସେ ନ୍ୟା-ସରୀୟ ହେଉଥିବାର ମଧ୍ୟରେ ନ୍ୟା-ସରୀୟରେ ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେସବିଡ଼ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅପ୍ତ-ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ପାଣିକାସନାକର ମହାଶୟ ସମୀପେ ।

ମହାଶୟ ।

ନିମ୍ନ ଲିଖିତ କେତେକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଉଦ୍ଦିଗରୁ ଜନନୋହକା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ କର ବାଧ୍ୟତା କରିବା ହେଉଛି । ଇତ ।

ଏହିକଳାକାରୀର ବାହାରିଦା ସଦ୍‌କର୍ମରେ ଉଦ୍ଦିଗର ସର୍ବଳ ପତ୍ରିକା ବାହୁଁ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପଦକର-ନକ ବରପତ୍ର ଅପ୍ତକାରୀକା, କାର୍ତ୍ତା ସୁଦ୍ଦିଗର ହିନ୍ଦୋଳ ବିଶ୍ୱାସ ମହାଶୟକାରୀ ନାମରେ, ଉଦ୍ଦିଗ ହୋଇ ସୁଦ୍ଦିଗ ମହାଶୟ ଏଥିରେ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ଉପସ୍ଥଳ ପତ୍ରିକାମହାଶୟକୁ ସୁଦ୍ଦିଗ-ସୁଦ୍ଦିଗ ହୁଣ୍ଡୁରୀକୋଳିଏ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନକର ଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀକା ମହୋଦୟଙ୍କର ଏହି ଦାନକୁ ଅନ୍ୟଦା ଦୋଳିକାକୁ ଦେବ କରାଯାଏ ବୁକାମହାଶୟଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କରିବୁ । ଏହିକେ-ବଳ ଦାନ୍ତମାୟ । ଇତ ।

୧୮୮୦-୧୯୨୨ } ବସନ୍ଦ
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ରଥ } ଦେଶପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
। ବି ବିକାସନା }

ମହାଶୟ ।

ନିମ୍ନ ଲିଖିତ କେତେକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅପଦାକ୍ଷଣକର ଉଦ୍ଦିଗରେ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରାକ୍ତ ଦାନ କରୁ ଚିରକାଳର କରିବା ହେବେ ।

କାଲିଶ୍ରୀ ସୁକାରିରେକେ ନାସା କର-ଦାକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀଚୌଧୁରୀ ସ୍ୱାଧୀନାମ କରକ ମହାଶୟ ମହାଶୟଙ୍କର ୮ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦିଗରେକେ ଉଦ୍ଦିଗରେ ଅପଦାକ୍ଷଣକର ହୁଣ୍ଡୁରୀରେ ସୋମକାର ବଳରେ ମାଳବଲୋକୀ ସମ୍ଭାବକରେ । ତାଙ୍କର ଅନ୍ତ୍ୟ-ଶ୍ରୀକାରୀ ଉଦ୍ଦିଗରେକେ ବାର୍ତ୍ତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ କରୁ

ସମାବେଦରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ନିମ୍ନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଲ୍ୟେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀଚୌଧୁରୀ ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବାବୁ କାଗ୍‌ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରସାଦ-ଦେ ଡାକ୍ତର ମହାଶୟଙ୍କ ଉପଦେଶାନୁଷାରେ ଅଜୀବୀର କରି କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ, ଅପଦାକ୍ଷଣକ ସୁଦ୍ଦିଗ ମାଳବ ଚିରସୁକାରୀ ନିମନ୍ତେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-ସୁକାରି ସାଧାରଣକ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଅପଦାକ୍ଷଣକ ହୋଇଥିବା ଅପଦାକ୍ଷଣକ ସୁକାରି ହୁଣ୍ଡୁରୀ ଅପଦାକ୍ଷଣକ ନିମାଣ କରିବେବେ ।

ସେ ଅପଦାକ୍ଷଣକର ମହାଶୟ ପାଇଁ ଚିରକାଳି ରଖିଲେ, ଏଥିନିମନ୍ତେ ଦାତାକ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଠାରେ, ଅନ୍ୟଦାକ୍ କରିବାକୁ ଦେବ ।

(ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସମ୍ପାଦକ) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅନ ଅନ୍ୟକାଳ ପ୍ରାୟ ଅଟେ । ଅନ୍ୟଦାକ୍ ଶ୍ରୀଚରମାନ୍ୟ-ରକ ଠାରେ ପ୍ରସାଧିତ ମହାଶୟଙ୍କର ଉଦ୍ଦିଗ ପ୍ରାଣନାକରୁଅଛି ଯେ, ପିତୃବଦାନ୍ୟକାର ଚିରପ୍ରାୟୀ ସୁକାରିକାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦକ ହୋ-ଲେ ସରେ ସମ୍ପାଧ୍ୟକାରକ ଶ୍ରୀକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ । ନିମନ୍ତେକମିତ୍ତି । ତା ୧୯ ରାଜ ମାତେ ଅନ୍ତ୍ୟକର ସୁ-୧୯୧୨ ସାଲ ।

ବସନ୍ଦ
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ରଥ
ଓ ଦେଶ ପାଣିକାଶୁକ୍ତ । ବାଲିଶ୍ରୀ ।
ବାଲିଶ୍ରୀ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

କାନ୍ଦୁ ଭବେତ୍ତ ମାତ୍ରାକ୍ ଦେଶପତ୍ର	୧ ୦୯
ଦାତାକରଚର ପାଣିକାଶୁକ୍ତ ସମ୍ଭା	୧ ୧୯
ଶ୍ରୀଚରମାନ୍ୟ ଦାପ କରବଦ୍	୧ ୧୯
କେଶବଚର ପାଣିକାଶୁକ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ	୧ ୦୯
ପାଣିକାଶୁକ୍ତ କୋଳ	୧ ୦୯
ମୁହାଁ ସେକ ବାବର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ	୧ ୧୧୨
ଠାରେକେକ ଦାପ ସୁକାରିକା	୧ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ

ହୁଣ୍ଡୁର ନାଟକ ।

ହୁଣ୍ଡୁରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ପଦ-ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଶ୍ରୀ-ଅଣା । ମୋଟସଲିକୁ ଡାକମାପୁର ଶ୍ରୀକୁ ଦୁଇପଇସା ।

Extract from a letter of Babu

Badhanath Roy dated 14th October 1892 addressed to the author.

(Need I repeat that as a comedy I consider it quite a finished piece.)

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ ନୂତନ ଶ୍ରୀମାତା ଦେବୀ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଉପାଦାନ ୫୦ ମି
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଚଉକ୍ରମା ୫୦ ୯୯

ନୂତନ ନାମାବଳୀ ।

ହୁଏ ମାନବର ପ୍ରାଣୀତ୍ଵକୁ ପୂଜାସମୟରେ ଅଧିକାର ଯାଏତଦ୍ଵାରା ମନୋହରପଦ୍ମକ୍ଷ୍ମ ପରମାତ୍ମା ଶାକ୍ତଶାସ୍ତ୍ରର ପାଦପଦ୍ମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗଳା ଅକ୍ଷରରେ ଅନେକନାମ ଓ ମହାମାତ୍ରାପଦ୍ମ ପଦ୍ମା ଲଲିତାରେ ଶ୍ରୀମାତାଦେବୀ ଏଠାରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହା ୧ ମସିହାରେ । ବୁଦ୍ଧାବଳୀ ଅପୂର୍ଣ୍ଣା ନାମାବଳୀଠାରୁ ଉତ୍କଳ, ବେଙ୍ଗଳା ମାତ୍ରରେ ଜଣାଯିବ ଏଥିପରେ କେ କେ ଓ ନାମାବଳୀରେ ଶ୍ରୀମାତାଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଏହାକୁ ସେହିପ୍ରାୟ ଥିବାର ମନେ କରନ୍ତେ ନାହିଁ । ଲମ୍ବ ଗାଥାକ ଓଷାର ବୃନ୍ଦାବତ, ମୂଲ୍ୟ ଗ ୧ ଶ୍ରୀ ୫ ୯

ମୋହନୀ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡପତ୍ର ୫୦ ।
ଲେଖାଏଁ ଦାକଖର୍ଚ୍ଚା ପଡ଼ିବ । ଭେଦ୍ୟପେକଲ୍
ଦାକରେ ପଠାଯାଇପାରେ ।
ବୃତ୍ତପତ୍ର ଚମ୍ପାନୀ }
ସଦ୍ଵ୍ୟାଜୟ }
ବୃତ୍ତକ } ଶ୍ରୀ ଚମ୍ପାନୀଆସାପତ୍ର

NOTICE.

Wanted a 2nd. Pandit at Rs. 15 per mensem for the Balarampore Maharaja's Sanskrit School at Puri. None need apply who has not passed the Title Examination, nor has a good proficiency in the Sanskrit literature.

Applications with testimonials will be received by the undersigned up to 10th proximo.
Puri }
The 18th October. } M. M. Roy
1892. } Secretary.

FOR SALE.

Messrs Lawrence and Mayo's celebrated pebble and crystal spectacles of various designs and numbers can always be had of the undersigned. Prices from Rupees 5 and upwards.

P. V. Naidu
Pensioned Asst. Apothecary and Supdt. of Vaccination & Deputy Sanitary Commissioner Orissa Division.

Cuttack, Jobra }
25-10-92.

ବିଶେଷ ପଦ୍ମାଳିତ ବସ୍ତୁପ୍ରସଂସିତ
ଆଭୂଷୋଦ୍ୟାୟ ଓ ମେଢ଼ ପ୍ରମେହର ଏକମାତ୍ର
ଜଗଦ୍‌ବିଖ୍ୟାତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ ।

“ରେଡେମ୍ପ୍ସିଣ୍ଟ ।”

ଏହି ଉତ୍କଳ ଅମେଲକାର ପାର୍ବତୀପ୍ରଦେଶର ଏକ-ପ୍ରକାର ରେଡେମ୍ପ୍ସିଟ୍ ବନ୍ଧର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନୂତନ ଦଶାବ୍ଦି-ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଏହା ସେବନ କଲେ ଶୁଣସମ୍ବଳିତ ପାଳା, ପଥା, —

ଆତ୍ମୋଦ୍ଧାନ (ଗରୁଡ଼ ପରମ୍ପରା ବା ମାଲେନ୍ଦ୍ରା-ବସନ୍ତର) ଯୋଗରେ ନାନାଦି ଅଭ୍ୟାସର ଦୟା ହସ୍ତନିୟମାତ ବସନ୍ତ ନାନାଦି, ମେଢ଼ ପ୍ରମେହର ୨-ପ୍ରକାର ମେଢ଼, ବସନ୍ତ, ଆତ୍ମୋଦ୍ଧାନ, ସୁନିକା, ନିମ୍ନ-ପୈତ୍ତଳ, ଶାସ୍ତ୍ରୋପାୟେ ଅନୁମତ, ସୁଦ୍ରବ୍ୟାପା, ଶକ୍ତି ବା ଦକ୍ଷା ଉଦ୍ଧେନାରେ ଦେହପାତ, ଯଥା କଲେ ଅନୁ-ପମକ, ପ୍ରମେହ, ପ୍ରମାଦର ଅର୍ଥ ବା ପରେ ବା ସଙ୍ଗେ ସୁଦ୍ରବ୍ୟାପକ ବା ସୁଦ୍ରବ୍ୟାପକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ମୂଳକୋଷରେ ଶକ୍ତି, ପ୍ରମାଦରେ ନିକାୟ, ମୁକ୍ତପୁତ୍ର ପ୍ରସାଦ ଓ ଚିତ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣ ଦଳ ବା ଗୋଷ୍ଠୀ । ଉପରେକ୍ତ କେବଳ, ସଦୃଶ ଅଭ୍ୟାସ ଶାସ୍ତ୍ରମାନ, ବୋଧକର, ବିଭାଗିକା, ମସ୍ତକବର୍ଣ୍ଣ, ବର୍ଣ୍ଣାପ, ମୂଳକୋଷ ପୁଷ୍ପ-କଳା ସୁନ୍ଦର, ତାଳୋଦ୍ଧାନା ଯଦ୍ୟା (ଶ୍ରୀ ଓ ପ୍ରଭୃତ) ପଦପଥର ମୂଳକୋଷସମ୍ବନ୍ଧୀ ସାକ୍ଷ୍ୟକାଳିନ ବ୍ୟୟ, ସେହିପରିକର ନୂତନ ଓ ନିଜେ ହେଉ ଏକମାତ୍ର ସେବନ କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅଭେଦ୍ୟ ହେବ । ଉତ୍ତ, ମାମ, ସୁତ୍ର, ବଳକାର୍ଯ୍ୟ ବିର୍ତ୍ତି ହେବ । ଅଧିକା ଅଭ୍ୟାସରେ ଆତ୍ମନିରତା ଅର୍ଥ ହେବ ମାତ୍ର । ନୂତନ ଗ୍ରନ୍ଥ ବିଷ ୫ ୯ ୧୦୫୩ ଦାକମାତ୍ର ୫୦ । ଅର୍ଥା ମାତ୍ର ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀମଦେଶ, ପ୍ରଦେଶ ପଦପଥ ପଦ୍ମନି

“ଜ୍ୟାମେକା ସାଇସା ।”

ଏହି ସାଇସା ବୃକ୍ଷ ସର୍ବମେଢ଼କର ଅନୁମୋଦ । ନାନାଦିପାତ୍ର ୨-ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳୋଦ୍ଧାନକ ମଣ୍ଡଳ ସାଇସାବ ନୂତନ ଦଶାବ୍ଦିକ ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହାର ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳୋଦ୍ଧାନକ, ଦୃଷ୍ଟି ରକ୍ତ-ଶୋଧକ, ସୁନିକାବକ, ଆତ୍ମୋଦ୍ଧାନ ଓ ମେଢ଼ ପ୍ରମେହ-ନାଶକ, ପାତ୍ର ଓ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟାଧିକର, ବାମୋଦ୍ଧାନ, ଗର୍ଭସଂରକ୍ଷକ, ଦର୍ମପେନାମକ, ବୋଷ୍ଠଦଶାବକ,

ପ୍ରାୟତଃ କାରକ, ଶରୀରର ନିୟନ୍ତ୍ରକର୍ତ୍ତା, ବଳବାହକ, ଖିରିକାରକ, ମେଧାବୃଦ୍ଧିକାରକ, ଶରୀରର ସକ୍ଷମକାରକ କରୁଥା ନିକାୟକ; ଏହି ସାଇସା ସକଳରୂପରେ ଏକ-ସକଳଅନୁପାରେ ସେବନ କରାଯାଏ । ଅତ୍ରୁପକର ନିୟମ ପ୍ରାୟ ସ୍ଵାଭାବିକ ଦୈନିଦି ଧରଣକା ନିୟମ ନି-ସ୍ଵାଭାବିକ ପଦ୍ମାବଳୀର ଏକମାତ୍ରକରୁ । ଏଥିରେ ପାତ୍ର, ଅପିମ, ମତ-ପ୍ରଭୃତ କୌଣସି ରୂପ ନଷ୍ଟା ବା ମାତ୍ରକ ପ୍ରକାର ସମ୍ପ୍ରକ-ନାହିଁ, ସ୍ତବ୍ଧ ଅବାକ ରୂପ କରୁଥା ସମସ୍ତେ ଅବାଧେ ସେବନ କରାଯାଇ । ନୂତନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦୋକାନ ୫ ୯ ନା ଉତ୍କଳ ୫ ୯୦୯୩ ମାତ୍ର ୫୦୫ ।

ଉପରେକ୍ତ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଉପକ୍ରମାଣିକ ଓ କଣା
ଗାନ୍ଧାର ପି, ମାଟିନ;
ନ ୨୧ ସୁନ ରାଜାମହାରଣ ଦତ୍ତ ଓ ଲେନ
କଲକତା ।
Dr. P. MARTIN
No. 41 Bhawani Charan Dutt's Lane
Calcutta.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

କାଳାପ୍ରକାର ଶ୍ଵେତ ବଜ୍ର ସୁନ୍ଦରୀ
ଉତ୍କଳମତ୍ରେ ମସ୍ତକ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ସ୍ଵରେ ପାୟାସିକାର ହଲ କଲୋକ୍ରମ ଏ
କରରେ କ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେ ପତି ମସ୍ତକର
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଅଛୁ । ଆବାକର ବେଳାର
ହେବ ଶାସାଜାକାଠାରେ ଉତ୍ତ କଲେ ସମସ୍ତ
କାଣି ପାରିବେ ।

ବିଚମ୍ପସାହେବକଂ କଠିକା
(BEECHAM'S PILL.)

ଫଳ ବିବେଚନାରେ ଏହେ ଫଳୁଅର୍ଥ ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ମୋହରକୁ ଶସ୍ତ୍ରା ବେଲୋର ପାରେ ।
ଏ କଠିକା କେବଳ ଉଦ୍ଧୃତପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିର ପାର ଚକ୍ତ
ଲଭ୍ୟାଦ ବିଶାଳ ବା ଅର୍ମଦାନିକର ଦୁବ୍ୟ ବିଜ୍ଞ
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ହାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ସୁରୁଷକ ଧ୍ୟେ
ସମାନ ଉପକାଶ ବୋଲି ପୁସ୍ତକୋର ବିଖ୍ୟାତ ।
ଅରେ ସପକ୍ଷା କଲେ ଏଥିର ଶୁଣ କଠି
ପାରିବ ।

ଉଦୟମୟ, ପାକସ୍ତଳରେ, ବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଦୁ, ଲୋକନ ଉତ୍ତାକୁ ଉଦୟର ପର-
ପୂର୍ଣ୍ଣିକା ଓ ଶିଳିକା, ନିଦ୍ରାକଳା, ଶୈବ୍ୟ, ବାସୋ

ଦୁଗମ, ସ୍ତୁତ୍ୟାମୟ, ଶାସ୍ତ୍ର, କୋଷ୍ଠକଳା, ବିକ୍ରମ ଚର୍ମସେଗ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପୈତ୍ରିକ ଯାତ୍ରାରେ ଏହି ବହିକା ଅମୋଗ ଉତ୍ପତ୍ତି । ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ପଞ୍ଚମାର ଓ ଦେବସୁଖି-ପକ୍ଷରେ ଅଧ୍ୟୟନ ହୁଅନ୍ତା ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନର ସକଳଜଗତର ଇଂରାଜୀ-ଉତ୍ପତ୍ତିକାଳରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତା । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-ଫୁଲୁଆ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ ଟ ୦ ୫୫ ଅଟଇ । ତାକର୍ଣ୍ଣୀ ପୁଅକୁ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ସକଳ ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଅଜଳୁ ପ୍ରାୟ ଶାସ୍ତ୍ରବର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସୁବିନୋୟସୁ ସହର ବାର୍ଷିକ ଚକ୍ରପତ୍ର । ଏଥି-ରେ ମାନାବିଧି ଜାଲୁକା ଓ ନବିକଳା ଉତ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରମ ହୁଅନ୍ତା । ଏହାଛଡ଼ା ଅଳ୍ପ ଶାସ୍ତ୍ରର ଶ୍ରେଣ୍ଡିକ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୋତନ କୁଏ ଲେଖିଲେ ଅଧିକାର ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହିତ ଠୋଇ ବିଅଥାଏ । ମାତ୍ରକ ଦୁକ୍ୟ ରୁଡ଼ା ଶ୍ରେଣ୍ୟାଳୟ ସମୁଦାୟ ଦୁକ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରବ-ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସକାଳିନିଦାର ଓ ସମୁଦାୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବଦା ଦେଖଇ ଚିକିତ୍ସା ଓ ଉତ୍ପତ୍ତି ପ୍ରେରଣ କରାଯାଏବାସେ ପ୍ରଚାର ପାଇଥାନ୍ତା । ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛି ଓ ସେହି-ମାନେ ଅପ୍ରାୟ ଅଷାଠର ଚିକିତ୍ସିତ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେପାତ୍ରାର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ପତ୍ତିର ବାରଣ, ବ୍ୟାଧି ଲୁଲ୍ୟ କି ନା, ସେଗା ପୁରୁଷ କି ସ୍ତ୍ରୀ, ସେଗାର ପୁଂ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ବ୍ୟୁତ୍କମ, ଅଜାର, ହୋଷ୍ଟାଣୁକି, ଧାତୁ ପ୍ରଭୃତି ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ଶୁଣୁକି ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଶାସ୍ତ୍ରର ଅପାଦେଶ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତି ପଠାଇବୁ ବୁଦ୍ଧି କରୁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅଧ୍ୟୟନରୁ କ୍ରୟ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚ୍ଚର ବଜାର ଦର ଉପରେ ବଣି ପଠାଇବାର ପର-ଶ୍ରମକମନ୍ତେ ମତକରୁ ଟ ୨ । ହୁସାବରେ କିମି-ସକଳ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଅଯାଏ । ବେକଳ ସ୍ୟାକର୍ ଓ ତାକର୍ଣ୍ଣୀ ପଠାଇଲେ ଉତ୍ପତ୍ତି ଓ ଦ୍ରବ୍ୟକ ହାଲୁକପେଇବଲ ତାକରେ ମଧ୍ୟ ସେଗାର ଥାରେ । ବେରଂ ବା ଲକ୍ଷଣସିଦ୍ଧିର ସଂଗ୍ରହଣ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍ପତ୍ତିକାର୍ତ୍ତ ବା ହୁଇପସିଦ୍ଧି ଅ ଶିକର ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ ସକଳ ହୁଇବ ଦିଅଯାଏ ନାହିଁ ।

ଟିକା, କରୁଡ଼ି, କି ପତ୍ରାବ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁଠାକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତିକାୟୁତ୍ପତ୍ତି ।

୧ । ପାଠକାଳ ଠିକଣା—ଏହା କଳହାର ବଳେ ମସ୍ତ-କର କରୁ ଓ ଶାଶ୍ଵତକରୁ, ଯୋଗ ଦେବ ଓ ମନେ ସୁଖାଚଳ, ଦେବ କର୍ତ୍ତେ, ଶୋକସୁଖ ଓ ସୁଖାଚଳ ହୁଏ । ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ମୂଲ୍ୟ କାରଣନା ମାତ୍ର ।

୨ । ଦ୍ରବ୍ୟକାଳ—ଏହା ଦ୍ରବ୍ୟକାଳ ସଦା କରୁ ପ୍ର-ସାଦ ବାଲେ ନାମା ସରଣା ବନୋତୁ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଯାଏ ନାହିଁ । ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ମୂଲ୍ୟ କାରଣନା ମାତ୍ର ।

୩ । ଶୁଦ୍ଧପାଠକା—ଏହା ସଦାକଥ ସେକର ବଳେ କି ଗ୍ରାହୀତ କି ନୁହେଁ ସଦା ପ୍ରକାର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ, ପିତୃକର, ବାସୁ ଲେ (ଅମାକାର) ଓ ବନମାତ ଅତି ସରଣାଗାସୁବ-ଲକ୍ଷଣମାତ୍ର, ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ । ଏକପକ୍ଷ ବାଦ ସେକରୁ ଉତ୍ପ-ତ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଟଙ୍କା ।

୪ । ବୋଧାଳେବ ବହିକା—ଏହି ଉତ୍ପତ୍ତି କଳହାର ବଳେ କି ଗ୍ରାହୀତ କି ନୁହେଁ ସଦା ପ୍ରକାର ବୋଧାଳେବ ଏକ ବୋଧାଳେବକରଣ ଅନାମ୍ୟ ପାତ୍ରା; ପତା, ବୋଧାଳେବ ବାସୁ, ଦୁର, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଶୋଷ, ଇତ୍ୟ, ସବୁ, ପାତ୍ର ଓ ଚକ୍ରକର ଶିକ୍ଷାପାତ୍ର ଓ ଦର୍ଶନାତ ଚକାଚଳ ହୁଏ ।

୫ । ଅପୌଷ ଚକେଚକା—ଏହା ସର୍ବସାଧାର ପାତ୍ରାରେ ସମଗ୍ର କି ଅନାମ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତି କଳହାର ବଳେ ମଧ୍ୟ ଏହା କଳହାରର ଉତ୍ପତ୍ତି ଅଟେ । ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ବାଦ ସେକ-ରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

୬ । ହୁମସାବର ଅଦ୍ୟ—ଏହା ସେକର ବଳେ ମଧ୍ୟ ଲେହ୍ୟା ବା ଦୂର କଳହାରୁକରଣ ହୁଏ, ସର୍ବ ପ୍ରକାର ପାତ୍ରାକର, ସୁଦର ଓ ଚକର ଓ ପାକାସୁ ହୁଏ, ପାତ୍ରା, ମକ୍ର, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଅଦ୍ୟ, ଶୀର୍ଷା, ଲକ୍ଷଣକା, ଅଦ୍ୟୁଚିତ କୋଷ, ଶାସ୍ତ୍ରକ ଓ ମାତ୍ରବିକ ଅବସ୍ଥାଚା ଚକାକି ବହୁକର ହୁଏ ଏବଂ ଦେବ ପଦସୁଖି ଯୋଗ ଲକ୍ଷଣ ସଂଗ୍ରହଣ ହୁଏ । ଏବଂ ପକ୍ଷକାଳ ସେକରୁ, ଉତ୍ପତ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଟଙ୍କା ।

୭ । ଶୋଷପଞ୍ଚାକ୍ଷର (ଶାସ୍ତ୍ରୀ)—ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପୂ-ର, ଚକାଚଳ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାସ୍ତ୍ରକ ଓ ମାତ୍ରବିକ ପଦସୁଖ, ଦୂର କଳହାରୁ ପାତ୍ରାଚଳ ବସ୍ତୋଷ, ପ୍ରକମ୍ପ, ଉତ୍ପତ୍ତି ଚକାଚଳ ଏବଂ ଏହି ଶୋଷ ମାତ୍ରାକାଚକର, ବସ୍ତା, ଶାକ୍ତ ସର୍ବବେଦନା, ଦେବ ଓ ହାସିତା ଦେବ, ଶାସ୍ତ୍ରକ ଓ ମାତ୍ରବିକ ଅବସ୍ଥାଚା ଚକାଚଳ ଦେବ ଓ ଲକ୍ଷଣମତ ସୁଖା କଳହାର ବଳେ ଚକେଚକା ଯୋଗ ମାତ୍ରବେଦ ବକ-କର ମସ୍ତାପ୍ର ଓ ଶୋଷସୁଖ ହୁଏ । ସୁଖସରବେ ମଧ୍ୟ ଚକା-ଧାକରଣରେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ । ମାତ୍ରାକାଚଳ ବକ୍ଷିବେଦ, ବାକ୍ତ ଦୂର ଓ ଚକାଚଳ ଏହା ସେକରେ ଅବେଦ୍ୟ ହୁଏ । ବାଦ ଚକର ସେକରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଠଟଙ୍କା ।

କାକୁଳକା, ଚକଟ, ଉତ୍ପତ୍ତିକାୟା } ଶ୍ରୀ ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ । V. L. M. S.

ବାଲିକାଗଳ ।

ଲଳିତାଗଳ ପ୍ରୋ ଦଳରେ ସକଳ କଟକ କୌଣସି ବଜାର ବା ନୌବସକର ସୁସକ

କଥା ଚକଟେ ବା ଅପୂର୍ଣ୍ଣକର ବଳ ଲଳିତାଗଳ ଦୋକାଳରେ ଚକଟୁ ଦେବ ଅପୂର୍ଣ୍ଣକର—

Table with 2 columns: Price and Quantity. Row 1: ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୫, ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୬୫, ୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୯୫, ୪୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୨୫, ୫୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୫୫, ୬୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୮୫, ୭୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୧୫, ୮୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୪୫, ୯୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୭୫, ୧୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୦୫.

ଶ୍ରୀମତ୍ ବାଲିକାଗଳ ପ୍ରକାର ଚକଟୁରୁକର ବକ୍ଷା ଲଳିତାଗଳ ଦୋକାଳରେ ଚକଟୁରୁକର ଓ ଲଳିତା ଓ ଲେଖନୀ ଓ ଲେଖନୀ ଲଳିତା ଓ ଲେଖନୀ ଓ ଲଳି-କର ଲଳିତା ସରବକର ଚକଟୁ ଦେବ ଅପୂର୍ଣ୍ଣକର ସମସ୍ତ ପ୍ରାକରକର ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ର ଥାଏ । ଚକଟୁରୁ ଅନେକପ୍ରକାର ଶେଷ ଶ୍ରୀମତ୍ ବିକ୍ରୟ ସକାଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅପୂର୍ଣ୍ଣକର ପାତ୍ରା ଅବଶ୍ୟକ ହୁଇ ଦୋକାଳରେ ଅନେ-କକ ବଳେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋ-ଆଇବେ ।

ପିତୃକା ।

ଏ ଦାଲକୁ ଦେଖିବି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅର୍ଥରେ ଲଳିତାଗଳ ଦୋକାଳରେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଦେଲେ ପାଣିକଳା ବଦ ଦେବ ଲଳିତାଗଳ ଅଲେ ଲେଖିଦେଲେ ମକ୍ରକର ଦେବ ଓ ଲଳି-ଧରଣ ନାହିଁ ।

ଦେଲେ କଳିତା ଓ ସାକରେ ଲଳିତାଗଳ କ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଅପୂର୍ଣ୍ଣକର ବଳ ଦମାମ

ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକର ଉତ୍ପତ୍ତି-ପ୍ରକାରକର ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକରୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଦୋକାଳରେ ପଠା ।

Table with 2 columns: Price and Quantity. Row 1: ଧାତୁମତ ୫ ୦୫, ଅପୂର୍ଣ୍ଣକ ୫ ୨୫, ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମତ ୩ ୨୫.

ଶ୍ରୀ ଲଳିତାଗଳ ଉତ୍ପତ୍ତିରେ ଦେବ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଶାସ୍ତ୍ର ଟ ୦୫ ର ଲଳିତା ଦେବ ନାହିଁ ।

ଚକଟୁ ଓ ଲଳିତାଗଳ ସକଳେ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ଶକର ଦେବ ଓ ଚକଟୁରୁ ସମକମେ ଦେବ ।

ଅଧିକ ଦଳର ସକାଳେ ସକଳ ଦୋକାଳ ପ୍ରୋକାଳକର ।

ଚକଟୁରୁ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତିକାଳରେ ପଠାଇ ବାକୁ ଦେବ ।

ଶ୍ରୀ ଲଳିତାଗଳ ପ୍ରକାର ଚକଟୁ ଚକଟୁରୁକର ଚକଟୁ ଶ୍ରୀ ଲଳିତାଗଳ ଦୋକାଳରେ ଚକଟୁ ଓ ଲଳିତାଗଳ ଦେବ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୨୭ ର
ବୁଦ୍ଧି ଶକ୍ତି

ମା ୫ ରବି ମହେ ନବମୀର ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା । ମା ବାର୍ଷିକ ୨୨ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୦୦ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୯
ପଞ୍ଚାବେଶୁ ଟ ୨୯

ତାକୁର ସେ, ଉ, ଲେଉଟର ଭାରତବର୍ଷର କୃଷିରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଯତ୍ନରେ ନିୟୁତ ଦୋଇ ଅଧି- ଅଛନ୍ତି । ତଳେ ମାସ ମଧ୍ୟଭାଗରେ କଲିକତା-ରେ ଅସି ସମ୍ଭବେ । ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟା-ସ୍ୟରେ ଏଦେରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତ ସା-ଧନ କର୍ମଣ ଏଦାକର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛଇ । ଏଦାନ ଉପଦେଶରେ କପର ଉନ୍ନତ ଦେବ ଚେଷ୍ଟିକରେ ଅସିକ ।

ଗଫ ଅଭିଭୂଷ୍ଟିରେ ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖିତ ଥିଲେ ଅନେକବର୍ଷର ଅନେକ ପ୍ରକାର ଷଡ଼ ଦୋଇ ଅଛୁ । ଲବ୍ଧ କେବଳ ଗାଈକରାଦାରର ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । କାଠିଗୋଡ଼ା ନଦୀରେ ଲେବେ ପଶି ଶାନ୍ତ ଅଛଇ । ବର୍ତ୍ତମାନ କଦାବକ୍ତି-ଦେବୁ କାଠା ପଡ଼ିଅଛୁ ଏବ ଏ ସମୟରେ ପୁଣି ପାଣିପଖ୍ୟା ଅଧିକ ଦେବାକୁ ଗାଈକର ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷେତ୍ରର ବୃଦ୍ଧି ଦୋଇଅଛୁ । ଗାଈ-ଦାଲ ବଡ଼ ଭାବଦାକୁ ସନେବ ନାହିଁ ।

କୃଷକମ ପୁଣି ଜନରବ ଉଠିଥିଲ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦୌର କର୍ମରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କୁଷ୍ଠ-ପ୍ରଥା ଏକାକେଲକେ ଉଠାଇ ଦେବେ । ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାଶିତ ଏବ କଲ୍ୟାଣରୁ ଜଣାଯାଏ ସେ ଉଲ୍ଲ ଜନରବ ଅମୂଳକ ଦେବନ କୁଷ୍ଠ ସମତା କହୁ ଖବ୍ ସେଲ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ପୁଣି ସେତେ ଅପରାଧର କର୍ମରେ

କୃଷ୍ୟ ବସୁଥିଲେ ତଳତମାସ ଅରମ୍ଭରୁ ଉହିଁର ସଖ୍ୟା ଉଶାଦେଲ । କୁଷ୍ଠପ୍ରଥା ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳନ ନ ଥିବାରୁ କଲ୍ୟାଣର ବିପ୍ରାଭର ମର୍ମ ଲେଖିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

ମଇମଇସିବ ଜିଆରେ ସର୍ବମାନ ସେହି ଅନୁକୂଳ ଉପଦ୍ରିକ ଦୋଇଅଛୁ ଉହିଁ ସମ୍ଭବରେ କଲିକତାର ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଧୋଇ ଅଥବା ମରୁତ ହେବୁ ଏଦା ଘଟି ନାହିଁ । ହୋଟର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିହେବୁ ସେ ଫସଲ ଅଧିକ ଲାଭଜନକ ଦେବାକୁ ଚ୍ଚିମାନେ ଧାନବଲରେ ହୋଟର ଫସଲ ଉତ୍ତର କଲେ । ପୁରବଂ ଧା-ନର ପରମାଣ ଉଶା ଖୋଲିଅଛୁ ଏବ ଲେବେ ଧାନ ପାଉ ନାବାଣ୍ଡି । ସମାମର ଚ୍ଚିମାନେ ଏ-ହୁପର ଧାନ ଶୁଣି ହୋଟରେ ମାରିଅଛୁ । ଏସ୍ତବ ଉପାୟ କିସ ?

ବଜାବାସୀ ଶୁଣିଅଛୁ କ ଓଡ଼ିଶାର ଷ୍ଟେ-ସମସ୍ତ ଶତଜାତବାଟେ ସମ୍ଭଲପୁର-ଖୋରଧା-ରେଲିବାଟି ଅସିବାଦ କଲକା ଦୋଇଅଛୁ ସେଠା ଗଜାମାନେ ଅପଣା ଏଲକାରେ ରେ-ଲିବାଟି ସକାସେ ଭୁମି ଦେବାକୁ ଅସମ୍ଭବ । କାରଣ ସେମାନେ ବୃଦ୍ଧି ଅଛନ୍ତି ସେ ରେଲିବାଟି ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତ ଦେବ । ଏସ୍ତହର୍ ବଜାବାସୀ ସେମାନଙ୍କ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଶଂସା କର୍-ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏକଂ ଗଜା ଅପଣା ଏଲକା-

ମଧ୍ୟରେ ସତକବାଟି ସୁକା ପିଟାଇବାର ନିତାନ୍ତ ହସେଧୀ । ସହସୋଗୀ ଏମାନଙ୍କ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଶଂସା କରବେଟିକ ?

ମାଲ୍ୟବର ବଜାୟୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠକଟ ଶତମାସ ତା ୨୭ ରଖରେ ଦାଉକଲିଂକୁ ବଲିକତାକୁ ଫେର ଅସି ଚ୍ଚିରଦନ ମାତ୍ର ରହି ସୁଖି ତଳତ-ମାସ ତା ୧୨୫ ଅପରାଧରେ ମସୁରେ ବାହାର ଅଛନ୍ତି । ଏଥର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାସ୍ତେର କଲ୍ୟାଣର ଜାନାପ୍ରାଦ କର୍ଷନ କଲ ଉଦ୍ରେ ବେଦାର ଅଛଇଲ ସାହାବାଦ ଓ ମୁକ୍ତସଂଗ୍ରହ ବାଟେ ଅଗାମି ମାସ ତା ୧୨୫ରେ କଲିକତାକୁ ପ୍ରକା-ଷମକ କରବେ । ସର୍ ଲଲପୁଟିକଦାଦୁରକ ଗମ୍ଭ କରବାର ସମତା ଅନୁପମ ଅଛଇ । ଏଦାହାସ୍ତ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟର ବିଶେଷ ଉପକାର ଦେଇଅଛୁ ସନେବ ନାହିଁ ।

ଅସାମର ପଫ କମିଶନର ଗୋଷ୍ଠୀ ଦେ-ଇଅଛୁ କ ଅଗାମି ବର୍ଷଠାରୁ ଉପସ୍ଥିତିର ସେହି ନୂତନ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବ ଉହିଁରେ ସକଳ କମିର ଖଜଣା ଦ୍ଵିଗୁଣ ଦେବ ଏବ ଏ-କୃଷ୍ଣରେ ଜାହାର କହୁ ଅପରି ଥିଲେ ଏବ-ମାସମଧ୍ୟରେ ଜଣାଇବ । ଅସାମବାସିମାନେ ଏ ଅବେଶରେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତ ଦୋଇ ସତ୍ର ସ-ମିତ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପଣାଂ ଦୁଃଖ ଜଣାଇବା କାରଣ ଅବେଦନସମ୍ପାଦ

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛି । ଏକପକ୍ଷରେ ଅସାମବା-
ସିକୁ ଗ୍ରାହ୍ୟବାନ୍ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ଜଗଦ୍‌ବର
ଅଭ୍ୟାସୁରରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛନ୍ତି । ଉଚିତ କର
କୁଦି ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଗୁଣାତ୍ମ କରବାର
ଅଛି ବହୁ କାରଣ ଦେବ ନାହିଁ ।

ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଯେତେ
କାଗଜ, କଲମ, ସିଂହାଳ, ଅଲୋକାବହୁ,
ରୁକ୍ଷତ, କୁଣ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ରବ୍ୟ ଖରଚ ହୁଅଇ
ସବୁ ପୂର୍ବେ ବିଲଭରୁ ଆସୁଥିଲା । ଗଭପାଠକ-
ର୍ତ୍ତବୁ ବିଲଭି ବଦଳରେ ଦେଶୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ କମ୍ପେ
ବ୍ୟବହାର ହେବାରୁ ବିଲଭରୁ ଆସୁଥିବା
ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିମାଣ ପ୍ରାୟ ୪ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଊଣା
ହୋଇଅଛି । ଗଭବର୍ଗ ସର୍ବସୁଧା ଲକ୍ଷଟଙ୍କାର
ଦ୍ରବ୍ୟ ଖରଚ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିର ଅଧିକାଂଶ
କେବଳ କାଗଜ ମାତ୍ର ସୁଦ୍ଧା ବିଷୟ ଯେ
ବିଲଭି କାଗଜର ବ୍ୟବହାର ଏକାଦେଲକେ
ଦିନ ହୋଇଅଛି । କବିତା ଲେଖିବାରେ ସୁଦ୍ଧା
ଦେଶୀୟ କାଗଜ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇ ଅଛି । ବନ୍ତୁ
ଲୁହାକଲମଟା ବିଲଭର ଏକ ହାତଅ ଅଛି ।
ଏଦେଶରେ ଲୁହାକଲମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବରବାର
କାରଖାନା ସାଗ୍ରାପିଟିକାର ଆବଶ୍ୟକ । ପକ୍ଷି-
ଲମର ବ୍ୟବହାର ବସ୍ତୁର ଊଣା ହୋଇଅଛି ।

ମୁର ଶ୍ୟାଳସାହେବଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ଆଚେରସାହେବ ଅଧିକାର ଶୁଣା ପାଇଥିଲା ।
ତାହା ନ ହୋଇ ବର୍ଜାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଣ୍ଡର
ସେକ୍ରେଟରୀ ମହାସାହେବ ଓଡ଼ିଶାର ବନୋଦପ୍ର-
କାର୍ତ୍ତାପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପର୍କ
ଶାସ୍ତ୍ର ଏଠାରେ ଅଧି ପଦୁ ହୁଏ । ମହାସା-
ବଙ୍କ ସ୍ତରୀ ଚରଣ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ କଥା
ନାହିଁ । ସେ କେବେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଆସି ନାହାନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ସେଥିଲେ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସଦର-
କଚେରୀରେ ଥିଲେ ଓ ସେଠାରୁ ନିଯୁକ୍ତହୋଇ
ଆସୁଅଛନ୍ତି । ସେଥିଲେ ନିଃସଦେହ ଜଣା ଯାଏ
ମେ ତାହାଙ୍କର ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖି
ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିଲଟି ବନୋଦପ୍ରସର ଗୁରୁତର-
ଲର ତାହାକୁ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱୟଂ ଗୁରୁତର
ଅଧୀନସ୍ତ କର୍ମଗୁଣକ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣ୍ୟାନୁପୁଣ୍ୟ ତଦାର-
ଖ କରି ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ ଗଣନା ପ୍ରକାଶ ଅବସ୍ଥା-
ପ୍ରତି ସୁଦୃଷ୍ଟି ରଖିଲେ ସୁନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣିବ ଓ
ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରାଣଭଞ୍ଜନ ଦେବେ ।

ବେଉଁହତର ଭୃତ୍ୟମାନେ ଅବଧି ମେଳ
ଶୁଣି ନାହାନ୍ତି । ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ସ୍ୱଗତି ରହି
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କର ଅବ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି
କି ଗୁଜାବର ବଗତା ସ୍ୱୀକାର କରୁ ନାହାନ୍ତି ।
ଏଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଘୋଷଣା ପସ-
ତାପ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇ ଅଛି କି ସେବେ
ସେମାନେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ରୋହଭବ ପରିତ୍ୟାଗ
ପୁରୁଷ ସ୍ୱପଥ ଅବଲମ୍ବନ ନ କରବେ ତେବେ
ସେ ନ୍ୟସାଦାୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ଶିକ୍ଷା
ଦିଆଯିବ । ସେମାନଙ୍କପ୍ରୟୋଗର ସମସ୍ତ
ଅୟୋଜନ ପ୍ରାୟ ସେବ ହୋଇ ଅଛି । ଏହି
ମାତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦେବ ଓ ମେଣ୍ଟ ଅଭି-
ରମାନଙ୍କୁ ଧର ଏପରି ସ୍ତ୍ରୀଳରେ ବଦଳ ରଖା
ଯିବ ଯେ ରଦ୍ଦବାଦନରେ ଆଉ ଦୌରାନ୍ତ୍ୟ
କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ନାହିଁ । ମୂର୍ଖଭୃତ୍ୟ-
ମାନେ ଅପରାଦୁର୍ଦ୍ଦର ପରଶାମ ଜାଣି ପାରୁ
ନାହାନ୍ତି ବଡ଼ ଦୁଃଖର ଦସୟ ଅଛନ୍ତି । ଏତେ
ବେଳେ ସ୍ୱାଧୀନମାନଙ୍କୁ ଅପରା ଦଟ ଶତଦେ-
ବାବାଗଣ ଅନୁମୋଦନ ପରମର୍ଗ ଦେଉଅଛି ।
ନରୁଦା ଉଚ୍ଚିତ ଦେବାର ଅର୍ଥ ବଳମ୍ ନାହିଁ ।

ଆଲହାବାଦ ଦାଇକୋଟର ଦେଶୀୟ କଳ
ମାମୁଦ ମହାଶୟ ସଲୋ ନେଇଥିବାରୁ ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଦେଶୀୟ ଲେକ ନିଯୁକ୍ତ
ନ କରି ଜଣେ ଇଂରାଜୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିବାରୁ
ସେ ଦେଉ ପଶ୍ଚିମାଳରେ ଗୁଣ୍ୟ ମନସ୍ତାପ
ହୁଅଛି ହୋଇଅଛି । ଆଲହାବାଦ ଓ ବନା-
ରସଠାରେ ଏ ବିଷୟରେ ବିଚ୍ଚିତସମ୍ମାନ ଦି-
ଥିଲା ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହା ଜଣାଇବା-
କାରଣ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଯାଇଅଛି । ପ୍ରକାଶ
ରୁଖ ଶୁଣିବା ଅବା ନ ଶୁଣିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
ଘଟା ମାତ୍ର ଭରବର ସମସ୍ତ ଦାଇକୋଟମାନ-
ଙ୍କରେ ଏବଜଣ ବା ଅଧିକ ଦେଶୀୟ କଳ
ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ସେଠା ଦାଇକୋଟରେ ଦେଶୀୟ କଳ ଅଦୌ
କ ରଖିବା ଏବଂ ତଦୁପ ସେ ପ୍ରଦେଶର
ଯୋଗ୍ୟ ଦେଶୀୟ ଶ୍ରେଣିକୁ ଏବମାତ୍ର ଉତ୍ତ-
ପଦରୁ ନିର୍ଗଣ କରିବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନହୁଇ ଓ
ବାସ୍ତବରେ ଗୁଣ୍ୟ ଶୋଚନାର କଥା ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେଳରର ବାହା-
ଦୁଏ ବ ବିଷୟରେ ଦସ୍ତଖୋସ କଲେ ବଡ଼
ଗୌରବର କଥା ଦେବ ।

ଗଭ ଭୂଇସପ୍ରାଦରୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତିବର୍ଣ୍ଣା ଲେ-
କକୁ ଗରୁ ବାହାରକରି ଦେଉ ନ ଥିଲ ଏବଂ
ନାନା ଅପରାଦରେ ମନୁକରଥିଲ ଗଭ ଗୁରୁତର-
ଠାରୁ ଚିବର୍ତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏପରି ଲଗାଣ ଦୃଷ୍ଟି
ଏଥର ବର୍ଣ୍ଣାକାଳମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଇ ନ
ଥିଲା । ବାର୍ତ୍ତିକମାସରେ ବହୁତନ ଦୃଷ୍ଟି
ଦେବାର ଯାହିରେ ଲେଖା ଥିଲା ସତ୍ୟ ମାତ୍ର
ଏତାଦୁଗ ଅପାଳକ ଦେବ ଦୋଲି ବେହୁ ଲକ୍ଷ
ନ ଥିଲେ । ଦେବଲ ରକ୍ଷା ଏକିଏ ଏପରି
ଜଳକୁ ପଦନର ଯୋଗ ଦୋଇ ନାହିଁ । ସେ-
ବେ ତାହା ଦୋଇ ଥାନ୍ତୁ ତେବେ ସପରି
ସୀମା ନ ଥାନ୍ତୁ । ତଥାପି ଜଳମଦଳରେ
ରହି ପସରର ଅନେକସତ ଦେବାର କଥିତ
ହୁଅଇ । ପସର ଶରର ସଃସ୍ତ ବିବରଣ ଏ-
ପଛେ ଜଣାଯିବ । ଏ ଦୃଷ୍ଟି ତଦୌନା ଅଛଇ
ଏବଂ ମହାନତ୍ୟ ଓ ଦାଠଯୋଡ଼ୀ ମହାମାତ୍ର ସାମା-
ନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିବାକୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଉପର ମତ୍ତ-
କାବ ପ୍ରଭୃତରେ ମଧ୍ୟ ସତେଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଇ-
ଖୁଛି । ରୁଅ ସଃସରଣୀ ପ୍ରଭୃତ ତଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇ
ଅଛି ଦୌଣ୍ଡି ଠାରେ ଜନର ଅଗ୍ରବ ନାହିଁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇ ଭିନ୍ନମାସ ଅଦୌ ଜଳ ଲେଡ଼ା
ନାହିଁ ।

ଦେବାର ପ୍ରଦେଶର ସରକାରୀ କଚେରୀ-
ନକରେ ବେଉଁ ଗୁଣା ଓ ଅକ୍ଷର ପ୍ରଚଳିତ
କେବ ଅବଧି ଠିକ ହୋଇ ପାର ନାହିଁ । ବର୍ଜାୟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏବିଷୟରେ ରେବନ୍ୟୁସୋରକଙ୍କ
ମତ ପଶୁରିବାରୁ ବୋରଡ଼ କହୁ ଅଛନ୍ତି କି
ଯେତେବେଳେ ପାଇସିଲୁଗାର ବ୍ୟବହାର ହିଁ
ଗଭ ଚରୁଣଣାତ ଇଂରାଜୀଗୁଣା ପ୍ରଚଳିତ ଦେ-
ବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ସେ ଯାହା ଦେଉ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ସମସ୍ତ ରେକର୍ଡର ଇଂରାଜୀଗୁଣାରେ
ଲେଖିବାକୁ ଦେବ ଓ ଯେ ପ୍ରଲେ ତାହା
ନିଭ୍ୟାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ଦେବ ସେପ୍ରଲେ ଇଂରାଜୀ-
ଅକ୍ଷରରେ ଦେଶୀୟଗୁଣା ଲେଖିବାକୁ ଦେବ ।
କେବଳ ସମକ ଘୋଷଣା ପ୍ରଭୃତ ଯାଦା ମୋପ-
ସରରେ ଜାଣ ଦେବ ସେସବୁ ବାଏକ ବା
ନାଗଣ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ଯାଇ ପାରେ ।
ନରୁଦା ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ ବାଗଜପତ୍ର ଇଂରାଜୀଗୁଣା
ଅଥବା ବାଏକଗୁଣା ଓ ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷରରେ
ଲେଖିବାକୁ ଦେବ । ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ
ଦେଶୀୟଗୁଣା ଦେବନାଗର ଅକ୍ଷରରେ
ଲେଖିବାର ନିୟମ ଦେଲେ ସବୁ ଗୋନମାନ

ଶୁଣି ଯାନ୍ତା । ଇଂରାଜୀଅଞ୍ଚଳ ଅନେକଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥିବାରୁ ବହୁ କାଳ ଅସୁବିଧା ହୋଇ ଯାଉ ।

ବନୋଦୟ କର୍ମଶୂରକ ଅଭ୍ୟାସର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଅର୍ଥ ଏକ ମୋକଦ୍ଦମା ଯାକପୁର ସକଳକଳ୍ପ କଚେରୀରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଛି । ସାଧା-ମୋଦକ ପଞ୍ଜିକାସୁବନାମକ ଜଣେ ସୁଦୃ କମି-ତାର ନାଲସ କରଅଛନ୍ତି ଏ ଏକାଏକଲନା-ମକ ଜଣେ ବନୋଦୟରଲକାର ହେଉ ଇନଞ୍ଜେର ଗରମାସ ତା ୨୨ ରଖରେ ତାହା-ଙ୍କର ତିସାଣୀୟା ପରଗଣା ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ମୌଜା କଚେରୀରେ ପହୁଞ୍ଚି ଚୌକାବାରର ନିଷେଧ ନ ଶୁଣି ଓ ତାହାକୁ ମାଡ଼ିର ଭୟ ଦେଖାଇ କଳପୁର କଚେରୀରେ ତାହା ଶୁଣି ସେ-ଠାରେ ବସା କରି ରହିଲ ଏବଂ କମିତାର ସଦାସ ପାଇଁ ଚୌକାବାର ସଙ୍ଗେ ହେଉ ଇନ-ଞ୍ଜେରକ ନିକଟରେ ପହୁଞ୍ଚି ସେହି ଅଭ୍ୟାସ-କାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତର ପରୁଲନ୍ତେ ଇନଞ୍ଜେର ଅପଣା ଅର୍ଥକ ତପସ୍ୟଦାସ ରୁକ୍ଷ ପଞ୍ଜିକାସୁ-ବକୁ ଅର୍ଦ୍ଧତେ ଦେଇ ବାହାରରେ ଦେଲା । ପଞ୍ଜିକାସୁବ କମିତାର ବଞ୍ଚାଇପୁର ଅରୁ-ସୋଖରେ ଇଚ୍ଛାଦେଲ ମାତ୍ର ଚାହିଁରେ ବିଷ-ଶାବଦଳ ଘଟିଲ । ନାଲସ ମଞ୍ଜର ହୋଇ ମୁ-ଦାଲନାମରେ ସମନ ବାହାର ଅଛି ଏବଂ ଦାକମ ଶୀଘ୍ର ସରକମିନରୁ ଯାଇ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ଭବନ୍ତୁ କରିବାର ହୁକୁମ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବନୋଦୟକର୍ମଶୂରକ ନାମରେ ଅନେକ ଅଭ୍ୟାସର ସଦାସ ଶୁଣାଯାଏ । ଏଣୁ ଏପରମୋକଦ୍ଦମାର ବଞ୍ଚେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅ-ଭ୍ୟକ । ତେସ୍ତୁଟା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମନମୋଦକ ବାବୁ ତାହା କରିବାକୁ ଅନେକ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏହା ଶୁଣି ଅମ୍ଭେମାନେ ବଡ଼ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲୁ ।

ଉଡ଼ା ଆଉ ସବୁ ଠାରେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଠା ଦେବାର ଏହି କାରଣ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଅଛି କି ବନୋଦୟରେ ସବୁ ନିୟମ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକେ ଭୁମି ବିଶିବାକୁ ମନ ବଲଇଁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅନକସ୍ଥରେ ଲୋକେ ଦୁଃଖ ପାଇବାରୁ ନବାକନମାନେ ରୁଗ ଦେବାକୁ ଅସମ୍ମତ । ଫଳତଃ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେମନ୍ତୁ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ତେମନ୍ତୁ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ-ଅଛି । ଗତ ଦୁଇବର୍ଷର ଆୟ ବ୍ୟୟ ନମ୍ବେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା । ଯଥା

ଆୟ	ସନ ୧୮୯୦-୯୧	ସନ ୧୮୯୧-୯୨
ପିସ	ଟ ୮୭୧୩୦୭	ଟ ୧୫୫୧୧୭
ବାସେ ଆୟ	ଟ ୩୭୧୧୭୩	ଟ ୩୭୨୮୧୧
<hr/>		
ଧନ	ଟ ୧୨୫୩୮୦	ଟ ୧୫୩୭୭୩୭
ବ୍ୟୟ	ଟ ୩୨୧୫୫୧	ଟ ୭୮୪୨୦୭
<hr/>		
ସଂ	ଟ ୭୧୧୧୨୯	ଟ ୭୪୯୫୬୭

ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେଉଁଠି ସ୍ତ୍ରୀ ମହଲୁନା ସରକାରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଲଞ୍ଜନକ ମହଲୁନା ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିର ଆୟ ନମାନତ ବୃଦ୍ଧି ଦେଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାବିଭାଗର ପ୍ରତ୍ୟେକ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀ ଅଫିସର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆୟ ବ୍ୟୟର ବିବରଣ ନମ୍ବେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

ଅଫିସରନାମ	ମୋଟଦଲିଲ ଆୟ	ବ୍ୟୟ
କଟକ	୨୫୦୭	ଟ ୫୦୦୮
କଟକସିବିକ୍ରମ	୧୧୭୦	ଟ ୨୨୭୮
କଟକପଦା	୧୨୧	ଟ ୧୨୮୩
ଶାନ୍ତିପୁର	୧୧୨୭	ଟ ୨୭୮୫
ଅମରକ	୨୨	ଟ ୪୪
ପୁସ	୧୧୧୧	ଟ ୩୦୪୭
ପିପିର	୨୫୧୭	ଟ ୨୨୪୭
କୋରାପୁଟ	୧୭୮୮	ଟ ୧୮୧୧
ବାଲେଶ୍ଵର	୧୭୧୭	ଟ ୨୫୧୧
ଜୟପୁର	୧୦୧୮	ଟ ୧୧୭୨
ଭୁବନ	୧୭୧୧	ଟ ୨୧୪୭

କଟକର ବାବୁ ଦରପଦ ବାଲୁଆ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ସଏଦ ମହଲୁଲ ଅଲ ଓଡ଼ିଶାର ସବୁରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀର ମଧ୍ୟରେ ଗଜବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ-ରେ ପୁଖ୍ୟତ ଲକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର କାର୍ଯ୍ୟବିବରଣ ।

ସନ ୧୮୯୧-୯୨ ସାଲର ଶାସକକାର୍ଯ୍ୟ-ସମ୍ପର୍କୀୟ ଓଡ଼ିଶାର କାର୍ଯ୍ୟବିବରଣ ପାଠକର ମାନସବର ବଞ୍ଚୀୟ ଶେଟଲଟ ସେଣ୍ଟିକର୍ଭାରିଶ

ଲିପିବଦ୍ଧ କରଅଛନ୍ତି ତାହା ଗତ କଲକତା-ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ନିର୍ଦ୍ଧାରି-ତ ଯଥୋଚିତ ଘର୍ଷ ଅଟଇ ଏବଂ ଚହଁ ଲିଖିତ ଅନେକ ବିଷୟ ଯାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି ଅଥବା ଜାଣିବାର ପ୍ରୟୋଗକ ନାହିଁ । ସେ ସମସ୍ତର ଅଲୋଚନାରୁ ଜାଣି ହୋଇ ଦେବେଗୁଡ଼ିଏ ସାରକଥା ନମ୍ବେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କର-ଅଛି ।

ଫସଲ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥାସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ବୃଷ୍ଟିର ପରମାଣ ଉଠା ଥିଲା ଏବଂ ଯଥାସମୟରେ ହୋଇ ନ ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଷାରୁ ଆରମ୍ଭରେ ଅଳ୍ପ ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର-ମାସରେ ଅଧିକ ବୃଷ୍ଟି ଦେବାରୁ ଶାରଦ ଫସଲ ସାମାନ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା । ତଥାତ ରପ୍ତାନ-କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ ସଫଳରେ ଚାଲିଥିଲା । ଏକଅଡ଼େ ଫସଲ ଉଠା ଅଳ୍ପ ଅଡ଼େ ରପ୍ତାନ ଅଧିକ ଦେବାରୁ ଧାନ ଚାଉଳର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧି ଲାଭି ନାହିଁ । ପ୍ରାୟେ ୯ ଲକ୍ଷକଣ୍ଠ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ । ଏହିସବୁ କାରଣରୁ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟଭଙ୍ଗ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ଯାହା କି ପୂର୍ବବର୍ଷ ପ୍ରତି ହଜାରରେ ୨୨ ଥିଲା ଏ ବର୍ଷ ୨୫ ରୁ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । ବସନ୍ତ ଏବଂ ଗୁରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଦଳ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ପୁଷ୍କର ଦୋଳଯାତ୍ରାସମୟରେ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଲଟୁଆ ଅଦୌ ଦେଖା ଦେଇ ନ ଥିଲା । ନମ୍ବେମାସରେ ଭୟାନକ ଲୋଫାନ ବର୍ଷିତ ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଘଟଣା ଅଟଇ । ଦାଦ୍ରାସ ଉପକୂଳସ୍ଥ ଭୂମିଶତ୍ରୁ ବିଶେଷତଃ ପୁଞ୍ଜ-କିଶାରେ ଉପାତ ଘଟିଥିଲା । ମାତ୍ର ଏହି ଲୋଫାନ-ସଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ଲାଖ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ତଦ୍ଵାରା ଅଭ୍ୟନ୍ତରସ୍ଥ ଅନେକ ଭୂମିର ଉପକାର ହୋଇ-ଥିଲା ।

ଉପରଲିଖିତ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି କି ନା ପାଠକମାନେ ବିଚାର କରିବେ । ଅନୁମାନକ ଭବେତନାରେ ଫସଲ ଲୋକସାଧକ, ଲୋଫାନ ଏବଂ ଅଭରନ୍ତୁ ରପ୍ତାନଦେହୁ ଯେ ପରମାଣ ବନ୍ଧୁ ଯେକେ ପାଇଅଛନ୍ତି ଚହଁର ସାମାନ୍ୟ ଅଂଶ ଯଥୋ-ର୍ଥରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । କିଏ ନ ଜାଣେ ଯେ ଦାନା ହନା ଅନେକ ଲୋକ ମାସରେ ୧ ୧* ନ ଉପଦାସ କରୁଥିଲେ ଏବଂ କେତେ-ଲୋକ ଅନାହାରରେ ଅଥବା ଅଶାନ୍ତ ରୋଜନ ହେତୁ ଯାତ୍ରାଗ୍ରସ୍ଥ ହୋଇ ଜୀବନ ବିସର୍ଜନ

ଦେଲେ । ଦୋଳଗାଣୀ ସମୟରେ ପୁଣି ଯାତ୍ରିକ ମଞ୍ଚରେ ଓଲଟୁଠା ନ ଥିଲ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଦୋଳ-ପୁଷ୍ପ ଓ ଚଢ଼ି ପରେ ଏହି ବଟକ ଜଣାର ଅନେକ ପ୍ରାଣରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଓଲଟୁଠା ଉପ-ସ୍ଥିତ ଦୋଳ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରାଣ ନେଇ ଏକ ଏଥିପାଇଁ ଜଣା ଦୋରଜ ବିଶେଷ ତାଳୁର ନିୟୁକ୍ତ କରି ମୋହସଲକୁ ପଠାଇ ଥିଲେ । ଅଥଚ ଓଲଟୁଠା ପ୍ରବଳ ଥିବାର ଅଧୈଲେଖା ନାହିଁ । ଅନୁବନ୍ଧୁ ଓ ଚୋପାନର ଶକରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାବାରଣ ଲେହେ ପୁନଃ ପ୍ରାଣୀୟ ଦ୍ଵାବମକଠାରେ ଗୁଦାର କଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ କଥାରେ ଦ୍ଵାବମକର ବିଧାୟ ଦେଲ ନାହିଁ ଓ ସଦାୟର ବନୋବସ୍ତୁ ବହୁ ମାତ୍ର ନ ଦେଲ ଲେହେ ଅପଣା କର୍ମ ଅଧର ରହିଲେ । ଲୁଗାକୁ ନାଳ ଏକ ରେଲ ଏଲକାର ନିମେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଲଗିବାରୁ ଅନେକ ମୂଲ୍ୟଅଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ଦୋଳଥିଲ । ତାହା ଦୋଳ ନ ଥିଲେ ଅନ୍ତର କେତେ ଲୋକ ମରଥାନ୍ତେ । ସରକାରର ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଲେ ନାହିଁ । ଭଲ ବାସିକରପୋର୍ଟରେ ଟିକିଏ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇଥିଲେ ମନ ପ୍ରତ୍ୟାୟ ମାନଥାନ୍ତା । ତାହା ସୁଦ୍ଧା ନାହିଁ ।

ସନ ୧୮୯୯ ସାଲରେ ଯେଉଁ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଗୁଣ୍ଡାଳ ଶୋଇଥିଲ ଚଢ଼ିର ଫଳ ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦ-ଶିତ ଦେଲ । ଯଥା

ଜିଲ	ଲୋକସଂଖ୍ୟା
ସନ ୧୮୮୯	ସନ ୧୮୯୯
୧୭୭୮୧୭୫	୧୫,୩୭୭୭୧
୮୮୫୮୭	୯,୪୪,୧୯୯
୯୪୭୭୫୦	୯,୪୪,୭୭୫

ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଜନଜଣାତ ଲୋକ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାୟ ସମାନ୍ତ ଅନୁପାତରେ ଦୋଳ-ଅଛି ଏବଂ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ସାଧାରଣ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଅଛି ।

ନୂତନ ମିତ୍ତନିଷିପଲକଲ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ମୋହସଲରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ମିତ୍ତନିଷିପଲଅଇବସୋଧକ ଉଦ୍ଦେ-ଶରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବଙ୍ଗୀୟ ଗବ-ଣିମେଷକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଲଅଧି ଓ ଯହିଁସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାଣୀୟ ସଭା ସମିତି ଓ ସବସାଧାରଣଙ୍କ ମତ ଜାଣିବାକୁ ଲକର୍ଣିମେଷ ପ୍ରାର୍ଥନା ବରଅଛନ୍ତି ଚଢ଼ିର ଅଭାଗ

ଏଥିପୁର୍ବେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି । ସଂଯୋଧକ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରଥମେ ସ୍ଵତ୍ଵ ଥିଲ । ବିଶେଷ କମିଟୀର ବିଦେଶମାନରେ ଅନୁଭବ-ପରବର୍ତ୍ତିତ ଦୋଳ ବୃଦ୍ଧିଦାବାର ଧାରଣ କରି-ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ଅଲଳ ଅନେକ ବିଷୟରେ ବଦଳାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଲଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅନେକ ପ୍ରାଣ ଓ ସମୟର ଅବଶ୍ୟକ । କେବଳ ଯେଉଁ ବ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବ-ଣିମେଷ ବିଶେଷରୂପେ ମତ ଲୋଡ଼ଅଛନ୍ତି ତତ୍-ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଅନୁମୋଦନ ଅପରାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବୁଁ । ମାତ୍ର ତାହା କରିବା ପୂର୍ବେ ଅନୁମୋଦନ ଦୁଃଖିତ ଦୋଳ କହୁଅଛି କି ଅଲଳର ଅନେକ ବିଧି ଏପର-ଭାବରେ ପରବର୍ତ୍ତିତ ଦୋଲଅଛି ଯେ ବଦ୍ଵାସ ସ୍ଵାସ୍ଵଭାବୀ ଅଭିଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀର ମୂଳନୀତି ସ୍ଵରୂପିତ ନ ହୋଇ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୋଲଥିଲ ତାହା ଖଟ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ଦୋଲଅଛି । ଅନୁମୋଦନ ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିଅନୁସାରେ ଅଭିଶାସନର ମୂଳ-ନୀତି ଏହିକ ପ୍ରାଣୀୟଲୋକମାନେ ଅପରାମ୍ ସ୍ଵାସ୍ଵଭାବୀ ଓ ସୁଖ ସୁଚିନତା ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଅବସ୍ଥାନସାରେ କର ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ସେହି ଅର୍ଥଦ୍ଵାରା ପ୍ରୟୋଜନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରିବେ । କର ସମ୍ରଦ୍ଧ ଓ ତାହା ବ୍ୟୟକରଣ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ହିତୁରୁ ରହିବ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଚଳା-ନା ସଦାଶେ ସେମାନେ ଯାହାକୁ ପ୍ରତିନିଧି-ତ୍ଵରେ ବରଣ କରିବେ ସେମାନେ ଉକ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ-ମାନ ସମାଧା କରିବେ ସରକାର ସଙ୍ଗେ ଯମତା ଏବଂ ସବସାଧାରଣଙ୍କ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ସ୍ଵରୂପ ଏପର ନିୟମ କରି ଦେବେ ଯେ ଯେଉଁ ବିଷୟ-ରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଶାସନାଧିକାର ଦ୍ଵାରା ବିଶେଷ ବିଷୟ ସେମାନେ ଯଥା ବହୁତରୂପେ ଅପରାମ୍ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଓ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅପବ୍ୟବହାର କରିପାରବେ ନାହିଁ । ଏହି ମୂଳନୀତି ଅନୁସାରେ ସନ ୧୮୮୫ ସାଲର ମିତ୍ତନିଷିପଲ ଅଲଳ ଜାହ ଦୋଲଥିଲ ଓ ଗତ ୮ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ ବିଦେଶମାନେ ଏହି ଅଧି-କାର ଉଦ୍‌ମରୂପେ ନିବାଦକର ଅନେକ ପ୍ରାଣ-ରେ ସଙ୍ଗେଜନଜନ ଦୋଲଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅପଣା ବ୍ୟବହାରର ଘଟଣା ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ଏଥିଉପରୁ ଲୋକଙ୍କର ଅସ୍ଵାସନାଧିକାର

ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର ଅଶା ସୁସଙ୍ଗତ ଅଟେ । ମାତ୍ର ଚଢ଼ିବଦଳରେ ତାହା ଖଟ ଦେବାର ଅଭାବ ନୂତନପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ବାସ୍ତ-ବରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଲଅଛି । ଏଥିର ଉଦାହ-ରଣ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ ଅନେକ ଅଛି ଉଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନିମ୍ନେ ଲିଖିତ ଦେଲ ।

ପ୍ରାଣୀୟଗବଣିମେଷ କୌଣସି ସମୟରେ କୌଣସି ମିତ୍ତନିଷିପଲକଲ ଚେଅରମାନ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ଦାଢ଼ିନେବେ ଓ ନିବାଚିତ ଚେଅରମାନ ପ୍ରାଣରେ ଜଣେ ଚେ-ଅରମାନ ନିୟୁକ୍ତ କରିବେ । ଯେଉଁଠାରେ ଗବଣିମେଷ ଚେଅରମାନ ନିୟୁକ୍ତ କରିଥିବେ ସେଠାରେ କୌଣସି ସମୟରେ ତାହାକୁ ବର-ଣାସ୍ତ କରିପାରେ । ଲୁଇସ୍ ଚେଅରମାନ ନିୟୁକ୍ତ ବିଷୟରେ କମିଶ୍ଵରମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତା ଥିଲ, ଏଣିକ ଗବଣିମେଷକ ବନାମସ୍ତ-ଗରେ ଦୋଳ ଯାରିବ ନାହିଁ । ଟିକିଏ ବନୋ-ବସ୍ତ କମିଶ୍ଵରମାନେ ଅପେ ବୃଦ୍ଧିସହି କରିଥିଲେ । ଏଣିକ ଜଣେ ଅସେସର ନିୟୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଏକ ଅସେସରକ ନିୟୋଗ ବେତନ କାର୍ଯ୍ୟ ଲଭ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଗବଣିମେଷ ଯେଉଁ ନିୟମ କରିବେ ତାହା ପାଳିବାକୁ ସେମାନେ ବାଧ୍ୟ । ପାଣୀୟକଲ ଯୋଗାଇବା ଏବଂ ବର୍ଷାକଲ ବାହା-ରକରବାର ଯେ ଉପାୟ ଗବଣିମେଷ ସ୍ଥିର କରିବେ ମିତ୍ତନିଷିପଲ କମିଶ୍ଵରମାନେ ତଦନୁ-ସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଅଲଥା ଚଢ଼ିରେ ଯାହା ବ୍ୟୟ ଦେବ ତାହା ଦେବେ ।

ଏହିପରି ଅନେକବିଧା ଅଲଳରେ ଅଛି । ଏକ ସୁସ୍ଵରୂପେ ବିଦେଶନା ରଲେ ଜଣାଯାଏ ସେମନ୍ତ ମିତ୍ତନିଷିପଲ କମିଶ୍ଵରମାନେ ସରକା-ରକ ଅବେଶନକ ବୁକରସ୍ଵରୂପ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଟିକିଏ ଅତ୍ୟାଧି କରିବେ ଓ ସରକାରକ ଉତ୍ତା-ମତେ ତାହା ବ୍ୟୟ କରିବେ । ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀନତା କିଛି ରହୁ ନାହିଁ । ଯେବେ ଏପର ଦେବ କେବେ ସ୍ଵାସ୍ଵଭାବ ଶାସନର ମଦତ୍ତ ବହୁ ରହିବ ନାହିଁ । ଏପରି ଉପାତୁକ ଅଧିକାର ଦେବାଠାରୁ ନ ଦେବା ରଲ । ଲେହେ ଯେବେ ସ୍ଵାସ୍ଵଭାବ ଶାସନର ଯୋଗ୍ୟ ଦୋଳ ନାହାନ୍ତି କେବେ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ କହିଦେବା ଉଚିତ । ଅଛି ଏହିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ପ୍ରାଣୀୟ ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଙ୍ଗୀୟ ଷ୍ଟେଟଲିଟ ଅନୁଦ୍ଵନ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ

ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବର୍ତ୍ତ୍ୟ ଚାହା ପ୍ରିୟ ବରଦା-
 ଶାଠି ସଜା ବିକ୍ରୟଦାଏ ଦେବାଦୁରକ୍
 ଅହୀନ ମତେ ଗରବଦାଠାର ଅପରାଧ ଦୁଃଖ
 ସମୟରେ ବାଲେଶ୍ଵରର ପଦ୍ମାଧିବା ବସିବୁ
 ଘୋଡ଼ିରେ ଗୋଟିଏ ସଜା ହୋଇଥିଲା । ଅନୁ-
 ଭୁତ ମତ ନିମନ୍ତେ ମାନ୍ୟବର ଶେଷଲେଟ୍ଟି
 ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବା ଓ ପଞ୍ଚାଲକ୍ଷ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ଶୀଘ୍ର ବନୋଦିତ୍ତ ବରଦା-
 ଦାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରବା ବିଷ-
 ଯରେ ଶ୍ରେଣୀ ଅବେଦନପତ୍ର ମାନ୍ୟବର
 ଶେଷଲେଟ୍ଟିଙ୍କ ନିକଟରେ ପଠାଇବାର ଏକ ମାନ୍ୟକ-
 ଶକ୍ତ ପ୍ରତିକର ହେବା ବାଳକୁ ଉପକୂଳ-
 ମାସିକର ଯେପରି କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ତାହା
 ସନ୍ତୋଷକ କର ଯୋଗ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକ-
 ଠରେ ଜଣାଇବା କାରଣ ଗୋଟିଏ ସରକାରି
 ଯତିର ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରର ଜାଗାୟ ସମିତି ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ସେହି ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଯହିଁର
 ପ୍ରତିଲିପି ନମ୍ବେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ଏଥିର ମର୍ମ
 ଉପର ଲିଖିତ ମତେ ମାନ୍ୟବରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ
 ଦେବା ଏକ ଲକ୍ଷ ଥୋକାନ୍ତର ଅବେଶ
 ଶାଠି ଅଟେ ।

No. 252.
 From
 The Secretary to the National Society
 Balasore, to the Private Secretary
 to His Honor the Lieutenant Govern-
 or of Bengal.
 Dated, Balasore, the 29th Oct. 1892.
 Sir,

I am directed by the meeting
 of the Balasore National Society held
 on the 28th current to convey through
 you to His Honor the heart-felt gra-
 titude, with a vote of hearty thanks
 of the inhabitants of Balasore whom
 the Society represents for His Honor's
 expressing favorable and hopeful views
 towards the Salt Manufacture of Ba-
 lasore as was in vogue before 1886,
 reviewing the unsuitableness of the
 Madras system, in the Salt adminis-
 tration report of 1891—92, published
 in the Calcutta Gazette of the 28th
 ultimo.

The Society had prayed for the
 introduction of the manufacture of

Panga Salt in their addresses to His
 Honor during his visit in February
 last and to His Honor's predecessor
 in November 1888. From the hopes
 held out to them by their Honors
 the society had thought that the time
 is not distant when they shall have
 the pleasure of finding their prayers
 receiving a favorable consideration
 at the hands of the Local Govern-
 ment.

The deep interest which His Honor
 has shown in devolving the resources
 of the country and the time he has
 allowed for the continuance of the
 Madras system of Salt Manufacture
 is so encouraging that the society
 cannot but cherish sanguine hopes
 that the day is not far distant when
 the problem of Panga Salt Manufac-
 ture in Orissa, so pregnant with un-
 told benefits and blessings to the
 people of this country will be happily
 solved.

I have the honor to be
 Sir,
 Your most obdt. servant
 (Sd.) Harish Ch. Sircar
 Secretary National Society
 Balasore.

ସ୍ଵସ୍ଵକ୍ରମାପ୍ତି ।

ଅନୁମୋଦିତ ଜଳଜିବିତ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଉପ-
 ଦାର ଶାଠିକାର କୃତଜ୍ଞତା ସହର ସ୍ଵୀକାର
 କରୁଅଛୁ ।

ବନୋଦିତ୍ତ ଅଭିଳାଷ ପ୍ରଥମଭାଗ — ଏଥିରେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ରେବନ୍ୟୁଦେପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ସନ ୧୮୯୨ ଶାଠି-
 ର ସର୍ବମାନୁଏଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଜଗତକାର୍ଯ୍ୟବିଷୟର
 ଉପବିଧାନ ଉଲ୍ଲେଖରେ ଶ୍ରୀ ବାହୁଦାସ୍‌ଗୁନ-
 ଘୋଷ ଓ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବିକ୍ରମଦାସ୍‌ଦତ୍ତ ବି, ଏଲ,
 ଓଲ୍ଲେଖଦ୍ଵାରା ଉଲ୍ଲେଖରେ ଅନୁବାଚନ ଓ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ଏହା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
 ଙ୍ଗାନାଳଦ୍ଵାରା ମୁଦ୍ରିତ । ମୂଲ୍ୟ ବାରଅଣା । ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ କେତେ
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଅଧିକ କରୁବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।
 ଲୋକମାନେ କଷ୍ଟ ଓ ବନୋଦିତ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
 ନିୟମମାନ ନ ଜାଣିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚତମଗୁଣ-
 ମାନେ ତାହା ସବୁ ଲୋକଙ୍କୁ ନ ଜଣାଇବାରୁ
 ଅନିଚ୍ଛାରେ ସାମାନ୍ୟ ବର୍ମଗୁଣର ପ୍ରଭାବଶା-

ରେ ପଡ଼ି ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାମାନେ କେତେ-
 ପ୍ରକାର ଲାଭହୀନ ଓ ଚାହୁଣ୍ଡିରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି
 ତହିଁର ସୀମା ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ସରକାରଙ୍କ
 ଅଭିପ୍ରାୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ବିସ୍ତାରର ରୂପେ
 ବୃତ୍ତୀର ବ୍ୟାପାର ଅଛି ଏବଂ ଅନୁବାଦ ମଧ୍ୟ
 ଏପରି ସରକାରୀରେ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ସାଧା-
 ରଣ ଲୋକଙ୍କ କୃତ୍ତିକାର କଷ୍ଟ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଅନୁମାନକର ଏକାନ୍ତ ବିଶ୍ଵାସ ଯେ ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ-
 ଦ୍ଵାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଲରେ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ
 ଦେବ ଏବଂ, ଅନୁଚିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାମରେ ଏହି
 ପ୍ରସ୍ତୁତର ଦୁଇ ଏକତ୍ର ରହିବା ଉଚିତ ।
 ✓ ବୃତ୍ତୀର — ଏ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ, ବାବୁଗୁମ-
 ଶଙ୍କରସ୍ଵୟମ୍ଭାବୁ ବିରୋଧ ଏବଂ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
 ଙ୍ଗାନାଳ ଯତ୍ନାତ୍ମକରେ ମୁଦ୍ରିତ । ମୂଲ୍ୟ ଗୁରୁଅଣା
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଜାଟକର ଅବିର ଅବଧି ହୋଇ ନ
 ଥିବା ଓ ଯେଉଁମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଟକ ରଚ-
 ନା କରୁ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିକ୍ରୟଦ୍ଵାରା
 କହିଁର ଶ୍ରୀପାଞ୍ଚରାଂସ୍ ପୁସ୍ତା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠାଇ
 ପାରୁ ନ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ବାବୁ ଗୁମରାଙ୍କର
 ସ୍ଵୟମ୍ଭାବୁ କମାଗର ଜାଟକ ପ୍ରକାଶ ବିଷୟରେ
 ଶ୍ରୀ ଓ ଯହିଁ ଦେଖି ଅନୁମୋଦିତ ଅଧିକାରୀ ଅନ-
 ଲୋକ ହୋଇ ଅଛୁ । ଏଥିପାଇଁ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟ-
 ବାଦ ଦେଉ ଅଛୁ । ଏଥିପ୍ରକ୍ତେ ଏ ପ୍ରଦର୍ଶନର
 ଅଭିଳାଷ ଏ ଜଗତରେ ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ
 ସେ ସମୟରେ ଅନୁମୋଦିତ ଏଥିସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଆପଣା ମନୁଷ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଥିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସଂଗୋଧକ ହୋଇ ଶ୍ରୀ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ
 ବୃତ୍ତୀର ସମ୍ବନ୍ଧେ ବିବାଦ ଦେବାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ
 ବିଲକ୍ଷଣ ରୂପେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ରଚ-
 ନାଟି ରଚନା ଓ ବିଦ୍ଵା ପରେ ଏମନ୍ତ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ
 ସେ ପଢ଼ିବା କାଳରେ ଦାସ୍ୟ ସମ୍ବରଣ କରବା
 କଠିନ । କେବଳ ନୈତିକ ବିବେଚନାରେ
 ଟିକିଏ ଦୋଷ ରହିବାର ଅନୁମାନକୁ ଜଣେ
 ଯାହି ଅଛି । ଦୁର୍ଭାଗରେ ବିବାଦ ଦେବା ନିଶାନ୍ତ
 ନିନ୍ଦା ଦେଲେହେଁ ସମାଜରେ ଅନେକ ଘଟୁ-
 ଅଛି ସୁତରାଂ ସେ ନିନ୍ଦା ପ୍ରକାଶ କରବା ଭଲ
 ବିନ୍ଦୁ ରହୁନାକିନ୍ତା ସିଦ୍ଧା ସାମାପ୍ରଭୃତ ଗୁରୁ-
 ଜନକ କଥା ଏଡ଼ିଦେଇ ଗୁରୁର ସଙ୍ଗେ ଘରୁ
 ବାହାର ସିଦ୍ଧା ଉଦାହରଣ ଅଛି କରବା ଏବଂ
 ବୃତ୍ତୀ କେବେ ଘଟିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କୁଣ୍ଡା ଶ୍ରେଣୀ
 ପ୍ରସ୍ତୁତର ଅଙ୍ଗସ୍ଵରୂପ ରହିବା ସୁରୁତ ଅନୁମୋ-
 ଦିତ ହୋଇ ଯାଇ ବା ଯାରେ ।

କାଳିନୀ ମହୋଦୟ ବିଶେଷ ସହ ଓ ପର-
ପ୍ରମ କରୁଥିବାରୁ ଜଣାପାରିଣୀର ଧନ୍ୟବା-
ଦର ପାତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଭବ ।

କେଶବପୁର } ଅପରାଧର ବ୍ୟୟ
ଦାଲ କଟକ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ
୩୧୧୧୨

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।		
କାରୁ ଦାଲବନାଥ ମିତ୍ର	କର୍ତ୍ତମାନ	୪ ୩୯
ଶ୍ରୀ ଦାଲ କଟକ	କର୍ତ୍ତମାନ	୪ ୨୯
କାରୁ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର	କର୍ତ୍ତମାନ	୪ ୯୯
କେଶବପୁର	ପୁସ୍ତକ	୪ ୩୯
ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ	କର୍ତ୍ତମାନ	୪ ୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ

ବୁଢ଼ାକର ନାଟକ ।

କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ବିକ୍ର-
ୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଚାରି-
ଅଣା । ମୋପସଲକୁ ଡାକମାଗୁଲି ଖଣ୍ଡକୁ
ଦୁଇପଇସା ।

*Extract from a letter of Babu
Badhanath Roy dated 14th
October 1892 addressed to the
author.*

(Need I repeat that as a come-
dy I consider it quite a finished
piece.)

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ନୂତନ ଶ୍ରୀମାତା ଦୋଳ
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋଳାନରେ
ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଗଣ୍ଡାପାଠ ୪ ୦ ୩୮
ଜାଣିପୁଲ ଚଉକଣା ୪ ୦ ୯ ୯

ନୂତନ ନାମାବଳୀ ।

ହୁଏ ମାନବର ପ୍ରାଣୀତ୍ୱକୁ ପୂଜାପଣରେ
ଅଙ୍ଗରେ ଧାରଣକରିବାର ମନୋହରଚିତ୍ରବିଧି
ପରମାତ୍ମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ
ଓ କର୍ମଳା ଅକ୍ଷରରେ ଅନେକ ନାମ ଓ ମଦ୍ୟମ-
ୟସୁର ପଦ୍ମା ଲଲରଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀମାତା
ଏଠାରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଓଡ଼ିଆରେ ଏହା
୧ ମୁଦ୍ରାପାତ୍ର । ବୁଢ଼ାକରର ଅପସ୍ତକ ନାମାବ-

ଳୀଠାରୁ ଉତ୍କଳ, ଦେଶିକା ମାତ୍ରରେ ଜଣାଯିବ
ଏସ୍ପେକ୍ଟେ ଯେ କଳା ଓ ମାଟିଅରଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀ
ଦେଉଥିଲ ଗ୍ରାହକେ ଏହାକୁ ସେଇପୁ ଥିବାର
ମନେ କରିବେ ନାହିଁ । ଲମ୍ବ ୨୩୫ ଓସାର
ଦୁଇଫାଲ, ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ଶ୍ରୀ ୪ ୯
ମୋପସଲ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡପ୍ରତି ୪ ୦ ।
ଲେଖାଏଁ ଡାକଖଣ୍ଡୀ ପଡ଼ିବ । ଦେଲ୍ୟପେକଲ୍
ଡାକରେ ପଠାଯାଇପାରେ ।

କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ }
ସହାୟତା } ଶ୍ରୀ ଗୁଣୀରାଧୀପାଠିୟା
କଟକ

ବିଶେଷ ପସ୍ତକ ବିକ୍ରୟପଣରେ
ଧାରୁକୋବିନ୍ଦ୍ୟ ଓ ମେଢ ପ୍ରମେଦର ଏକମାତ୍ର
ଜଗଦ୍‌ବିଖ୍ୟାତ ଅପସ୍ତକ ମହୋଷଧି ।

“ଗୋଷ୍ଠେନ୍ଦ୍ରପିଣ୍ଡ ।”

ଏହା ଉଷଧ ଅମେଦକାର ଚାର୍ବିତ୍ରପ୍ରଦେଶର ଏକ-
ପ୍ରକାର ଚୋରକର୍ତ୍ତ ବୃକ୍ଷର ଜର୍ଜାସରୁ ନୂତନ ପଶ୍ୟାୟକ-
ପ୍ରକରଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଏହା ସେକେ କଲେ
ଶୁକ୍ରସମ୍ଭାସ୍ୟ ଗାତା, ସଂଧ୍ୟା—

ଧାରୁକୋବିନ୍ଦ୍ୟ (ଗୋଷ୍ଠେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକରମ କା ମ୍ୟାଲେନ୍ଦ୍ରା-
କଷକନତ) ଯୌବନରେ ନାନାଦି ଅପାତ୍ରର କଷ୍ଟ
ପ୍ରସ୍ତୁତିଅନାଦି କଷ୍ଟର ନାଚାପାତ୍ର, ମେଢ ପ୍ରମେଦାଦ
୨୦ ପ୍ରକାର ମେଢ, ବହୁମୁତ୍, ଧାରୁକା, ଧୂଳିରାଜ, ଇନ୍ଦ୍ର-
ପିଣ୍ଡିକା, ଶ୍ରୀମଦକାମରେ ଅକ୍ଷମତା, ଶୁକ୍ରକଳତା, ଅଳ୍ପ
ବା ବଳା ଉତ୍ତେଜନାରେ ଚୋରକାତ, ଇନ୍ଦ୍ର କଲେ ଅନୁ-
ପମନ, ପ୍ରସ୍ତୁତାଣ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନ ବା ପ୍ରକରେ କା
ସନ୍ଦେହ ମୁଦ୍ରାପତ୍ର କା ମୁଦ୍ରାଧାରୁ କର୍ତ୍ତ, ମୁଦ୍ରାକର୍ତ୍ତର
ସତ, ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ଶ୍ରୀକାବର, ମୁଦ୍ରାକର୍ତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଓ ଚଉକ କର୍ତ୍ତ ଇଲ ବା ଗୋଷ୍ଠ । ଚୋଷ୍ଠେନ୍ଦ୍ର
କେଦନା, ସଦା ଅନସ୍ୟ ଶ୍ରୀମାଦ୍ୟ, ବୋଷ୍ଠକେ,
ଶିଖୋଡ଼ା, ମସ୍ତକପର୍ତ୍ତ, ଚକ୍ରପାତ୍ର, ମସ୍ତକକୁ ବୁକ୍ତି-
ଶ୍ରୀମଦା କୁଦସ, ଚାନ୍ଦୋଡ଼ାକା ଇନ୍ଦ୍ରାଦ (ଶ୍ରୀ ଓ
ପୁରୁଷ) ନକରାଧାରୁ ମୁଦ୍ରାପତ୍ରସମ୍ଭାସ୍ୟ ଧାରୁକା କର୍ତ୍ତ
କାସ୍ୟ, ଚୋଷ୍ଠେନ୍ଦ୍ର ନୂତନ ଓ ଉତ୍କଳ ଚୋର ଏକମାତ୍ର
ଅନେକ ନଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅସେବ୍ୟ ହେବା ଚକ୍ର, ମାଂସ,
ହୃ, କଲଗର୍ତ୍ତ ବୁକ୍ତି ହେବ । ଅପତା ଅପାତ୍ରରେ
ଧାରୁକାପାତ୍ର ଅଳ ହେବ ନାହିଁ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଖି
୪ ୯ ୯ ଚକ୍ରକା ଡାକମାଗୁଲି ୪ ୦ । ଅପା ମାତ୍ର ।
ଅପସ୍ତକ ଗୁଣକର୍ତ୍ତ, ପ୍ରଦାୟ ପଦପ୍ରତ ଅକ୍ରମିନ

“ଜ୍ୟାମେକା ସାଲସା ।”

ଏହା ସାଲସା ଚକ୍ର ବକର୍ତ୍ତମେଢକର ଅନୁମୋଦନ ।
ନାନାପେଶ୍ୟ ୨୯ ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ ଉତ୍ତପଦସାଧକ ମନ-
ଦର ସାରବାସ ନୂତନ ପଶ୍ୟାୟକ ପ୍ରକରଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
ଏହାର ପ୍ରଧାନ ଗୁଣ ଉତ୍ତପଦସାଧକ, ବୃଦ୍ଧି ଚକ୍ର-
ଶୋଧକ, ପୂର୍ଣ୍ଣକାରକ, ଧାରୁକୋବିନ୍ଦ୍ୟ ଓ ମେଢ ପ୍ରମେଦ-
ନାଶକ, ଗାତ୍ର ଓ ଉପଦେଶ ସଂହାରକ, ଦାମୋଦୀକ,
ଧାରୁକୋବିନ୍ଦ୍ୟ, ଚର୍ମବେନାଶକ, ବୋଷ୍ଠକରସାଧକ,

କ୍ଷୟକର ବାକର, ଶସ୍ତ୍ରର କୋଷକର୍ତ୍ତ, ବଦ୍ୟାଦର,
ଶ୍ରୀ ଗୁଣୀରାଧୀ, ମେଧାବୁଦ୍ଧିକାରକ, ଶିଖରଣ ସହପ୍ରକାର
ଜଡ଼ା ନିବାଦକ; ଏହା ସାଲସା ସକଳରୂପରେ ଏକ
ସକଳଅପସ୍ତାରେ ସେକେ କରାଯାଏ । ଅତ୍ତପଦର ନିୟମ
ପ୍ରାୟ ଶାନ୍ତକର କୌଣସି ଅପକାଳ ନିୟମ ନ ଥିବାରୁ ଏହା
ନିଶ୍ଚଳକର ଏକମାତ୍ରକ୍ର । ଏଥିରେ ଗାତ୍ର, ଅସିନ, ମତ-
ପ୍ରକୃତ କୌଣସି ରୂପ ନଷ୍ଟକ୍ର ବା ମାଦକ-ପ୍ରକାର ସମ୍ପ୍ରକ
ନାହିଁ । ସ୍ତବ୍ଧ ଅକାଳ ବୁକ୍ତି ଚକ୍ରା ସମସ୍ତେ ଅକାତେ
ସେକେ କରାଯାଇଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ୪ ୯ କା
ଡ଼କନ ୪ ୯୦୯୩ ମାଗୁଲି ପ୍ରଦାୟ ।

ଉପରେକ୍ର ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଉଷଧପତ୍ର ଲ ଠିକଣା
ଡାକ୍ର ଚ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ
୪ ୯ ୯ ମୂଲ୍ୟ ଉକାଶକରଣ ପ୍ରଦାୟ ଲେଖ
କଲିକତା ।

DR. P. MARTIN
No. 41 Bhawani Charan Dutt's Lane
Calcutta

ଘଣ୍ଟିମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

କାଳପ୍ରକାର ଶେଷ ବକ୍ତ ଶୂନ୍ୟଘଣ୍ଟି
ଉତ୍କଳରେ ମରମତ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ୟରେ ପାସ୍ତୁପିକାର ଭଲ କଲୋକସ୍ତ ଏ
କରରେ ନ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେ ଘଣ୍ଟି ମରମତର
କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରୁଅଛୁ । ସାହାଯ୍ୟ କରକାର
ହେବ ଶ୍ରୀମାତାଠାରେ ଚକ୍ର କଲେ ସମସ୍ତ
ଜାଣି ପାଇବେ ।

ବିଶ୍ୱମସାହେବକଂ ବଟିକା (BEECHAM'S PILL.)

ଫଳ ବିବେଚନାରେ ଏକ ୨ ଫଳୁଅର ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ଶ୍ରୀମାତା ବୋଲାଇ ପାରେ ।
ଏ ବଟିକା କେବଳ ଉଦ୍‌ବିଦ୍ୟଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାତ୍ର ଚକ୍ର
ଭିନ୍ନାଦି ବିଷାକ୍ର ବା ଅର୍ପଦାନକର ପ୍ରକୃତ ବିକ୍ର-
କା । ଏହା ସକ୍ତ ହାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
କା ଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକ୍ତ ବସ୍ତୁସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷକ ପକ୍ଷରେ
ସମାନ ଉପକାଶ ବୋଲି ପୁଥିବୋର ବିଖ୍ୟାତ ।
ଅରେ ସମାକ୍ଷା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି
ପାରିବ ।
ଉଦ୍‌ବିଦ୍ୟ, ପାକସ୍ତଳରେ ବ୍ୟଥା, ମୂତ୍ରବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଦ୍ୟ, ଶୋକକ ଉଦ୍‌ବାରୁ ଉଦ୍‌ବିଦ୍ୟ ପର-
ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ଶିତକା, ଉଦ୍‌ବାରୁ, ଶୋକ୍ୟ, ତାପେ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୨୭
୧୯୨୮

କା ୧୨ ରତ୍ନ ମାସେ ନବମ୍ବର ସହ ୧୯୨୭ ମସିହା । ମୁଦ୍ରା କାର୍ଯ୍ୟ ୨୧ ଟଙ୍କା ୧୯୦୦ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶକ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶମସି ୧୯୨୮

କଟକ ମେଢ଼ମାସୁର-ଦକଡ଼ା ରେଳବାଟି କରକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହାର୍ଥେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀଅର୍ପଣା ଦେବୀ ଉପକ୍ରମଣସୂତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । କରକାର୍ଯ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ହୋଇଯିବ ମାତ୍ର ଟଙ୍କା ସଂଖ୍ୟା ଦେଲେ- ବିଳା ବାଟି ନିର୍ମାଣ ହେବ ।

ମେଢ଼ମାସୁରର ବାନ୍ତି ସୁମନଗର ଏବଂ ଏକାଧାରୀ ଏଲକାରେ ଗୃହପଣରୁ ଅଧିକ ଫସଲର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଅନାଦୃଶ୍ୟରେ ଧାନକ୍ଷେ- ତ୍ର ଏପରି ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସେପଦୃଶ୍ୟରେ ଚାଷୀ ଉପକାର ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସହକାରୀମାନେ ପୁସାରୁ ବାହାର ଗଲେଣି ମାତ୍ର ସେଠାରେ ଓଲଟା ଉଣା ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ବାଟରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଅଛି । ଲୋକଙ୍କୁ ଯାତ୍ରାକ୍ରମେ ମୋହନର ନାନା- ପ୍ରାକରେ ଏବେଗ ସଞ୍ଚାର ହେବାର ଗୁଣାଯାଏ । ଏକତରଫରେ ସାମାନ୍ୟତାରେ ରହିଅଛି ।

ଗରପ୍ରାୟରେ ଯେଉଁ ଅଭିଭୂତ ହେଉ ବର୍ଷାର ଶେଷ ବେଳେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହେବାର କିନ୍ତୁ କରକାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସମସ୍ତ କାରଣରେ ଅନାମ୍ୟ ବର୍ଷାପେଶା ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି । ବ୍ୟାପେଶା ଚାକାରେ ଅଧିକ କାରଣ ସେଠାରେ ଏକଦଳ- ରେ ୨ ଲକ୍ଷ ଜଳ ହୋଇଥିଲା । ବେଦାବର

କୌଶଳ୍ୟରେ ବନ୍ଦ ପାଇ ଓ କୌଶଳ୍ୟରେ ଅହୋ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ନିଶ୍ଚୟ ଜଣାଯି- ବା ଏବଂ ବିଅଳଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହେବାକୁ ଅ- ସିକାରୁ ଏ ନଗରରେ ନୂତନ ଗୁଡ଼ିକ ସେ ୧୯- ର ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ମହାଜନ- ମାନଙ୍କର ଗୁଡ଼ିକ କଣା ସତେଜରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ମହାଜନମାନେ ଏ ନଗରରେ ହାରେ' ବୁଲି ନୋଟ ଲାଭାଉ ଅଛନ୍ତି । ଏଅ- ବସ୍ତାରେ ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପା ହେବାର ଅଭାବ ଚିନ୍ତା- ନାହିଁ ।

ଅନେମାନେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖରସହର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ ନଗରର ଜଣେ ମିତ୍ରନିପିତଳ- କର୍ମିଣ୍ଡର ଏବଂ ଅନରେଇ ମାଳିଙ୍ଗେଟ ଓ ବିଗଳ ଲକ୍ଷ୍ୟମାଦସିକାର ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ ସ୍ୱା- ବିନୋଦ ବସୁ ଦୁଇଦଳର ଜୁରଭେଗରେ ଗତ ଶକ୍ତବାର ଶେଷସଂସରେ ଏ ସଂସାରୁ ବଦାୟୁ ପ୍ରହର କଲେ । ତାହାଙ୍କର ବୟସ ବ ୨୩୨ ଶ ମାସ ଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କର ସେପରି ଉତ୍ସାହ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା ତାହା ବଡ଼ ଅସାଧ୍ୟ ଥିଲା । ପରମେଶ୍ୱର ତାହାଙ୍କ ଅତ୍ୟୁତ ମଙ୍ଗଳବିଧାନ କରନ୍ତୁ ।

ପ୍ରାକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ବିଜ୍ଞାନରୁ ଶାଠକମା- ନେ ଅବଗତ ହେବେ ଯେ ପୁସ ମନର ସମ୍ପା- ର ନିମନ୍ତେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହସ୍ରକା ଟ ୮୩୦୭୯- କା ହେବା ସମ୍ଭବତ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ଜ- ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଉତ୍ତରବର୍ଷର ଅସୁଖଦେବତା ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇବର୍ଷରେ ଏକଲକ୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ହେବା ନ ଉଚିତା ଶୋଭନାୟ ନ ହେଲେ ହେଁ ଶନେଃଃ ହେବାର ପ୍ରକାଶ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ମନରସମ୍ପାର ସମ୍ଭବ ଅନେମାନେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ଏହା ଉକ୍ତସମ୍ଭାର ପୁରସ୍କୃତ ଓ ଅଧିକସାଧୁର ଫଳ ଅଟଇ ।

ଗଙ୍ଗାକାରେ ଆଜି ନିୟୁ ଏବଂ ତାଳ ଉପ- ନୂଳରେ ବୋଧାସ ଜାହାଜମାନ ମର ପଡ଼ିବା ପରେ ବିଲତ ଲକ୍ଷରସୁଲ ନଗରରୁ ବମେଲ- କୁ ଅସୁସ୍ଥବା ବେମଳୟା ଜାହାଜ ଗୋପାଳ- ଦ୍ୱାରା ସେନର ଉପକୂଳ ଏବଂ ଘାଟରେ ପଡ଼ି ଚକାର ଖାଇବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ କ ୨୦ ଶ ଯାତ୍ରା- ସହର କ ୧୦୨ ଶ ଲୋକ ଥିଲେ । ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଦୁଇଜଣ ରକ୍ଷାପାଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ମର ଅଛନ୍ତି । ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ସରକାରୀ ବର୍ମକାରକ ସେମାନେ ସମରକାରେ ଅସୁଥିଲେ । ଏପରି ଶୋଚନୀୟ

ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଅନେକ ଦିନରେ ଘଟିବାରୁ କିଛି ଚିନ୍ତା କାରଣ ହୋଇଅଛି ।

ବାବୁ ଗୁଆକଲୋଦକସ୍ତ୍ର କୌଶଳ ଉତ୍କଳ-କାନ୍ତ ନ ରହି ମରଣିକାରୁ ଛାଡ଼ାକ ସମ୍ପ୍ରତି ଦେଶ ଟିକାଟିକି ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଲାଗିଗଲଣି । ଗୁଆକଲୋଦ ବାବୁ ଛାଡ଼ାକ ପିତାଙ୍କ ଏକ ମାତ୍ର ସମ୍ପାଦକ । ନାବାଳାଗି ଅବସ୍ଥାରେ ପିତୃସ୍ତାନ ହୋଇ ମାତୃନିକରଣ-ବ୍ୟାଧିରେ ମନୁଷ୍ୟ ହେଲେ । ପ୍ରଥମ ବିବାହରେ ଗୋଟିଏ ପୁତ୍ର ଜାତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସୂତ୍ରକା ଗାରରେ ଶ୍ଵୀ ଓ ପୁତ୍ର ଦୁହେଁ ନାଶଗଲେ । ଉତ୍କଳରୁ ଅର୍ଥାତରେ ବିବାହ ହେଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରାୟ ମା ୨୫ ବ ଦେଲ ଠିକ ସେହିପରି ଶ୍ଵୀ ପୁତ୍ର ହରଣ ଏକାକୀ ଥିଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏହି ଯୋବାକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟିବାରୁ ନାବାଳାପି ଅଲମରେ ଛାଡ଼ାକ ଉଦ୍ଧୃତ ସମିତି ପ୍ରଲସ-ପଦ୍ୟରେ ଅଛି ।

ଚଳାଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମରଣିକାରୁ ଛାଡ଼ାକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ନିଜାମଲ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଅଫିକିଲ-ଉଲ-ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଅଫିକିଲ କନିଷ୍ଠ ହେଲେ ଦେଁ ସୁଯୋଗକ୍ରମେ ଗାନ୍ଧି ମାତ୍ରବସି ଇଂରାଜ ଗବ-ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ମଞ୍ଜୁଷା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ନିଜାମ କନିଷ୍ଠ ଗିରି ଗିଠାରେ ଇଂରାଜଙ୍କ ଶରଣାପନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଚଳାଇ ଇଂରାଜଙ୍କ ରକ୍ଷିତସୁଧ୍ୟ । ଅପକଳ ପ୍ରକଳ ହେବାରୁ ସିଂହାସନ ଅଧିକାର ଲାଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଅପକଳ ଅ-ପକାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଓ ଗୋଟିଏ ଶିଶୁ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ମାତ୍ରପକାର ଅଛନ୍ତି ସେମନ୍ତ ବସି ହାସନ ପ୍ରତି ଅଛି କେହି ଦାମ କରି ନ ପାରନ୍ତ । ଏକଥା ହଲ୍ୟ ହେଲେ ଇଂରାଜ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟର ସହା-ନୁତ୍ତ ଲାଭକର ପାରିବେ କି ? ବ୍ରହ୍ମସଜ ଏ-ହି ଦୋଷରେ ପସ୍ତ ସଦୃଶ ହେଲେ ?

ବାଲଗଣ ମଧ୍ୟରୁ ସାଧି ବାହାସକାର ବଥା ଗରସପ୍ରାପ୍ତ ଏକଗରରେ ଉଠିବାରୁ ବାଲଗଣ ଖାଇବାକୁ ଅନେକଲେବଳର ହସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ କେହି କିଛିସେ ବାଲଗଣ ଖାଇ ଚାହୁଁନା ମରଣିକାରୁ ନିଗରରେ ଶେଷ୍ଠ ଦାସ ବାଲଗଣର ବ୍ୟବହାର ନିଷେଧ ହୋଇଅଛି । ଯାହା ହେଉ କି କ୍ରମେ ସାଧି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଉତ୍କଳରେ ସରୁସତା ପର ୩୪

ଆଜ୍ଞାଳ ଲମ୍ବ ଏକପ୍ରକାର ମରାଯୋକ ଅଥବା ବିଷାଗୋଷ୍ଠୀଏ ବାଲଗଣରୁ ବାହା-ସକାରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଲେବ ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ଦେହ କି ଦେଖି ଅଛନ୍ତି । ବାଲଗଣରେ ସେପରି ଅନେକ ସତରତର ଦେଖାଯାଏ ଏପୋକ ଉତ୍କଳରୁ ଲମ୍ବ ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ଯୋକ କି ଶିର ଏହା ଠିକ ହୋଇ ନାହିଁ । ଫଳତଃ ବଲଗଣର ଚଳକଳର ସାଧି ବାହାସକ ପରି ଏକଥାକୁ ଚାହୁଁବାକୁ ନେବ । ଏପରି ସାମୟିକ ହୋଇକର ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି । ଏବଂ ଏହାଦ୍ଵାରା ବାଲଗଣ ବ୍ରହ୍ମପୂର ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟାପାର ଘଟିଥିଲା ।

ପଞ୍ଜାଳିଣ ଯୋଗ୍ୟାସନକାୟ ନିଷେଧ ଅଛି ଉଠାଇ ଦେବାକୁ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଅନୁକଳ-ଲେ ଗୋଟିଏ ସଭା ବୋଲିଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରତି ଅମ୍ବୁମାନେ ଅଲମସହର ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତି ଏକଦି ସାହେବ ବାଲେଶ୍ଵରବାସିମାନଙ୍କ ଅବେଦନ ସମର୍ଥନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ମାନ୍ୟ ଲବଣବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ଲେବମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାର ପ୍ରତି-କୂଳ ଅଟେ ଓ ଛାଡ଼ା ଉଠି ଗଲେ ଗବଶ୍ଟିମେ-ଣ୍ଟର ଓ ଲେବମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହେବ । କର୍ତ୍ତାମତ ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣଯୋଗ୍ୟ ନିଷେଧ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟର ବସ୍ତୁସ୍ଥାନରେ ଅଛି । ଏ ସମ-ୟରେ ବାଲେଶ୍ଵରବାସିମାନେ ଅବେଦନ କରି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାକଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବୁମାନେ ଅଣା କରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଳର ଲେବମାନେ ଏହି ସମୟରେ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ଅପରା ଦୁଃଖ ଜଣାଇବାକୁ ଚପୁର ଦେବେ । ସୁଦେ ଲବଣ-ଯୋଗ୍ୟ ନିଷେଧରେ ଏ ନଗରରେ ଅନେକ ବକୃତା ହୋଇ କୌଣସି ପଳ ପଳ ନ ଥିଲା । ବିକ୍ରମପ୍ରମାନ ଦୁଃଖ ଜଣାଇବାର ଯଥାର୍ଥ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ।

ସମ୍ଭାବନାହାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ସାହାଯ୍ୟଦାନର ଶରପାପ୍ର କର୍ମକାରକ ଏବଂ ସଦର ଲେବଲ ବୋର୍ଡର ଅନ୍ୟତର ମେମ୍ବର ବାବୁ କୈଳାସନୁସୂୟ ମଦାସୟକ ରପୋର୍ଟ ଅ-ନୁସାରେ ଲେବସ୍ତର ଅବସ୍ଥା ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭଲ ହେବାରୁ ସେଠାରେ ସାହାଯ୍ୟଦାନର

ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ମାତ୍ର କମରଦା ଅଞ୍ଚଳର ଅବସ୍ଥା କମେଣ୍ଟ ସ୍ଥାନ ହୋଇ ଅସୁ ଅଛି । ସେଠା-ରେ ଚାଲିଯିବେ ଲୁଣ ଏବଂ ସ୍ଵୀମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦି ଯୋଗାଇବା ଉଚିତ । ଏ ସମ୍ଭାବ ଶୁଣି ବାବୁ ସାଧାରଣଦାସ ପଞ୍ଚାସଖଣ୍ଡ ଲୁଣା ଚୁୟୁଁ ଅବ-ଦୂଷ ସୋଗଲନାନ୍ ମାସିକ ଟ ୫ ୧ କା ବାବୁ ଉତ୍କଳନିକରଣ ମାସିକ ଟ ୫ ୧ କା ଓ ମ-ଦୁଶେ ଲୁଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବେଲେକ ସମ୍ଭାଳା ଲେବ ମାସିକ ଏବଂ ବା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଲେଖାଏଁ ଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଦୁଃଖିକ ସେବାରେ ବା-ଲେଶ୍ଵରର ଲଦୁଲେବଲର ଏପରି ଚତୁପରଦା ବକ୍ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର ବିଷୟ ଅଛି । ଏଥିର ମୂଳା-ଧାର ସେଠାର ଦୟାବାଳା କଲେକ୍ଟର ଦରଲମ୍ବ ସାହେବ ସେ ସାହାଯ୍ୟଦାନର ଅବଶ୍ୟକତା ପ୍ରମୁର କରି ନ ଥିଲେ ଏହା ସବୁ ବକ୍ର ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ଗବଶ୍ଟି ଏହି ସମୟର ବିଷୟର ତୋପାନ ଓ ଚାହିଁ ଉତ୍କଳରୁ ବାସମାସର ବନ୍ୟା-ହେଉ ପୁର ଓ କଟକ ଜଣାର ଯେଉଁ ଉପେକ୍ଷା-ରେ ସବନାସି ଘଟିଥିଲା ତହିଁ ଚୁଲକାରେ କମରଦା ଅଣି ସାମାନ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଦୁଇ ଜଣାର କଲେକ୍ଟର-ମାନେ ଦୁଃଖିକ ପ୍ରଦାର ଅଦୌ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ କି ସାହାଯ୍ୟଦାନର ଅବଶ୍ୟକତା ଶୁଣିଲେ ନ-ଲେ ନାହିଁ । ଏଣୁ କର ଲେବେ ଗତିମଲେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ଅତି ମଦୁତ୍ତ ଏବଂ ପଦି ସାହାଯ୍ୟ ଦାନର ସଂବନ୍ଧ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଗଲା । ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଜଣାଇ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରତ୍ନ କରି ଥିଲେ ଜଳ ଓ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ସଙ୍ଗଠିତର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଅପଣା ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଉତ୍କଳ ଯୋଷକତା କରିଥାନ୍ତେ । ବାଲେଶ୍ଵର ପରି କଟକରେ କେହି ଦାକ୍ଷା ନାହାନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ । କେବେ ବାଲେଶ୍ଵର ବକ୍ର ଗାନ୍ଧିବାଳା ଯେ କରନିଷ୍ଠା-ଦେବକ ପର ତ୍ରଣେ ଚୁଦୟବାଳା ଦିଲେକ୍ଟର ଏ ସମୟରେ ପାଳ ଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଦାସକର୍ମକରଣ (୨) ।
କଟକର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀକଳସନ ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅନେକପ୍ରାଳର ଚୌକାଦା-ରର ଅବସ୍ଥା ଖୋବମୟ ଅଛି । ଗାଦାର ଜାଗିର କ୍ରମେ ଗାଦାର ପରିକାରକ ନିବ୍ୟାସକୁ ଉତ୍କଳ ଓ ଗାମବାସିମାନେ ଯେ ଦୁଇ ବଡ଼ା ଦଅନ୍ତି ନାହିଁ ବାଲଗ ସେମାନେ ଜାଗଣି ଯେ

ନ ଦେଲେ ଅଇମମତେ ବେହୁ ଲାଜାଠାରୁ
 ଅଦାୟ କର ନ ପାରେ । ସୁରତ ଚୌଳା-
 ଦାର ଜମିଦାର ଅଥବା ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କର ଲୋକ ।
 ଅଥଚ ଅନେମାନେ ଭାବକୁ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ
 ସ୍ୱାଧୀନ ନ କରି ଗାଦୀଠାରୁ ଅପସ୍ତର ଠିକ
 ଭାଲିକା ପାଲଦାର ଅଣାକରୁ । ଗର୍ଜଣମେଖ
 ଏହିମନ୍ତର ଅନୁମେଦନ କରି କହିଅଛନ୍ତି କି
 ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଚୌଳାଦାରଙ୍କ ଦକ୍ଷା ଏହିପରି
 ଅଟଇ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ନାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ
 ବେତନ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋବସ୍ତ ସମୟରେ ପ୍ରିୟ
 ନ ଦେଲେ ତହିଁର ପ୍ରଚ୍ଛାଦ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଟିଏକଣ ସାହେବଙ୍କ ମତରେ ଚୌଳାଦାରଙ୍କ
 ଜାଗିର କାଢ଼ିନେଇ ଯେଉଁ ଖୋରାଧାରେ
 ଦୋଇ ଅଛି ସେହିପରି ଚୌକଦାସ କର
 ଅଦାୟ କଲେ ସମୁପତ ପ୍ରଜାକାର ଦେବ ।
 ଗର୍ଜଣମେଖ ଏ ମତକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି କହିଅ-
 ଛନ୍ତି କାରଣ ଟିଏକଣ ସାହେବଙ୍କର ଭିଷେଷ
 କହୁଦର୍ଶିତା ଅଛି । ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ
 ପ୍ରଲେ ସମସ୍ତ ବଞ୍ଚନାସଦାଶେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଇକ
 ଜାଣି ବରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଜାମାନେ ଚୌଳାଦା-
 ରର ବେତନ ଦେବେ ଅଥଚ ଚୌଳାଦାର
 ସରକାରୀ ଗୃହର ଦେବେ ସେପ୍ରଲେ ଓଡ଼ିଶା-
 ସଦାଶେ ଭବ୍ୟବସ୍ତୁ ଅପା ରେଣି । ଦୂଆ ।
 ଜାଗିର ଜମିଦାର ଚୌଳାଦାରର ବେତନ ବ-
 ଚ୍ଚମାନ ସରକାର ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଜାଗିର
 ଫେରାଇ ନେଲେ ସରକାରଙ୍କର ଲାଭ ଦେବ
 ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ଚୌଳାଦାରସଦାଶେ ଅଧିକା
 ଗୋଟିଏ କର ଦେବେ । ଅଥଚ ସେ ଚୌଳା-
 ଦାର ସରକାରୀ ଗୃହର ଦେଲେ ଅଛି ପ୍ରଜା-
 ଦର ଶ୍ରେଣୀକା ଜାଗିର ନାହିଁ । ସେ ଏକପ୍ର-
 କାର ସାନ କରକୃଦଳ ଦେବ କପ୍ତର ପାଶ
 ବଦଳରେ ଭଲଜାତିର ଏବଂ ନାନାପ୍ରାକର
 ଲୋକ ଅତି ସେ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ବହୁଦେବ । ଫଳ
 ଏହି ଦେବ ସେ କପ୍ତର ପାଶକର ମାନାମତର
 ଓ ଗ୍ରାମବାସିମାନେ କହନ୍ତାଏ ଚୌଳାଦାରର
 ବେତନ ଓ ତରୁ ତାହାର ସେବା ସୋନା-
 ଦେବ ଏବଂ ତହିଁରପରେ ଅପଣା ସେବାକାରୀ
 ଜମିଦାରରୁ ଅଧ୍ୟ ବନୋବସ୍ତ ଦରଦେ ।
 ଏବଂ କି ବାବଦମାନଙ୍କ ବହୁଦର୍ଶିତାର ଫଳ ।
 ଏପ୍ରକାର ସରକାରୀ ଲାଭ ଉପସ୍ଥାପନ ମରୁଣ ।
 ଜାଲକୁ ଏହିପରି ବୁଝାଅଛି ।

ମୋକଦ୍ଦମା ବିନା ଏଠା ଦେବାନୀ ଅଦାଲତର
 କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ ସହଜ ହୋଇ ଅଛି । ଅଧିକାଂଶ
 ଦୃଶ୍ୟର ମୋକଦ୍ଦମା ରଘୁବଳାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଜମି ଦଖଲ ଯେନ ହୁଅଇ ଓ ବନୋବସ୍ତ ରହି-
 ରୟା ଓ ଇଅଣ୍ଡପରେ ସେମାନେ ନିର୍ଭର
 କରନ୍ତି । ଏହିସବୁ କାରକ ସଦୃଶ୍ୟ ର ମେ-
 କଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି ବଦଳା ବଡ଼ ସହଜ ହୋଇ
 ଅଛି । ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ଏ କଥାଟା ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
 ଟଙ୍କ ମନକୁ ଭଲ ଯେନଅଛି । ସେ କହିଅଛନ୍ତି
 ଯେ ରଘୁବଳାମାନେ ଯେଉଁ ଭୂମିରୁ ଓ ଇଅ-
 ଣକୁ ଏଡ଼େ ସୁଖ ପାଇଅଛନ୍ତି ଓ ଜାଦାଦାର
 ମୋକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦରୀ ହୋଇ ଅଛି
 ତାହା ସାଠିଏବର୍ଷକଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲ
 ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଥରେପୁଣି ବଦଳ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ତାହା ଦେଲେ ଲିପି ଜମାଗତ ସଂଶୋଧନ ଦେଉ
 ନ ଥିଲେ ଅନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବ ବୋଲି ଚେଉଁମାନେ
 କହନ୍ତି ସେଥା କେଉଁଠାରେ ରହିଲ । ପ୍ରକୃ-
 ତରେ ଯୁଦ୍ଧ ବନୋବସ୍ତର ଭୂମିରୁ ଅଧ୍ୟାୟ
 ସାବଧାନପୂର୍ବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲ ବୋଲି
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦ୍ୱାସ ହୋଇ
 ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅଗତ ବନୋବସ୍ତଲଗି ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେଉଁ ଜରିବଦାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛି
 ତାହା ଏଥୁମଧ୍ୟରେ କାଟକୃଷ୍ଟ ଦେଲଣି ଅଥଚ
 ତହିଁରପରେ କାହାର ବ୍ୟସ୍ତ ନାହିଁ ।
 ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ତଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ
 ଯାହା ଏଡ଼େ ଭାଦର ଦଃଷ୍ଟି । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର
 ଚକ୍ରମୁ ସେ ସେତକରୁ ସରକାରୀ ବର୍ଷକାରକ-
 ମାନଙ୍କର ଦୁଃଖିୟାତ୍ତ ଜାଣି । ଖଜଣା ମୋକ-
 ଦମା ଦେବାନୀ ଅଦାଲତର ଭୂସୂଚୀର ବହି-
 ବାକୁ ପ୍ରାଣୀୟ ଲେକକର ଘୋର ଅପତ୍ତି
 ଥିବାର ଶ୍ରୀୟନ୍ତି ଟିଏକଣ ସାହେବ ଯାହା
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ଯଥାର୍ଥ ଓ ତହିଁପାଇଁ ସେ
 ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କର ଅନୁବାଦର ପାଟି ଅଟନ୍ତି ।
 ସାହେବଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ଅବଗତ ହୋଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ପ୍ରକାରର ଅଇକ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜାଣି ବରବାକୁ
 ସର୍ବସମ୍ପର୍କର ସମେଦ ହୋଇଅଛି ।
 ଶ୍ରୀୟନ୍ତି ଟିଏକଣ ସାହେବ ଅନରେଖ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିବେଦନିକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର
 ସୁଖ୍ୟତ ତରୁ କହିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ
 ଦମା ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଫରକଦାସ ଏଲ-
 ଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ଦେବା ଦଠିକ ହୁଅନ୍ତା
 ଏବଂ ଏମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୦ ଶ ସରକାର
 ଅଧିକ ପାଳ ର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥି-

ବାରୁ ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ ବଡ଼ ଅନୁଭବ
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଅମଳାକଳର ବମିଶକର ଶ୍ରୀ ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀବତ୍ସ ସାହେବ
 ତତର ମାସ ତା ୧୭ ତିଥିରେ ଏକଗୁଣେ ବରାପ ପ୍ରଦତ୍ତ
 ବରଦେ । ନୂତନ ବନୋବସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ ସାହେବ ତା ୧୯-
 ତିଥିରେ ପଞ୍ଚେନା ସମ୍ପର୍କ ।

ଅଠଗଡ଼ ଗଜନାଠାରୁ ଏକ ସୁନାପଦା ମୁହୋବ
 ଦେବା ଅଭିଷେକରେ ଅମଳାକଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାହେବଙ୍କ
 ସଦାଶେବେତେବ ଗତ (ନୂତନ) ପାଳକତ୍ୱ ସାଧନ
 ସରଞ୍ଚେ ବରପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରକାଶନ ଦେବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ନୂତନ ବନୋବସ୍ତର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରୀ ପୁତ୍ର ମତ୍ତ
 ସାହେବ ଏକଗୁଣେ ପଦ୍ମ ପଦ ସୁଭାଗ ବନୋବସ୍ତ-
 ଅତିବେଗୁରୁ କେତ ଅଛନ୍ତି ।

ବାରିବନ୍ଦୁରା ଉପଲକ୍ଷରେ ଅଗଣି ଯୋଦ୍ଧାର ଓମଳ
 ଲଗାଏ ଅଦାଲତ ବଦେଇ ବଦହେତ । ବାରିବନ୍ଦୁରୀମାନ
 ବାରିବନ୍ଦୁରୀରୁ ଅଦାଶ ସପ୍ତର୍ଷିଦ୍ୱୟ ନିର୍ଦ୍ଦଳ ଏବଂ ପ୍ରଦତ୍ତପିତ
 ବାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଅଛି ।

ଭଲକରା-ଗେଟକଟ ।

ଓଡ଼ିଶାବନୋବସ୍ତ ଉଦ୍‌ବାର ଅଃ ବନୋବସ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବାରୁ ହୁଏତ ସଦାଶେ ଅଗାମୀ ଜମିଦାରମାନେ ତା ୧୯-
 ତିଥି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁପ୍ରତ ହୁଣି ପାସ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଏକ ଦୁଃଖର ବାରୁ ମତ୍ତେତା ଅ ମତ୍ତେତା ଅଗାମୀ ମାସ
 ତା ୮ ତିଥିରୁ ହୁଏତ ସଦାଶେ ବନୋବସ୍ତ ହୁଣି ପାସ ହୋଇ-
 ଛନ୍ତି ।

ଅତୀତ ଡେବୁଣା ବନୋବସ୍ତ ବାରୁ ମତ୍ତେତା ତାସ
 ବାଲେଶ୍ୱର ସରକାରମାନ ବନୋବସ୍ତ ହୋଇ ଅନୁ ଓଡ଼ିଶା-
 ବାମାରେ ହୁଣି ଉଦ୍‌ବାର ବନୋବସ୍ତ ପାସ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ପାଳକମତେବେ ଏକ ଜାଗର ଓଡ଼ିଶାରେ ୨୨
 ୨୫ ଡେଇ ଅଧିକ ଭର ହୁଅଇ ନାହିଁ । ବୋଧହୁଏ ଓଡ଼ିଶା
 ପ୍ରାୟ ସେ ୨୭ ନ ବରପାଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ବନୋବସ୍ତ
 ହୋଇଥିବ ।

ଦ୍ୱାରର ରେଖା ଦେଖି ଗଜନାଗରୀ ବରବା ବଥା
 ଅର୍ଥାତ୍ ସାମୁଦ୍ରିକ ଗାନ୍ଧାରୀ ସଦ୍ୟମଗ୍ରଣୀର ଯଥାସା-
 ପ୍ତ ହୋଇଥିବ ସମ୍ପ୍ରତ ନିକ ଲଗ୍ନ ଜରକର ଏକଦା
 ବନୋବସ୍ତ ଅଭିଷେକାଦିଅଛି । ସେଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତବନୋ
 ଗୋଟିଏ ସବ ଶାପେତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀ ସବୁ ତପତ ମଧ୍ୟ
 ବାହାରିଅଛି । ମନେ ଗଜନାଗ୍ରାମୀ ଶାନ୍ତନୁ ବରକରେ
 ଅବକାରୀୟ ଦେବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ ।

ବରକରେ ଗୋଟିଏ ଅଦାବତାପ୍ରକାରେ ତଳ ରଖି-
 ଦେଲେ ବାସୁ ପଞ୍ଚେନା ହୁଅଇ । ବସୁର ହୁଅଇ ଅଗଣ୍ଡ
 ଜଳ ଯୋଡ଼ି ନଅଇ । ମାତ୍ର ସେ ଜଳ ବନୋବସ୍ତର
 ଅପୋଷ୍ୟ ହୁଅଇ ।

ଭବାନୀପାଳେ ଅଧିକ ପରମାଗରେ ଗୁଡ଼ା ଉପୁର ହୁଅଇ ।
 ଏତେଗୁଡ଼ା ଉପରେ ଗୁଡ଼ାକାର ସୁନ୍ଦା ନ ଦେବାକୁ
 ବଞ୍ଚନ ବଦେ ବୈଦ୍ୟକ ବିଦ୍ୱାଦାଦ ଗୁଡ଼ା ଗୁଡ଼ାକାର
 ବସୁଣା ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକର ପ୍ରତି ।

ଶ୍ରୀ—କାଲେଶ୍ୱର । ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସମ୍ବାଦରେ ପ୍ରକାଶିତ 'ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ବହୁତ ଉପଦାର ବା ଉପସବର ପ୍ରଥମମୂର୍ତ୍ତି' ଶିର୍ଷକ ପଦ୍ୟ ଜଣାନ୍ତି କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ତାହା ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ହେବାର ଅପେକ୍ଷା ବୋଲି ଅପଣ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ଅନୁମାନକ ମତ ସଙ୍ଗେ ଯିହୁ ଦେଉଅଛୁ । ମାତ୍ର ଅପଣ ସତ୍ୟଯୋଗୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ପଠାଇଥିଲେ ସେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସୁବର୍ଣ୍ଣର କରବାକୁ ଅନୁସର ପାଇଥାନ୍ତେ ଅନୁମାନେ ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ବହୁ ପଳ ଦେଖି ନାହିଁ ।

ପ୍ରେରଣାପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେକରଣ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମାନେ ଦାୟୀ ନାହିଁ ।

ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ସମ୍ପାଦକ ନଦୀନାଥ ସମ୍ପାଦେୟ ମହାଶୟ ।

ଗତ ତା ୩୦-୧୨ ଦେବୀର ଅପସମ୍ପଦ ୨୫୩୩ ସମୟରେ ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ଯେ କାଲେଶ୍ୱର ଜନରେ ପୁଣ୍ୟ ହେଉଥିଲେ ତାହା ପୁଣି ଦେବୀପଦାରେ ମହାମାନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଲକ୍ଷ ବାହାଦୁର ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହାର ମୂଳ କର ନବସମ୍ବାଦରେ ଅବକଳ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ତାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ସଜା ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରମନାଥ ଦେବୀବାହୁର ମହୋଦୟ ଅପଣା ସଦାସମ୍ପାଦକର ବ୍ୟବହାରୀ ହୋଇ ଉତ୍କଳର ପତ୍ର ଅପଣା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ ଯେଉଁ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସଦାସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞାପନ ଓ ମନାସମ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ କରୁଥିଲେ । ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ସାଧାରଣକୁ ବୁଝାଇଦେବାନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥାପନେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅନୁସେଧ କରବାକୁ ସେ ଉତ୍କଳରୁପେ ନିମନ୍ତେ ବିଷୟମାନ ସହର ଓ ମହାସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଯାହା ଦେଉ ଗୁଣାକର ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକ ଭାବ କୋଟିରେ ଏକତ୍ର ଦେବୀର ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଫାସ୍ ୩୨ ଓ ୧୩ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପ୍ରକାଶ ଗୁଣାକର ହୋଇଥିଲା । ନିମନ୍ତେ କାଲେଶ୍ୱରବାସୀଙ୍କର

କୌଣସି ପ୍ରଧାନ ଅବକଳନ ଏବଂ ସଦାସମ୍ପାଦକ ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇଦେବାକୁ ହେଲା ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଅପସମ୍ପାଦକ ଯେଉଁରେ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଏହି ବିଷୟରେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ବିଷୟରେ । ସମସ୍ତଙ୍କରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ତାହାର ମତ୍ତ ଏହି ।

ମହାମାନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଲକ୍ଷ ବାହାଦୁର ନିମନ୍ତେ ସମୟରେ ଅଭିମତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ । ମେହନାପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଯେଉଁ ନିୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲାରାସକାଶେ ଅଭିମତ ପାଶ ହୋଇ ଛୁ ସେହି ଅଭିମତ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଦେବ । ଶୋଭାକାଶାକାଶେ ଯେଉଁ ସାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ କିମ୍ବା ଗୁଣରେ ରଖାଯାଏ ସେପରି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଗୈରବୋଲି ଗୈରକର ଦେବାକୁ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଏଠାରେ ସମ୍ପାଦକାଶେ ଫିଟାଗରେ ଏଠାକାର ଲୋକେ ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଉତ୍କଳରୁ ଉତ୍ସାହୀକରେ । ଅଥଚ ଦେବୀର ଏକ ବ୍ୟବହାରୀ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ଫିଟାକ ଯେଉଁ ଚିରକାଳସକାଶେ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳେ ସେଥିପ୍ରକାଶେ ଅଭିମତ କରବେ । ଏହି ବିଷୟମାନ ଦରଖାସ୍ତରେ ଲୋକାପାଇ ବୋର୍ଡକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଯାହା ଦେଉ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଅଧୁର ଉପଲୋକମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଓ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ସଜା ବାହାଦୁର ସ୍ୱୟଂ ସମସ୍ତ ଉପଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରି ସପୋଷିତ ହେଉଛି ଓ ମାଲ୍ୟବତ ଏବଂ ଦେଉ ବିଷୟର ପ୍ରସ୍ତାବକ ଦେବେ ଓ ଏବଂ ଦେଉ ବିଷୟର ଅନୁମୋଦକ ଦେବେ ଏସମସ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ବାକୁ ଫକରମୋଦକ ସେନାପତି, ବାକୁ ଗୁଣାକରଣ ଦାସ, ବାକୁ ଶିଳୋକ୍ୟନାଥ ଗୋଷ୍ଠ, ବାକୁ ସଦାସମ୍ପାଦକ ଦେ, ବାକୁ ଉପସମ୍ପାଦକ ଦାସ, ବାକୁ ଦ୍ୱାରକାଳ ଥିକର, ବାକୁ ପ୍ରକାଶକର, ଉତ୍କଳ ଓ ସଜା ବାହାଦୁରବାହାଦୁର ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଅନୁମୋଦିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଦୁଇ ମାତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଯେବେ ବିଦେଶୀ ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହାନୁର ଓ ମହାନୁର ଥିବାର ଜଣିତ ଅଛି ସେମାନେ ଏହି ଦୁଇ ଦେଖି ଉକ୍ତ ଦେଖିବାଲେଖିପ୍ରକାଶନ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଉକ୍ତ ଅଭିମତ ମହାସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଶିକ୍ଷାତା

ବିଷୟ ବିଷୟରେ ସେ ଦେଖି ଦାବୀର ନିମା ଅନୁମୋଦିତ ଓ ଉକ୍ତ ସମୟରେ ଦେଖି ଦାବୀରେ ଅପସର ଉକ୍ତ ନିମନ୍ତେ ମାତ୍ର ଯେଉଁ ମାନେ ଉକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀ ସେହିମାନେ ବାକୁ ବାକୁ ଡାକ ମିଳନକୁ ସମସ୍ତାଦୀକର ଅଛି ଏହି ପାଇକୁ ? ଯାହା ଦେଉ ଯେଉଁ ଚିତ୍ରଟି ବାକୁ ବାହାଦୁରଙ୍କ କୋଠିଠାରେ ବିଷୟକୁ ମାହାଦୀ ଫକରମୋଦକ ଉଠାଇ ନେଇଥିଲେ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକର ହୋଇଥାନ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଏହି ଉକ୍ତମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହାନୁର ମହାନୁରର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଯାଆନ୍ତା ସେ ସମୟରେ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ସମସ୍ତେ ଲଜିତ ହୁଅନ୍ତେ । ମହାଶୟ ଏହା ଗୋଷ୍ଠୀ ସାମାନ୍ୟ ଡାକର, ସହରଟା ଗୋଷ୍ଠୀ ୨୦ ନର ସେଥିରେ ୩୭ ଜଣ ସଦେଶୀ ଓ ୧୦୫ ଜଣ ବିଦେଶୀ ମାତ୍ର ବାସ କରୁଥାନ୍ତି । ସେହି ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପରଙ୍କ ମନରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଓ ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରଙ୍କୁ ବିଷୟରେ ପକାଇଥାନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଏହାକୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାର୍ଯ୍ୟ ? ଏହା ଉକ୍ତ ଓ ସହରକାର ଅନୁମୋଦିତ ? ଯେଉଁରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦଳାଦଳର ବିଷୟ ହୋଇଯିବ ସେଥିରେ କୌଣସି ଉପାଦେୟ କି ? ତାହା ଦେଲେ ଅନୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହିଂସା ଦେଖ ନିମା ଓ ଅପରକୁ ଦାସପ୍ରସ୍ତୁ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଦେବପ୍ରକାଶ ବିଷୟକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଅଛି ଉପସମ୍ପାଦକ କି ? ତେବେଦେଲେ ଦେଉ ବାହାକୁ ବୁଝି ଦେବେ ନାହିଁ, ଦେଉ ବାହାର ଉକ୍ତ ଅନୁମୋଦକ କରୁଥିଲେ ନାହିଁ ସେ ସମୟରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ସାମାନ୍ୟତା କି ? ଜଣେ ମନରେ କଲେ ଏହି ବାଲେଶ୍ୱର ସୁନାର ବାଲେଶ୍ୱର ହୋଇପଡ଼ିବ । ଜୀବନ ସମାପ୍ତରେ, ସେହି ଜୀବନର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଅଭିମତ ହୋଇଗଲା । ଏହି ଦଳାଦଳଯୋଗୁଁ ଦଳାଦଳାଶେ ମୁଖ୍ୟ ମିଳନ ନାହିଁ । ଅତି ଅନୁବନ୍ଧ ବାଶୁ ଅଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ମିଳନ ଏକ ଭାବ ମନେ କରି ଉପସମ୍ପାଦକ ନିମନ୍ତେ ସେ ଉପସମ୍ପାଦକ କାର୍ଯ୍ୟ କରଗଲା ସେଥିରେ କି ସୁଖପାନ୍ତି ମିଳି ନାହିଁ ? ଅତି ଅଧିକ ମିଳିଥାନ୍ତା, ଯଦ୍ୟପି ଅନୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦଳାଦଳର ବିଷୟ ଉକ୍ତ ନ ଥାନ୍ତା । ପତ୍ରମାନେ କହିଅଛନ୍ତି "ସର୍ବେଷେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିନାନ୍ତ ପ୍ରକାଶେ

ପ୍ରିୟବାଦନଂ । ବର୍ତ୍ତମାନେ ଉତ୍କଳ ମିତ୍ରଂ ଶୁଭ-
 କୁମ୍ଭଂ ପଞ୍ଚମସ୍ୟଂ । ସମ୍ପର ମିତ୍ରତା ଅମ୍ଭ-
 ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଭୂତ ୨୦୧୨ ବର୍ଷ ଦେଲ
 ଚଳୁଅଛି । ବିଭିନ୍ନବିଧ ବାହାର ପ୍ରଦାପ ଖର୍ଚ୍ଚ
 ତ ଘୋର ବରଂ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଲଭୁଅଛି । କେବଳ
 ଜଣକିପକାଶେ ହବାଦ ଏକଥା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ପ୍ରା ଅଟେ । ଦୁଇଦିନ ଦେଖୁରୁ ହବାଦ ।
 ୧୨, ମାଲ ଦେଲ ହବାଦ । ଛାକାକାଦାଦୁର
 ଅକାଳରେ ସାଧାରଣ ଉପକାର୍ଯ୍ୟ ଧନବ୍ୟୟ
 କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଅବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାକୁ ଭୁକ୍ତ
 କରବାଳମନ୍ତେ ଧନବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି
 ସମ୍ଭୁତ୍ତରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉପକାର ଭବି ଅପ-
 କାର ନାହିଁ । ତେବେ ସେ ଜାମଖୋର ବ୍ୟକ୍ତି ।
 ହେ ଯଶର ପ୍ରଦାତା । ସେଥିପକାଶେ ତୁମ୍ଭେ
 ଶୁଣିବ ଗଣ୍ଡାଏ ବ୍ୟୟ ନ କର ସମକଷ
 ହବାକୁ ତେଣୁ କରବା ମଧ୍ୟ ଗରତା । ଯେ-
 ଲୋକ, ସେ ସେହିପଦର ଲୋକ, ସେ ଜଳ-
 ପ୍ରଦୋତର ମର୍ଯ୍ୟାଦାନୁସାରେ ଚଳିଲେ ଅପଥା
 ଅକମଳ ଅପଥା ନିନ୍ଦାସୁତ ଦେବ କି? ଅଳ-
 ଏକ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ଯହିଁରେ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନିକିମ୍ପାକର ଦୁର ଦ୍ରୁଏ
 ସେଥିପକାଶେ ତ କରୁ ଭବିକ ଅପଣ, ଅପଣକ
 ପାଠକ ଓ ଗ୍ରାହକମାନେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି
 ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ସେଥିର ପ୍ରତିରୋଧନ
 କରୁଥିବ ଦେବାର ସମ୍ଭବ ତାହା ସାଧାରଣରେ
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ଉପକୃତ ଦେବୁଁ । ଏକା ପଳା-
 ଦଳସକାଶେ ଅଳ ବାଲେଶ୍ଵରର ଏପରି
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ।

କମମ୍ଭ

ଶ୍ରୀ—

ମୁଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ମାତାଃ	ଅପର	୪ ୫୯
ମୁକ୍ତି ଏକବନ୍ଦର		୪ ୯୯
ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବ	କଟକ	୪ ୨୯
ମାତୁଣି ଦେବେବ		୪ ୯୯
ବୋଦନକ୍ଷେତ୍ର ଏବ ମାତାଃସ୍ତ ବାଉସ୍ତ		୪ ୯୯
ଲେଖାଏ କୋଷ	କଟକ	୪ ୨୯
ତୋଷିତ ମଦକମୋଡ଼ର ଦାସ ଦେଲପଡ଼ା		୪ ୯୯
ମୁକ୍ତି ତାତା ଦାମିତର	ଅପର	୪ ୯୯
ଭଲକର ଜମାଣି ଅରଳ	ଶାନ୍ତପୁର	୪ ୩୧
ବାବୁ ଦାଶରାଥ ଦାସ	ଲାଲପୁର	୪ ୯୯
କାପସ୍ତ୍ରପୁସ୍ତ ପାଠାସ୍ତ	ବଡ଼ାସ୍ତ	୪ ୨୯
ଚଢ଼ଝର ଦାସ	କଟକ	୪ ୯୯
ସାଧନେନ ଦାସ	ବିଶାଖାସ୍ତ	୪ ୯୯
ସରମାଧକପଡ଼ା	ଲପର	୪ ୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପୁରଧାମର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଜିଉଙ୍କ ମନ୍ଦିରର ସମ୍ବରଣକାରୀଙ୍କର ଲିଷ୍ଟ ।

ପୁରଧାମର ସମସ୍ତ	ଟ ୮୦୧୧୧୯	
ବାବୁ ସରମାଧକପଡ଼ା ଦାସ ବାଲେଶ୍ଵର	ଟ ୨୦୦୦	
ଲେଖାଏର ଦାଶରାଥ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକାରୀ	ଟ ୧୧/	
ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ମହିବ ଚନ୍ଦ୍ରକରକାରୀ	ଟ ୧୦	
ଦଶାଧର ଦୋପାଲ ସୁଦାମପୁର		
ଲପ ଅପୋଧାକାରୀ	ଟ ୧୧	
ଦଶ ପ୍ରସାଦ ଏସ ପଟ୍ଟନାୟକକାରୀ	ଟ "	
କୃଷ୍ଣମୋହନ ଦାଶ, ମୁଖ୍ୟଲକାରୀ	ଟ ୨୯	
କାନ୍ତନାଥ ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୧୦	
କିଶୋରଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ପାଠକ	ଟ ୨	
ଶ୍ରୀମତୀ ସାଧବଣୀ ଦାଶୀ ବନ୍ଦୁକାରୀ	ଟ ୧୦	
ମୁକ୍ତି କାନ୍ତପ୍ରସାଦ ଅଦୈତ୍ୟକ ସେକେଟର		
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମଣକର ଚନ୍ଦ୍ରକର	ଟ ୩୦	
ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଲିପୁର	ଟ ୫୯	
କାନ୍ତନ ମଦକମୋଡ଼ା ଚକେଟରୀ	ଟ ୨୫	
ବାବୁ ଦ	ଟ ୫୦	
ଦାଶରାଥ ଏସ ସରମାଧକ	ଟ ୨୫	
କାନ୍ତନ ଦାସ ବାଉସ୍ତ ଦାସ	ଟ ୨୯	
ଚକ୍ରପାଣି	ଟ ୧୧	
କନ୍ଦର ପ୍ରସାଦ କଟକ	ଟ ୩୦	
କନ୍ଦର ପାଦେ	ଟ ୧୦	
କାନ୍ତନ ପ୍ରସାଦ	ଟ ୨୫	
କାନ୍ତନ ସିଂହ	ଟ ୫୦	
କାନ୍ତନପୁର ସେକ	ଟ ୨୦	
କେଦାରକାନ୍ତ ବାଲୁଣୀ	ଟ ୧୫	
କୃଷ୍ଣକୃମାଳ	ଟ ୨୦	
କୋଦଣ୍ଡକର ପ୍ରସାଦ	ଟ ୧୦	
କେଦାରକାନ୍ତ	ଟ ୨୫	
କୋଦଣ୍ଡକର ସିଂହ	ଟ ୨୦	
କୋଦଣ୍ଡକର ମିତ୍ର	ଟ ୧୮	
କାନ୍ତନ ସିଂହ	ଟ ୫୦	
କାନ୍ତନ ସିଂହ	ଟ ୫୦	
କାନ୍ତନପୁର ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୧୦	
କାନ୍ତନପୁର	ଟ ୧୦	
କାନ୍ତନପୁର ଦାସ	ଟ ୫୯	
କାନ୍ତନପୁର କେଦାରକାନ୍ତ	ଟ ୫୯	
କାନ୍ତନପୁର ସିଂହ କାନ୍ତନପୁର	ଟ ୨୫	
କାନ୍ତନପୁର ମୁଖ୍ୟଲକାରୀ ଓ ଦାଶକର		
କେଦାରକାନ୍ତ କରୁ	ଟ ୫୫	
କୃଷ୍ଣକାନ୍ତ ଏସ ମାଣିପୁର	ଟ ୧୦	
କେଦାରକାନ୍ତ ଏସ ଅଦୈତ୍ୟକ		
କେଦାରକାନ୍ତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ରକର	ଟ ୧୦୦	
କେଦାରକାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣକର	ଟ ୨	
କେଦାରକାନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ଦାସ	ଟ ୧୦	
କାନ୍ତନ କୃଷ୍ଣକାନ୍ତ ଅଦୈତ୍ୟକ ସେକେଟର		
କାନ୍ତନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ରକର	ଟ ୩୦୦	
କମଳା	କମଳା	୪ ୯୯

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ

ରୁଚାକର ।

କଟକପ୍ରୀ ଶିଳ୍ପମାନଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ବିକ୍ର-
 ଯାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଚାରି-
 ଅଣା । ମୋଟସଲକୁ ତାଳମାସୁର ଖଣ୍ଡକୁ
 ଦୁଇଅଣା ।

Extract from a letter of Babu
 Radhanath Roy dated 14th
 October 1892 addressed to the
 author.

(Need I repeat that as a come-
 dy I consider it quite a finished
 piece.)

NOTICE.

Wanted temporarily for about six
 months a Town Overseer on a monthly
 salary of Rs. 50 and horse allowance
 of Rs. 10 for the Cuttack Municipality.
 None need apply who does not possess
 thorough knowledge of drawing, sur-
 veying, levelling, estimating and road-
 making, and has not experience of the
 office works of the Public Works
 Department. Applications will be
 received by the undersigned up to the
 20th. of this month.

Cuttack } Lal Behari Ghosh
 2-11-92 } Vice-Chairman.

ଅଭିବନ୍ଧ୍ୟ ଦାସୀର, ଅଧିକାରୀଙ୍କର ।

ଘଣ୍ଟି ପୁରସ୍କାର ।

ଘଣ୍ଟିପୁରପାଠକ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବୁ ଏକଜଣେ ସମ୍ପରମାନେ
 ଏକପାଠକରେ ଏକଜଣେ ଘଣ୍ଟି ଓ ଘୋଡ଼ା ବସ୍ତୁ
 କିମ୍ବଦନ୍ତୀରେ ତାହାକୁ ଘୋଡ଼ା ସମ୍ପର୍କରେ ଘୋଡ଼ାଏ ଲେଖି
 ଘୋଡ଼ା ଓ ଘୋଡ଼ା ଏକ ଘଣ୍ଟିପୁର ପଞ୍ଚମୀକ ଏକ ଘଣ୍ଟିପୁର
 ଘଣ୍ଟି ଓ ଘୋଡ଼ା କିମ୍ବଦନ୍ତୀରେ ଘୋଡ଼ା ଓ ଘୋଡ଼ା
 ଏକ ଘଣ୍ଟିପୁର ପଞ୍ଚମୀକ । ମୂଲ୍ୟ ଅନୁମାନ ଘୋଡ଼ାରେ,
 ଘଣ୍ଟିପୁର ପଞ୍ଚମୀକରେ ଦାମଧାନ ସଦୃଶ ଘଣ୍ଟିପୁର
 ମଠକରୁ ଘଣ୍ଟି ତାହାରେ ପୁର ଓ ଘଣ୍ଟିପୁର ଘଣ୍ଟିପୁର
 କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଅପାସ୍ୟ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ।

ଉତ୍କଳରେ ଅକ୍ଷୟ ଓ ଅଭ୍ୟାସିତ୍ୟ “ମ୍ୟାଜିକ ଲେମ୍ପ ।”

ଏହି ଲେମ୍ପା ଅମୃତକାଳର ବରଦାୟକ ଶୁଭ ଲକ୍ଷଣ ଅଟେ । ଏଥିରେ ଏପରି ପ୍ରକାର ବସ୍ତୁର ବ୍ୟବହାର ଅନୁଭବ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ଏହା ଉପରେ ବୈଦ୍ୟରେ ଜର୍ମିନ, ବେଣିକାକ ଅକାରରେ ଲେନ ପରପରପକାର ପଦେଷରେ ଉପାୟ ପଦ୍ଧତି ବୈଦ୍ୟବିଦ୍ୟା ଓ ଅକ୍ଷୟର କଥା ଲେଖି, ଏ ଲେମ୍ପା ଲାଭକାରୀ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଅକ୍ଷୟର କଥା ଲେଖି ପ୍ରକାର ଅକ୍ଷୟର ବ୍ୟବହାର କର । ଲେମ୍ପା ପଦ୍ଧତିରେ ଲେଖା ଯେଉଁ ଯେ ପଦ୍ଧତିର ବ୍ୟବହାର ଏକ ଲକ୍ଷଣରେ ବୋଧ ହୁଏ । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

ପଦେଷ ଶ୍ଳୋକ (କାଠ)

ଏହି କାଠ ଜର୍ମିନରେ ଉପରେ ପଦ୍ଧତିରେ ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

“ଶୁଭପ୍ରକାର ଅକ୍ଷୟ ।”

ଏହି ଅକ୍ଷୟ (ମୂଳ) ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଅକ୍ଷୟ, ବେଦନା, ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

ଉପରେ ଲେଖି ପ୍ରକାର ଗ୍ରାହକ ଏକମାତ୍ର ଠିକଣା ।

ପି. ଲେକ୍ସାର୍ସ ଏଫ୍ କୋମ୍ପାନୀ

୧୧-୧୨ ନବ ଭବାନୀଚରଣ ପଥର ଲେନ ବରଦାୟକ

P. LEZARS & Co.

41-1 Bhawani Ch. Dattas Lane Calcutta.

ନୂତନ ନାମାବଳୀ ।

ହୃଦ୍ ମାନବର ପ୍ରାଣ-ହୃଦ୍ ପୁରାଣମୟରେ ଅକ୍ଷୟର ଆରମ୍ଭକାରୀ ମନୋହରଚିତ୍ରକର୍ତ୍ତା ପରମାତ୍ମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମ ଏକ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗଳା ଅକ୍ଷୟରେ ଅକ୍ଷୟକାମ ଓ ମହାମାୟା ପଦ୍ଧତିର ପଦ୍ଧତି ଲାଭକାରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଏଠାରେ ନିକଟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଓଡ଼ିଆରେ ଏକ ମୁଦ୍ରାକାରୀ । ନୂତନ ନାମାବଳୀ

ଲୀଠାକୁ ଉତ୍କଳ, ଦେଖିବା ମାତ୍ରରେ ଜଣାଯିବ ଏଥିରେ ଯେ କଳା ଓ ମାଟିଆରଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଏକାକୀ ସେଥିରେ ଅକ୍ଷୟ ମନେ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଲକ୍ଷଣ ଗ୍ରହଣ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରୀ ୧ ଶ୍ରୀ ୧୧ ମୋଟାସଲ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଟ ୦ । ଲେଖା ଯିବାର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପଦ୍ଧତି । ଲେଖା ଯିବାର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପଦ୍ଧତି ।

କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ } ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବିକ୍ରମ
ଯଜ୍ଞାଳୟ }
କଟକ }

ବିଶେଷ ପଦ୍ଧତିର ବ୍ୟବହାର
ଆକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଓ ମୋଟାସଲ ଏକମାତ୍ର
ଜଗତ୍ସର୍ବୋତ୍କଳ ଅକ୍ଷୟ ମନୋହର ।

“କ୍ଷେତ୍ରମୟୀ ।”

ଏହି ଲକ୍ଷଣ ଅମୃତକାଳର ଉପରେ ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

ଆକୃଷ୍ଣଙ୍କ (ଉତ୍କଳ ପଦ୍ଧତିର ବ୍ୟବହାର) ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

“କ୍ଷୟମେକା ସାଧନା ।”

ଏହି ଲକ୍ଷଣ ଅମୃତକାଳର ଉପରେ ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

ଉପରେ ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

ଉପରେ ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

ଘଡ଼ିମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Outtack Printing
Company Charge moderate.

କାଳପ୍ରକାର ଘଡ଼ି ବଡ଼ ଶୁଦ୍ଧିପଦ୍ଧତି
ଉପରେ ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

ବିଶ୍ୱମହାହେବକଂ ବଟିକା (BEECHAM'S PILL.)

ଫଳ ବିବେଚନାରେ ଏକ ମୂଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ମୋଟରକୁ ଶୁଦ୍ଧି ବୋଧହୁଏ ପାରେ । ଏ ବଟିକା ବେବଲ ଉଦ୍ଧାରକାରୀରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାଣି ତିନି ଲିଭାଏ ବିଶାଳ ବା ଧର୍ମକାରୀର ଦୁର୍ବଳ ହେଲେ ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦିଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ ବଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାନ ଉପକାରୀ ବୋଲି ପୁସ୍ତକରେ ବିଶ୍ୱାସ । ଅଧିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଏଥିର ଶୁଦ୍ଧି ଲାଭ ପାରେ । ଉପରେ ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରକାରର ପଦ୍ଧତିରେ ଏ ଲକ୍ଷଣର ବ୍ୟବହାର ଲେଖା ଯିବାର ବ୍ୟବହାର ।

ଦ୍ଵୟ, ସ୍ଵାମୀନାଥ, ଶ୍ୟାମ, କୋଣ୍ଡବନ୍ଧୁ, ବନ୍ଧୁ
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵେଶ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସ୍ଵୟଂବଦ ଓ
ପୈତୃକ ଯାତ୍ରାରେ ଏହି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଅମୋଗ
ଊଷଧ । ଏବଂ ଉକ୍ତ ପରମ୍ପରା ଓ ଦେବପୁଷ୍ପ-
ପତ୍ରରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହିତକାରୀ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନର ସକଳନଗରର ଇଂରାଜୀ-
ଊଷଧାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-
ଫୁଲ୍ଲ ଅଞ୍ଚଳ ଅନୁସାରେ ୫ ୦ ୫ ୦ ୫ ୦ ଓ
୫ ୦ ୫୦ ଅଟଇ । ତାଙ୍କର୍ତ୍ତା ପୁଅଙ୍କ ଦେବା-
କୁ ଦେବ ।

ସ୍ଵର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସ୍ଵରୂପାର୍ଥ
ଅଳ୍ପ ପ୍ରାୟ ପାଠକର୍ତ୍ତା ଦେବ ପ୍ରାଣିକ ଦୋଇ
ସୁବନ୍ଦୋଦୟ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ତାଳୁଣ୍ଡ ଓ କଳସଙ୍ଗ ଊଷଧ
ଉକ୍ତ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସାଧାରଣ
ସେର୍ତ୍ତାଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ କ୍ରମ ଲେଖିଲେ
ଅଳ୍ପସଂଖ୍ୟକ ଓ ବିଶେଷ ସାଧାରଣତା ସହଜ
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉକ୍ତା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ଓ ସରବ-
ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ଉକ୍ତା କ୍ରମିତାର
ଓ ସମ୍ପାନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସ୍ଵାଦୀ ଶ୍ରେଣୀର
ଉକ୍ତା ଓ ଊଷଧ ଶ୍ରେଣୀ କରାଯାଏବାସେ
ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ଅବଶ୍ୟକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସ୍ଵାଧୀନାରଣ୍ୟ ସ୍ଵରୂପାର୍ଥ କରାଉଅଛି କି ସେର୍ତ୍ତା-
ମାନେ ଅମୃତାସୁ ଅଭାଷର ଉକ୍ତାଦ୍ରବ୍ୟକୁ
ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତୁ ସେମାନେ ପାତ୍ରାର ଅବସ୍ଥା ଉପରେ
କାରଣ, ବ୍ୟାଧି କୁଳକ କି ନା, ସ୍ଵେଦୀ ପୁରୁଷ
କି ସ୍ତ୍ରୀ, ସ୍ଵେଦୀ ଯୁବ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭାଷଣ
ବ୍ୟୁତ୍କମ, ଅକାର, କୋଣ୍ଡଗୁଣି, ଧାତୁ ପ୍ରଭୃତି
ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ଉକ୍ତା ଲେଖି ପଠାଇଲେ
ତାହାର ଉପାସୋଗ୍ୟ ଊଷଧ ମଠାଇବୁ
ସୁବ କରୁ । ସେର୍ତ୍ତା ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରୁ
କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ କ୍ରମ ଉକ୍ତର ଉକ୍ତ
କରାଇ ଦର ଉପରେ ଉକ୍ତ ପଠାଇବାର ପର-
ଶମକମନ୍ତେ ପଠାଇବୁ ୫ ୨ । ହିସାବରେ କ୍ରମ-
ଶଳ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । କେବଳ
ସ୍ଵାଧୀନ ଓ ତାଙ୍କର୍ତ୍ତା ପଠାଇଲେ ଊଷଧ ଓ
ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଭାଲ୍ୟପେରକଲ ତାଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାୟାଇ ପାରେ । କେଉଁ କା ଉକ୍ତାଦ୍ରବ୍ୟକୁ
ସହ ଉକ୍ତ କ୍ରମ ନାହିଁ ଏବଂ ଉକ୍ତାଦ୍ରବ୍ୟକୁ ବା
ଉକ୍ତାଦ୍ରବ୍ୟ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତେ ନ ପଠାଇଲେ
ପ୍ରକାର ଉକ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ଋଷା, କରୁଣି କି ପ୍ରକାଶ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଅମୃତାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋଦକ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପଦ୍ମାକ୍ଷିତ ଓ ପ୍ରୟୋଜନୀୟଊଷଧ ।

୧ । ପାଣିକାଳ ଦେଇ—ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ମସ୍ତି-
କର କଣ୍ଠ ଓ ଘଟାକରଣଦ୍ଵାରା ଦେହ ଓ ମସ୍ତିଷ୍କ ସୁସ୍ଥୀକର,
କେଶ କର୍ତ୍ତକ, ଶୋକପୁଷ୍ପ ଓ ସ୍ଵାପିତ କ୍ରମ । ପ୍ରକୃତିରେ
ମୂଲ୍ୟ ବାରମ୍ବଣା ମାତ୍ର ।

୨ । ବହୁକ୍ରମାଣ—ନୀମ କ୍ରମାଣର ପଠା କ୍ରମ ଗ୍ର-
ହୋଗ ବାଦେ ତୁଳା ସହଜ ବହୁମାତ୍ରାଦ୍ଵାରା ଯାଏ ନାହିଁ ।
ପ୍ରକୃତିରେ ମୂଲ୍ୟ ଉକ୍ତା ମାତ୍ର ।

୩ । ଶୁକ୍ରପାଣି—ଏହା ସପାକ୍ଷ ସେବକ କଲେ
କି ଗ୍ରାହୀକ କି କ୍ରମ ସହ ପ୍ରକାର ଅନୁକୃତ, ପିତ୍ତକର,
ବାୟୁ କର (ଅମୀନା) ଓ ବନମାଣ ଅତି ସହଜାପାଦ୍ୟ-
ଇଷଣମାନ ଉକ୍ତ କ୍ରମ । ଏକପକ୍ଷ ବାଦ ସେବକର ଊଷ-
ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଅଣା ।

୪ । ବୋଧକେବ ବନ୍ଧା—ଏହି ଊଷଧ ବ୍ୟବହାର
କଲେ କି ଗ୍ରାହୀକ କି କ୍ରମ ସହ ପ୍ରକାର ବୋଧକେବ ଏକ
ବୋଧକେବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାତ୍ରା; ପଥା, ବୋଧାକ୍ରମ ବାୟୁ,
ଦୁଇ, ଅର୍ଥ, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଶୋଧ, ଉଦର, ବହୁକ୍ର, ଗାତ୍ର ଓ
ଉକ୍ତର ବିକାଶପାତ୍ରା ଓ ଶ୍ରେଣୀକ ଉକ୍ତା ମାତ୍ର ।

୫ । ଚର୍ଚ୍ଚେଶ ଚକେଚକ । ସର୍ବପ୍ରକାର ପାତ୍ରାରେ
ଏମନ୍ତ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଊଷଧ ବ୍ୟବହାରର ସେବକ ମଧ୍ୟ
ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପକ୍ରମ ଅଟେ । ସମ୍ପାଦ୍ୟ ବାଦ ସେବ-
କର ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

୬ । ହିମାକର ଅକ୍ରମ—ଏହା ସେବକ କଲେ ମଧ୍ୟ
ଲେଉଟା ବା ଦୁର୍ବଳ ଚକେଚକେଚକ କ୍ରମ, ସର୍ବପ୍ରକାର
ପାତ୍ରାକର, ସୁଦର ଓ କଳକ ଓ ପାଦ୍ୟାୟ କ୍ରମ, ପାତ୍ରା,
ସକ୍ର, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଅକ୍ର, ଶାଣ୍ଡୀ, ଉକ୍ତାକ୍ର, ଅକ୍ରମିତ
ବୋଧ, ଶୋଧକ ଓ ମାତ୍ରାକ ଅବସ୍ଥାକା ଉକ୍ତାକି
ଉକ୍ତକ୍ରମ କ୍ରମ ଏବଂ ଦେହ ପଦସୁକ୍ର ଦୋଇ ଉକ୍ତାକ୍ରମ
କ୍ରମ । ଏକ ପକ୍ଷକାଳ ସେବକର, ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ
ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଅଣା ।

୭ । ଗୋଧିପଞ୍ଚାକ୍ରମ (ସାଲସା)—ଅକ୍ରମିତ ଅକ୍ରମ-
ର, ଉକ୍ତାର ଅକ୍ରମ ପାଦ୍ୟକ ଓ ମାତ୍ରାକ ପକ୍ରମ,
ଦୁର୍ବଳ ଚକେଚକ ପାଦ୍ୟାକ ଉକ୍ତାକ୍ରମ, ପ୍ରମେଦ, ଏକପକ୍ଷ
ଉକ୍ତାକ୍ର ଦେହ କ୍ରମ ଦୋଷ ନାଶକ୍ରମାକ୍ରମ, ଶ୍ରେଣୀ,
ଗାତ୍ର ଉକ୍ତାକ୍ରମ, କେତ ଓ ବାଧିକା ଦେହ, ଶାଣ୍ଡୀକ
ଓ ମାତ୍ରାକ ଅବସ୍ଥାକା ଉକ୍ତାକ୍ରମେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ପ୍ରା
ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଦୋଇ ମାତ୍ରାକେଚକ ପକ୍ର-
କ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଓ ଶୋଧକ୍ରମ କ୍ରମ । ପ୍ରକୃତିରେ ମଧ୍ୟ ପକ୍ରା-
ଧାକ୍ରମେ ଏହା ଉକ୍ତାକ୍ରମ । ମାତ୍ରାକର ଉକ୍ତାକ୍ରମ,
ବାକ୍ର ଦୁର୍ବଳ ଓ ଶୋଧ ଏହା ସେବକେ ଅକ୍ରମ କ୍ରମ ।
କାଳ ବ୍ୟବସ ସେବକର ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଠ ଅଣା ।

ବାଲକାଳ, } ଚାକ୍ର ।
କ୍ରମ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋଦକ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଊଷଧରମାତ୍ରା । } V. L. M. S.

ବାଲକାଳ ।

ଉକ୍ତାକ୍ରମ ପ୍ରାୟ ଦକ୍ଷରେ ସକ୍ରମ କଟକ
କୋଷଣ କ୍ରମାତ୍ର ବାଲକାଳକ୍ରମ ସକ୍ରମ

ବ୍ୟାକ୍ରମେ ବାଲକାଳକ୍ରମ କର ବ୍ୟାକ୍ରମ
ଦୋକାଳରେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଦେହ ଅପ୍ର ଶ୍ରୀ—

୧୨ ପକ୍ଷ	୧୨୦୦	୧୨୦୦
୧୫ ପକ୍ଷ	୧୫୦୦	୧୫୦୦
୧୮ ପକ୍ଷ	୧୮୦୦	୧୮୦୦
୨୨ ପକ୍ଷ	୨୨୦୦	୨୨୦୦

ଶ୍ରୀକ୍ରମ ବାଲକାଳକ୍ରମ ସକ୍ରମ
ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମ ବାଲକାଳକ୍ରମ ଅମୀନାକ୍ରମ
ଦୋକାଳରେ ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମ ଓ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଓ
କେଶମୀକ୍ରମେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଓ କେଶକ୍ରମ ଓ କଳ-
କ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ସକ୍ରମକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଦେହ ଅପ୍ର
କାତ୍ରା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକକ୍ରମକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ
କ୍ରମ । ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଅକ୍ରମକ୍ରମାତ୍ର ଉକ୍ତାକ୍ରମ
ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମକ୍ରମ ସକ୍ରମକ୍ରମ ପ୍ରକ୍ରମ ଅକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ
ପାଦ୍ୟା ଅକ୍ରମକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମେ ଅକ୍ରମ-
କ୍ରମ କଲେ ସକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋକାଳ-
କ୍ରମକ୍ରମ ।

ପିତ୍ତକର ।

ଏ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଦେହକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ
କ୍ରମରେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ
କେଲେ ପାତ୍ରାକ୍ରମାତ୍ର ବକ୍ର ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ମଧ୍ୟ
ଅକ୍ରମେ ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମେ ମକ୍ରମେ ଦେହ ଓ ଉକ୍ତା
ଧକ୍ରମ କ୍ରମ ।

କ୍ରମେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଓ ସାକ୍ରମେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ
କ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଅକ୍ରମ ।

ଅକ୍ରମକ୍ରମ କ୍ରମ ବ୍ୟାକ୍ରମ

ଭୂଲକ୍ଷଣପତ୍ରରେ ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ
ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଦୋକାଳକ୍ରମ ଅକ୍ରମ ।

ପ୍ରକ୍ରମକ୍ରମ	୫ ୦୦
ଧାତ୍ରାକ୍ରମ	୫ ୦୦
ଅକ୍ରମକ୍ରମ	୫ ୦୦
ପ୍ରକ୍ରମ ଏକ ପ୍ରମକ୍ରମ	୫ ୦୦

ମାତ୍ର ଦୋକାଳକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ କେଲେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ
କେଲେ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ୫ ୦୦ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଦେହ
କ୍ରମ ।

ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଓ ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମ ସକ୍ରମକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ
କ୍ରମେ ଦୋକାଳକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମେ ଦେହ ।
ଅକ୍ରମକ୍ରମକ୍ରମ ସକ୍ରମକ୍ରମ ସକ୍ରମକ୍ରମ ଦୋକାଳକ୍ରମ
କ୍ରମାକ୍ରମକ୍ରମ ।

ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମେ ପଠାଇ
ବକ୍ର ଦେହ ।

ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମକ୍ରମ ସକ୍ରମକ୍ରମ ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମକ୍ରମ
ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମ ସକ୍ରମକ୍ରମକ୍ରମ ୫୦୦ ଓ ଉକ୍ତାକ୍ରମକ୍ରମ

ବିଭିନ୍ନ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ

ସାମାନ୍ୟ ସମାବେଶଦ୍ୱାରା ।

ଶ୍ରୀ ୨୭ ଙ
କି ବକ୍ତ୍ର ଶ୍ୟା

କା ୧୧୦୦ ମଧ୍ୟେ ବିଭିନ୍ନ ପଦ ୧୧୧୨ ମିତ୍ତା । ପୁ । ମାଗଣିର ଡି ୨ କି ୧୨ ୧୦୦୦ ମାଲ ଶକତୀ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶମ୍ବୁ ୪ ୨୯

ବିଭିନ୍ନ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
ସେଠାରେ ଏଥର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ନାହିଁ ଏବଂ
ଶୁଣିମାନଙ୍କର ଭାଷା କିମ୍ପା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା
ଏଥିପାଇଁ ଅନେକ ସେଠାରେ କିମ୍ପା ଜିନିଷ-
କର ଉପାୟ ହିଁ କରାଯାଇ ଉଦ୍ୟମ ଲାଗି-
ଅଛି । ଶାସ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ଭାଷା ସହ ଦେବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ନୂତନ ଏକଟି ବିଶିଷ୍ଟ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ
ଏକ, ଛ, ଭୁବନାଦେବ ଗର ସୋମବାର ଏ
ନଗରରେ ପଦ୍ମ ସ୍ତମ୍ଭର ଅବସ୍ଥାରେ ଉର୍ଜି
ନେଲେ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ବ-
ମାନଙ୍କ ଅପରାଧର ବନ୍ଧୁ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ମିତ୍ରାଳ
ଭଲ ଥିବାର ଶୁଣା ଯାଉଅଛି । ପ୍ରକଟ ଅର୍ଥା
ଦେଉଅଛି ଏହାକ ଅନଳରେ ଓଡ଼ିଶା ସୁଖ
ଦେବ ।

ମନୁସ୍ମୃତିରଦ୍ୱାରା ମାଲଗଢ଼ା ସଠାଇବାର
କର୍ମମାନଙ୍କୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀରେ ଲିଖିତର
ଭିତ୍ତି ଅନେକ ଉଣା ହୋଇଅଛି । ଏଥିପ-
ରେ ସମ୍ଭବ ହୁଏତେକୁ ବିଭିନ୍ନପଦର ଲିଖି-
ତରୂପରେ ଭିତ୍ତି ଅଧିକ ଉଣା ହୋଇଥିଲା ।
କର୍ମମାନଙ୍କର ବାଧ୍ୟ ଓ ବଳ୍ୟାପିତ୍ତିର ଅଧି-
କର ଅନେକ କର୍ମଦାୟକତା ବାଧ୍ୟ
ପାତ୍ର ଅଛି ।

ବିଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷଣମାନଙ୍କର ଲିଖାଳରେ
ବାର୍ଷିକ ବରୁଣବା ୨୦ ଦିନର ମୂଲ୍ୟ ମେଳ
କରି ବାର୍ଷିକ ବଦ କରାଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କର
ଅପରି ଏହି କି ମୂଲ୍ୟ ନ ବଢ଼ାଇଲେ ବାମ
କେବେ ନାହିଁ । ବନେଇର ଗୋଟିଏ ଲୁଗା-
ଇଲର ମନୁରମାନେ ଠିକ ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ
ମେଳ କରାଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ବିଭିନ୍ନ ଶାଳା-
ସଙ୍ଗେ ବିଭିନ୍ନ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଲାଗିବାର
ଅନୁମାନ ଦେବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଦେଖି ଗୁଣ ଲାଗଣ
ନୁହଇ ।

ଦଉରମୋକଦମା ବନ୍ଧୁରେ କୁଣ୍ଡାପ୍ରଥା
ସେବାର ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଶେଷରେ ବର୍ଣ୍ଣା
କମଳେ କଲିକତା-ଗେଜେଟରେ ସେପର ଏକ
ବିଜ୍ଞାନ କାଗଜ କରାଯାଇଛି ଅସାମର ପ୍ରଧାନ
ବିଶେଷକର ସେ ପ୍ରକେଶ ସଦାଶେ ଅସାମ-
ଗଜେଟରେ ସେହିପରି ବିଜ୍ଞାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଅସ ମରେ କୁଣ୍ଡାପ୍ରଥା ବର୍ଣ୍ଣାରେ ପ୍ରକଟ
ଦେବର ବହୁପଦ୍ୟ କାଗଜ ଥିଲା । କମେ
କରତର ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଏହି ଗତି ଅବ-
ଲମ୍ବିତ ଦେବାର ଲାଗଣ ଦରୁଅଛି ।

ଗର ଗୁଡ଼ିବାର ପ୍ରାଚୀନରେ ଅନୁମାନ-
କର ମାନମୟ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଟିଏନଗା ସାଦେବ
ବର୍ଣ୍ଣବିଶିଷ୍ଟ କିମ୍ପାୟ ପ୍ରଦେଶ କରି ଏ କମ-
ରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ । ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାୟ ଦେବା-

କମଳେ ସୋବରାଠାରେ କେତେକ
ଇଂରାଜ କେତେକ ଦେଶୀୟ ସରକାରୀ କର୍ମ-
ଗୁଣ ଓ ଅଂଶର ଓ କଳିକା ଗୁଣାକ ସହର
ଅନୁମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସାଦେବ
ମହୋଦୟ ସ୍ନେହ ଓ ଦୟାପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହାଯ୍ୟ
କରନଦୀର ସମସ୍ତକାରୀ ବିଦ୍ୟାୟ ପ୍ରଦେଶ କରି
ବଡ଼ ଅଧ୍ୟାୟିତ କରାଯାଇଛି । ସାଦେବମହୋଦୟ
ପ୍ରକୃତରେ ଓଡ଼ିଶାର ବନ୍ଧୁ । ଉତ୍ତରରେ
ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ଅନଳରେ କୁଟା ଲେଖକର ଏଠାକୁ
ଫେରିଆସି ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କୁ ସୁଖୀ କରନ୍ତେ ।

ଅସାମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ
ଗୋଷ୍ଠୀ ଦେବାରୁ ସେ ଅଧିକର କର୍ମଦାର ଓ
ପ୍ରକାମାନେ ସେପର ଅନୁମାନ ଲାଗଣ-
କରି ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅନଳ ସହର ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସେ
ପ୍ରକେଶର ଇଂରାଜ କୃଷକମାନେ ଏହି ଅନୁ-
ଲରେ ସୋଗବାନ କରାଯାଇଛି । ଅସାମରେ
ଅନେକ ଗୁଣାବଗଣୁ ଅଛି ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତର
ଅଧିକାର ଇଂରାଜ ଅଛି । କରାଯିବ ସେମନ୍ତ
ଦେଶୀୟଲେଖକ ଭେମନ୍ତ ଇଂରାଜମାନଙ୍କୁ
ବାଧ୍ୟ ଦେଶୀୟ ଲେଖକ କଥାରେ ଭେତେ
ଅସ୍ତ୍ରା ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ଅପରି
ଦେବାରୁ ଭରସା ଦେ ଅଛି ଯେ ସୁବନ୍ଧୁର
ସୁବିଧା ଦେବ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେବେ ଇଂରାଜ-
କର୍ମଦାର ବା କୃଷକ ଆନ୍ତେ ଭେଦେ ବର୍ତ୍ତମାନ

ଏଠାରେ ବନେବସୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପର୍କୀ କର୍ମପୁସ୍ତକେ ପାରିତ୍ୟା ଗୁଣ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ଜ୍ଞାନଗୋଲମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମପଦ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାପସ୍ତ ଅନୁମନ ହୁଅଇ । ଗଜ-କର୍ଣ୍ଣର ଗଜସ୍ତମକ୍ରମାର ବାଣିକ ଉଦ୍‌ବରଣ-ସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠାଚାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ମନୁବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି କି "ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଧିକାଂଶ ଜାନ୍‌ଗୋର ବନୋଦୟୁକ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କାରଣ ବନୋଦୟୁ ବର୍ମଗୁଣଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଥିଲେ । ସେହିମାନେ କରକବ-ରବାକୁ ଶିକ୍ଷିତହୁଣ୍ଡି ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଥିବାର ଜଣା ଯାଏଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧ୍ୟ ଏମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଗ୍ରହରୂପେ ଉଠାଇ ଦୟାସିଦ୍ଧି ।" ଏଣେ ଜ୍ଞାନଗୋଲକ ଗୁହାର ସେ ବନୋଦୟୁ-ଏକକାରେ ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ତେଣେ ବନୋଦୟୁକ୍ତରୂପେ କହନ୍ତି କି ସେମାନେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟର ନୁହନ୍ତି । ଫଳେ ଗଜବନାନଙ୍କର ଦାନା ଉଠିବାର ଉପୁ ଉପସ୍ଥିତ । ଦୋହରରେ ପଢ଼ିଲେ ଏହିପରି ହୃଦୟଶା ହୁଅଇ ।

ହାଇନ୍‌ସ୍‌ବାଦଠାରେ ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟୁ ସହୁଇଲ ପରେ ଭାବ ସେଠା ନିଜାମ ସେହି ଗୋଳ ଦେଇଥିଲେ ଚିହ୍ନିଲେ ବଡ଼ଲଟ ମହୋ-ଦୟୁ ନିଜାମଙ୍କର କହୁତ ପ୍ରଶଂସା କର ବ୍ୟୟ-ଲଗାବାର୍ଥ ଚେଷ୍ଟା ଶେଷା କାରଣ କହ ଏବଂ ଘାରି ବକ୍ରତା କରୁଥିଲେ । ବକ୍ରତାମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଇଥିଲ ସେ ନିଜାମଙ୍କର ଗଜ୍ୟର ଅସୁବିଧ ଏକଲକ୍ଷ ବର୍ଗମାଇଲ ଅଟେ ଏବଂ ଚିହ୍ନିରେ ଏଗର ନିୟୁତରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଜା ଅଛନ୍ତି । ଏ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଯୁକ୍ତପୂର୍ବ ଦେଲମାର୍କ ଗଜ୍ୟର ଲୋକସଂଖ୍ୟାକୁ ଅଧିକ ମଧ୍ୟ ଦଳଣ ଏବଂ ସୁଲ-ଫୋନ ଓ ନିରୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଲୋକ-ସଂଖ୍ୟାର ଦ୍ୱିଗୁଣ ଅଟଇ । ନିଜାମଙ୍କ ସେନାସଂଖ୍ୟା ୩୦୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିରେ ଭାବର ବାଣିକ ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଅଇ ଏହି ଟଙ୍କାକୁ ୫୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବାକେ ଦେଲକ-ଦଳ ନିମିତ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଅଇ । ବଡ଼ଲଟ ସ୍ୱର୍ଥୀ ଚିହ୍ନିଅଛନ୍ତି ସେ ସେହି ବ୍ୟୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଶିକ୍ଷିତ ଅନୁସଂଖ୍ୟକ ସୈନ୍ୟ ରଖିଲେ କିଛି ଦାନ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଭାଦା ଉଦୟ ନିଜା-ମଙ୍କର ଓ ଲଂଗୁଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ସମୟ

ପଢ଼ିଲେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗି ଯିବ । ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟୁଙ୍କ ବକ୍ରତା ସେମନ୍ତ ଘାରି ଭେମନ୍ତ ସପ୍ତଦେଶପୁଣ୍ଡି ଦୋଇଥିଲ । ଅଶା କରୁ ନିଜାମ ଉଦୟୁୟା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ହୁଣ୍ଡି କରବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଉଦୟବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ସୈନିକବ୍ୟୟ ଜମାଣ ବହୁଅଛି ଚିହ୍ନିର ଉଦୟୁ କହୁ ନାହିଁ କି ?

ବାଲେଶ୍ୱରଜଳ ଜମରଦାଅଞ୍ଚଳର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ-ପୀଡ଼ିତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାହଯ୍ୟାର୍ଥେ ଅର୍ଥସଂଗ୍ରହ କରି-ବାର ଉଦ୍ୟମ ହେଉଥିବା କଥା ଅନେମାନେ ଏଥିପୁକେ ଲେଖିଥିଲ । ବାଲେଶ୍ୱରର ସମାଦ-ପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଅବଗତ ଦେଲୁ ସେ ସୁଦ୍ଧା ଦୈ-କ୍ଷିଣ୍ୟାଅ ଦେ ବାଦାଦୁଇଙ୍କ ଅନୁଗଣମରେ ଦଳ-ତମାସ ତା୭ ଉତ୍କଳ ସୋମବାର ଅପରାହ୍ଣ ୩୫ ଠା ସମୟରେ ବାଲେଶ୍ୱରଜଳ ସୁଲଗୁଦରେ ଗୋ-ଟିଏ ସର ବୋଇଥିଲ । କ ୩୦ ଶରୁ ଅଧିକ ବଦ୍ର-ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇପାର ନ ଥିଲେ । ମଧ୍ୟ ସକ୍ଷର ଉଦ୍‌ବେଶ ସମ୍ପଦ ହୋଇଥିବାର ଜଣା-ଯାଏ । ଚିହ୍ନିର ଏକମାତ୍ର ବାରଣ ସେଠା ମାଜ-ଫ୍ଲୋଟ କରକିମ୍ପାଦେବକ ପ୍ରଶଂସାୟ ପ୍ରଜା-ବସୁଲତା ଦୋଲବାକୁ ଦେବ । ସେ ସ୍ୱୟଂ ସକ୍ରପତ୍ରର ଅସନ ଗ୍ରହଣ କରି ଲଂଗୁଣକିନ୍ତା-ଦ୍ୱାରା ସେ ଅଞ୍ଚଳବାସିଙ୍କ ଦୁର୍‌ବସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ସାହା-ଯ୍ୟ ନୀଳର ଅବଶ୍ୟକତା ସହି୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜଣା-ଇଲେ ଏବଂ ବାବୁ ହରିହର ସରକାର ଚିହ୍ନିର ବରମର୍ମ ଲଂଗୁଣ ଅକରକିମ୍ପାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଲେ । ସୁତରାଂ ସେ ପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ସହ୍ୟମାନେ ଜାଣିପାର ସେ ଯାହା ସକ୍ୟାନୁସାରେ ହେବା ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲେ । ହେଦାର ସମସ୍ତ ଗୁର-ଦତ୍ତାରଟିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଇଅଛି । ବେଦାସହଜ ଓ ବ୍ୟୟ କରିବା ଚିହ୍ନିର ଉଦାବପତ୍ର ରଖିବା ଏବଂ ସକ୍ରର ଅଭିପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ ନିଦାଦ କରିବା-କାରଣ ଗୋଟିଏ ସବକମିଟା ଗଠିତ ହୋଇ ଚୁଁୟା ଅବଦୁର୍ ସେ ଉନଖାଲ ବାବୁ ଜୈନାସ-ତକ୍ରସୟ ମହାଗୟ, ବାବୁ ସୁଧାଚରଣଦାସ ଏବଂ ବାବୁ ସତ୍ୟେନ୍ଦ୍ର ନାଥଦେ ଚିହ୍ନିର ସବ୍ୟ-ପବବେ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷିତ ମହାଗୟ ସମ୍ପାଦକ-ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଧାନ ହେବା ଦାବାକ ନାମ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକା-ଶିତ ଦେଲ ।
ସଥା,

ସୁଜା ବହେ ମାଗଗିର	ଟ ୧୦୦୦
ସୁଜା ବୈକୁଣ୍ଠନାଥଦେ ବାବୁଦର	ଟ ୫୦୦
ବଦ୍ରକ ରଜନୀ ଫଣ୍ଡ	ଟ ୫୦୦
ବାବୁ ସୁଜନାସଂଦାସ ଓ ବାବୁ ସୁଧାଚରଣ-ଦାସ	ଟ ୪୦୦
ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦବନ୍ଧୁରାୟ ମହାଗୟ	ଟ ୨୦୦
ବାବୁ ମଥୁରାମୋଦନପାତ୍ରୀ ଓ ବାବୁ ମାଳମାଧବ ପାତ୍ରୀ	ଟ ୧୫୦
ଶୟକ୍ତ ବରନୟ ସାହେବ	ଟ ୧୦୦
ବାବୁ ହରିହର ନୟ	ଟ ୧୦୦
ଶ୍ରୀମତୀଅଜାଦନା ଦାସୀ	ଟ ୧୦୦
ବାବୁ ହେମେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡଳ	ଟ ୧୦୦
ବାବୁ ସତ୍ୟେନ୍ଦ୍ର ନାଥଦେ ନୁଗା	ଟ ୨୦୦
ବାବୁ ଜୈନାସତକ୍ରାୟ ମହାଗୟ	ଟ ୫୦
ଜଣା ସୁଲର ପ୍ରମିଳନେ	ଟ ୩୦
ବାବୁ କରକାକତକ୍ରାୟ	ଟ ୨୦

ଅଭିନବ ପୁଅଭେଷ ।
ଶୟକ୍ତ ଟିଏକକ ସାହେବ କମିଶନର ତତ-ତମାସ ଅଭିନବେ ଗୌରବର ଉତ୍କଳରେ ଚେକାକାଳରେ ଥିବ କାଳରେ ଚାହାଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠସରଦାରବେଦେବ ଥାୟ ଏବଂଦତ୍ତାରଟିକା ମନ୍ଦ୍ୟର ଗୋଟାଏ ସୁଜା ଓଅରଲଗାଦାର ଏବଂ ବଣିଅ ନିକଟକୁ ବେନିପାର କହୁଲ ବ ଏଦାକୁ ଲୁକିବାକୁ କମିଶନର ସାହେବ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ବଣିଅ ସରଦାରତଥାରେ ଦିଶାସ ଭର ଦାରରୁ ପଥର ସବୁ କାଢ଼ି ସୁଜାକୁ ଅନୁଦ-ରୁ ୧୨୫ ଓ ୧୫୫ ଓଜନର ଦୁଇଖଣ୍ଡକାଠି ତର ଦେବାରୁ ସରଦାର ପଥର ସବୁ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଇ ବେବଳ ସୁଜା ବେନି ଅପିଲ । ପଥର ନ ନେବାରୁ ବଣିଅ ଚିହ୍ନି ଅଭିନବ ପଥର ସବୁ ପୁଲସରେ ଅର୍ପଣ କଲ ବାରଣ ଚେଚେବେଲକୁ ସାହେବ କଟକ ଦାହାର ଅପିଥିଲେ । ଚେକା-କାଳର ମାନେକର ଏଥିର ସମାଦ ପଠାଇ-ବାରେ ସାହେବ ତତ୍ତ୍ୱଗାତ୍ତ ବେବେଗକୁ ପୁଲସ ଦାତରେ ସମର୍ପଣ କଲେ । ନାଗିନାବାବୁ ପୁଲସବନ୍ଦନୁଗାକର ଚରଣଣ ତା ସହୁତ ଅନୁ-ସନ୍ଧାନ କରି ବଂ ସପ୍ତନା କାଠିଖଣ୍ଡେ ସରଦାର ବେବେର ବସାକୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟଖଣ୍ଡ ସାହେବଙ୍କ ଦତ୍ତେଗରୁ ବସମାଦ କଲେ ଏବଂ ମାଲସହୁତ ଅସମିନାକକୁ ଚୁଲଣ କଲେ ଏବଂ ସେ ଦ୍ୱାର ଅଠଗଡ଼ସତାକର ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଲ । ଅନୁମାନଙ୍କ ମାଜଫ୍ଲୋଟ ଶୟକ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠସାହେବ

ସେ ମୋକଦମାକୁ ଆପଣା ନିମନ୍ତରେ ରଖିଲେ । ଅଠଗଡ଼ ଗଜାଜ୍ୟକ୍ଷମରୁ ମୁଦେଇପୁରୁଷ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦନ ମହାପାତ୍ର ଇଚ୍ଚଦାର ତଳେ ତ ଆସନିବେଦନ ଦିନେ ଗୁନକପୌକପୁଷ୍ପ ଉଚ୍ଚକାଶକୁ ମାଇ ଗଜାଜ୍ୟକ୍ଷମରେ ଜଣାଇଲେ କ ମେମସାଦେବ ଲେଖରେ ବଲ୍ଲଭ ଯିବେ ସେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଦ୍ଵାର ଦେଖିବାପାଇଁ ମାଗିଅଛନ୍ତି ବହୁ ସୁନ୍ଦର ଅଙ୍ଗୁଳିପାରେ କଣେ ଗୁରୁର ପୁଣିଦାରଟିଏ କେତେକରୁ ଦେବାରୁ ସେ ଦେଇ ଗୁଣିଗଲେ । ତହିଁର * ଦିନେ ଗଜାଜ୍ୟକ୍ଷମ ଅଧି କହୁଲେ କ ସେ ଦ୍ଵାର ମେମସାଦେବଙ୍କର ବଡ଼ ପସନ ଦେଲେ ସେ ଭାଦ୍ରା ବଲ୍ଲଭ ଦେଇଯିବେ ଓ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ପଠାଇ ଦେବେ । ଗଜାଜ୍ୟକ୍ଷମ ଅନ୍ୟଗୁଣର ମଧ୍ୟ ଏହିପ୍ରକାର କହି ଦ୍ଵାରର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୯୦୦ ଙ୍କା ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସୁଦାମାଙ୍କୁ ଓ ନାଗନା କାକୁ ମଲ ବରାମଦ ଉଦ୍ୟାଦ ଓ ଚୈତ୍ୟାନାଳ ବଣଅ ବେଦେବୁ ଦ୍ଵାର ଭାଦ୍ରାଠାରେ ଗଲାଇ ମୁକ୍ତା ସବୁ ଶୁଣି ଆସିଥିବାର କହିଲେ ।

କ ୧ ମୂର ଅସୀମା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବେଦେବୁ ଜବାବ ଦେଲେକ ମେମ ସାଦେବଙ୍କ ଯିବାର ଅଠକଳ ପୁତ୍ର ସଜକର କଣେ କଦମ୍ବର ମୋତ-ବସାଠାକୁ ଆସି ଏ ମୋକଦମାର ସୁନ୍ଦର ଦ୍ଵାର ଦେଇ କହୁଲେ କ ମେମ ସାଦେବ ବଲ୍ଲଭ ଯିବେ ଏଦେଇ ସଜା ଏଦା ତଳୁ ଦେବାବା-ରଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି ମୁଁ ଏଥିରେ ଭୟ ପ୍ରକାଶ କରୁବାରୁ ସେ ଫେରିଗଲେ ମାତ୍ର ତହିଁ ଅରଦନ ଆସି କହୁଲେ କ ସଜା କହୁଅଛନ୍ତି କ ଦ୍ଵାର ଉତ୍ତୀଅସ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ମେମ ସାଦେବଙ୍କୁ ଦେବ ମାତ୍ର ସାଦେବ ସେପରି କ ଜାଣିବେ ମୁଁ ଦ୍ଵାର ଗଢ଼ିଲ ମାତ୍ର ବସୁରେ ମେମ ସାଦେବଙ୍କୁ ଦେଇ କ ପାରିଲି । ସେ ବଲ୍ଲଭ ଗଲରୁ ଅଳ୍ପଦୂର ତା ମଂ ଉଚ୍ଚ କ ତା ୩୦ ଗଠରେ ଗଜାଜ୍ୟକ୍ଷମ ଫେରିଦେବା କାରଣ ଦ୍ଵାର ନେଇଗଲେ ମାତ୍ର ସେ କନୟନକ ମତେ କହୁଲେ କ ଗଜାଜ୍ୟକ୍ଷମ ବିଏ ବେତେ ଶାନ୍ତପାତ୍ରନ ତୁ ବାହିବ ଏଦା ଫେରିଦେବୁ ଦେବାକାଳ ନେଇଯା ସେଠାରେ ଗଲାଇ ସୁନା ରଖିବୁ ଯଦନୁପାୟି ମୁଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛି ।

ଦରକ ଦଠାପ୍ରମାଣ ଦାଦାର କରଦେବା ଓ କ ୧ ମୂର ଅସୀମା ଅନଳାଦ ବସୁରଦା-ସବାଣେ ତାକୁ ଉଚ୍ଚ ସୁନା ଦେଇଥିବାର କହୁବା ଓ ଭାଦ୍ରା ବରୁବରେ ପ୍ରମାଣ କ ଥିବାରୁ ନେ-

କଷ୍ଟର ସାନ୍ତେକ ତାକୁ ଶଲ୍ୟସ ଦେଇ ବେଦେ-ରକୁ ଏକବର୍ଷ କଠକ ପରଶ୍ରମ ସହର କାନ୍ଦ-ବାସର ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଦାରଣି ମୁଦେଇର କଥୁରମତେ କଥା ଅସୀମାର ସ୍ଵୀକାରମତେ ଅସୀମାର ଦସ୍ତଗତ ଦୋଇଥିଲେ ବରୁପତି ଯଦ୍ୟପି କ ଏଦା ଠିକ କର କହି ନାଦାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେପ୍ରକାରେ ସେ ଅସୀମା ମୁକ୍ତିକର୍ମରେ ସବୁ ସ୍ଵୀକାର କରିବା ଏବଂ ତାହାର ବୟସ ଅଳ୍ପ ଏବଂ ଚିରକାଳଦାନା ଦସ୍ତଗତା ଉଦ୍ୟାଦ କାରଣ ଦେଖାଇ ଦଣ୍ଡସହର ଥା ୪୦୨ ଯାତ୍ର-ମତେ ଭାଦ୍ରାକୁ ଅଳ୍ପଦଣ୍ଡ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେପ୍ର-କାରେ ଅସୀମାର କଥାକୁ ଅଧିକ ବଶାସ କରା-ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ଯାଉଅଛି । ବାସୁରେ ଅସା-ମାର କଥା ସତ ଦେଲେ ସେ ଦୟାର ପାତ୍ର ଏକ ମୋକଦମାର ଅବସ୍ଥାରୁ ତାହା ସୁସଜ୍ଞତ ବୋଧ ହେଉଅଛି । ଅଜଏବ ମେକଷ୍ଟର ସା-ଦେବ ଭାଦ୍ରାକୁ ଅଳ୍ପଦଣ୍ଡ ଦେବାରେ ଯଥାର୍ଥ ବରୁର କରୁଅଛନ୍ତି । ଦର୍ଜିଲୁ ଶୁଣିଦେବାରେ ମଧ୍ୟ ଶିବେନଗଳ ସାଦେବ ଅସୀମାର ସ୍ଵାଭା-ବିକ ସଦୟ ହୃଦୟର ପରତପୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ନତୁବା ସେ ସେ ପଦକୁ ଏସବୁ କିଛି ଜାଣୁ ନ ଥିଲେ ଓ ସରକାରରେ ସୁନା ରଖିଥିଲ ଏପରି ସମ୍ଭବ ହେଉ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଦେଇ ମେକଷ୍ଟର ସାଦେବଙ୍କ ସମାପ୍ତତ୍ଵ କଥାୟ ବରୁର ପ୍ରଶଂସାର ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ମୋକଦମାର ଉପରଲିଖିତ ବିବରଣରୁ ଶୁଣୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ଟିଏକ ସାଦେବଙ୍କ ନାମ-ରେ ଗଣ କଲକ ଲଗିବାର ଗୁଣା ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସେ କହାନ୍ତି ଦୁଃ-ଖିତ ଓ ବିରକ୍ତ ହେଇଥିଲେ । ଗୁଣ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା ପୂର୍ବରୁ ତାହା ଧର ପଡ଼ିଲ । ଏଥିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିବରଣ ଏପରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ।

ଜୁଗୁପ୍ତାର ଖର୍ଚ୍ଚତା ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବଙ୍ଗାୟ ଗବଣମେଘ ଯେଉଁ ଦୋଷଣା ପ୍ରବୃତ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ଗର ସପ୍ରାଦରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛୁ ଏବଂ ଜୁଗୁପ୍ତା ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳିତ କ ଥିବାରୁ ଅମୂମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଗ୍ରାହଣ କରୁ ନାହିଁ ବୋଲି କହୁଅଛୁ । ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କର ବିଶେଷ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଯେଉଁ ମୂଳ ଗୁଣ-ମାନର ବ୍ୟଭିଚାର ଦୃଷ୍ଟିଅଛି ତାହା ଅଧ୍ୟାୟ

ଭୟଙ୍କର ଏକ ଉଦ୍ଘୋଷଣା ସମସ୍ତଙ୍କର ଏ କଥା ଭଲରୂପେ ବରୁର କରବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଦୋରାବରୁରବେନେ ଯେମନ୍ତ ଅଗେସରମାନଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନ ବଙ୍ଗ-ଲାର କେତେକ ଜଣାରେ ସେହିପରି ଜଣାର ପ୍ରୟୋଜନ । ଅଗେସର ଓ ଜୁଗୁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ ଏହି କି ଅଗେସରଙ୍କ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିବା କ କରିବା ଜଳସାଦେବଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ମାତ୍ର ଜୁଗୁଙ୍କ ମତ ଗ୍ରହଣ କରବାକୁ ଜଳସାଦେବ ବାଧ୍ୟ ଓ ଅନୈକ୍ୟ ହେଲେ ଦାଲକୋଟକୁ ଜଣାଇବେ ସୁଖ୍ୟ ଅଗେସରଙ୍କ ପରି ଜୁଗୁଙ୍କ ମତ ଏଡ଼ି ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହି ଜୁଗୁପ୍ତା ବଙ୍ଗଦେ-ଶର, '୪ପରଗଳ', ବୃଷ୍ଣଲି, ନଦୀୟ, ବର୍ଦ୍ଧ-ମାନ, ମରୁସିଦାନାଦ, ପାଟନା ଓ ତାକା, ଏହି କେତୋଟି ଜଣାରେ ଅଛନ୍ତି ବ ୩୦ ଶ ଦେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଫଉଜଦାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷ ଅଇନ ପ୍ରଥମେ ଜାଣ ହେବା ସମ୍ଭବୁ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଫଉଜଦାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷ ଅଇନରେ ପ୍ରାଣୟ ଗବଣମେଘଙ୍କୁ ଜୁଗୁପ୍ତା ବୌଶିଠାରେ ଜାଣ କରିବା କ କରିବା ବସୁରେ ଅଧିକାର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ଅଛି । ସେହି ଅଧିକାର ଅନୁସାରେ ସେ ସମୟର ଲେଖକଗଣବର୍ଣ୍ଣିର ଜୁଗୁପ୍ତା ଉପରଲିଖିତ ଜମାମାନଙ୍କରେ ତାଙ୍କ କର-ଥିଲେ । ବ ୩୦ ଶ ମଧ୍ୟରେ କେତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-ଲକ୍ଷ ହୋଇଗଲେ । ଏବଂ କେତେଅର ଖଜୁ-କଦାଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷ ଅଇନ ସଂଗୋଧନ ହେଲା । ମାତ୍ର ଜୁଗୁପ୍ତା ଉପରେ କେହି ଦସ୍ତଖେଷ କର ନାଦାନ୍ତି । କାରଣ ପାଟକଜଣଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ବରୁର କରବା ଏଦେଶର ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରଥା ଏବଂ ସ୍ଵାଧୀନ ଓ ସ୍ଵବିଶ୍ଵାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଇଂରାଜଙ୍କର ଅତି ଅଦରର ଧନ । ବିଶେଷତଃ ଫଉଜଦାର-ମୋକଦମାରେ ପ୍ରାଣ ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଦାୟିତ୍ଵ ଅଛି ଅଜଏବ ତହିଁର ବିରୁର ଯଥାସାଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଦେବା ଉଚିତ । ଏଥି ପାଇଁ ଇଂରାଜ-ଗବଣମେଘ ସୁଦେଶରେ ଜୁଗୁବରୁର ଯଥା-ସାଧ୍ୟ ପ୍ରଚଳ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଧ୍ୟାୟ ଦୟୁ-ପୂର୍ବକ ସେହି ଅଧିକାର ଅମୂମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଯେ ସବୁ ଜଣାରେ ଜୁଗୁବରୁର ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ସେଠା ଲୋକେ ସେ ଗୁରୁଗ୍ର-ହଣର ଅଯୋଗ୍ୟ ଏମନ୍ତ ବିଚ୍ଛି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବଂର ହୃଦପେଟି ଅଟ ଗର ଅଠବର୍ଷର ଜୁଗୁବରୁରର ତାଲିକା ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅଧିକାନ୍ୟ ରୂପେ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଜଣଙ୍କ ନିଧିତ

ଅନ୍ୟ ପୁଲକେ ଜଳ ଏବଂ ହାଲିଡୋଟି ହାଲି
 ଅନ୍ୟଥା ହୋଇଅଛି ଓ ପୂର୍ବ ଶେଷଲକ୍ଷ୍ମୀନେ
 ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାବର ପୂର୍ଣ୍ଣାଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର ଅଛି ।
 ଏ ପଦ୍ମସ୍ଥଳେ ଚିନା ଦେବୁ ବାଦରେ ଏକ
 ଅଦେଶ ପ୍ରକୃତ୍ୟାସ ବହୁକାଳକୁ ଲୋକମା-
 ନେ ଶ୍ରେଣୀକର ଅସ୍ପୃଶ୍ୟା ଗୋଟିଏ ଶୁଭୁକର
 ସ୍ତ୍ରୀ ହିରଣ କରତା ବେମଳ ଅନୁଷ୍ଠାନର
 ବ୍ୟାପାର ତାହା କାହାରକୁ ଗୁଣାଇ କହିବାକୁ
 ହେବ ନାହିଁ । ଶେଷଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନୋଦୟକର ଦୁ-
 ଠାକୁ ଏହି କର୍ମ୍ୟ କରକାର ଶୁଭୁକର କାରଣ
 ଥାଇ ପାରେ ମାତ୍ର ତାହା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଚୁଢ଼ାଇ
 ଦେବା ଏବଂ ତହିଁ କରୁକରେ ସେମାନଙ୍କର
 ଅପତ୍ତି ଶୁଣିବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ତାହା ବିଚ୍ଛି-
 ନ କରବାକୁ ବୋଧ ହେଉଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ସେ
 ଅପମାନ ଚୁକ୍ତିର ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଜା-
 ମାନଙ୍କୁ ନିହାନ୍ତି ଉଚ୍ଛିନ୍ନ କରନ୍ତି । ଅନୁମା-
 ନେ ବସ୍ତୁବଳେ ହେ ଓ ଦୁର୍ବଳ ମାତ୍ର ଲଂଘ-
 ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧା ଯେଉଁ ରାଜନୀତି ହାସ୍ତ, ଅମ୍ଭ
 ମାନଙ୍କୁ ଶାସନ କରୁଅଛନ୍ତି, ତହିଁର ମୂଳରେ
 ଅନୁମାନଙ୍କର ଶିଳ୍ପର କରନା ରହିଅଛି ।
 ଶେଷଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଦେଶ ସେ ବାସନାକୁ ବ୍ୟର୍ଥ
 କରୁଅଛି ଏବଂ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ବିଷୟ ଅଛି ଏବଂ
 ଏଥିର ଉଦ୍ଧାର କରବା ଉଚିତ । ତାହା ନ
 ହେଲେ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ବିଶେଷଙ୍କ ଆମଖ୍ୟାଳୁକୁ
 ଅନୁମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅଧିକାର ଏହିପରି
 ଦୂରୀ ହେବ ଏବଂ କ୍ରମାଗତ ଦୂର୍ବଳ ଲିଭିବୁଁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସାହେବୀ ଦତ୍ତାତ୍ରିୟାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଉପସ-
 ଠାପକ ଦତ୍ତାତ୍ରିୟା ଦାସ । ତାଙ୍କ ମାନସବଳୁ ସାହେବ
 ମତୋଦୟ ଅଠକର ଉଦ୍ଧାରକରେ ସାଧକବଳକା ମାତ୍ରି
 କରୁଥିଲେପୁଣ୍ୟ ଦତ୍ତାତ୍ରିୟା ଦାସ ପୂର୍ବରୁ ସାଧକ ସାଧକ
 ପରେ କରୁଥିଲେ । ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖି ସଦମ୍ଭବ କର ବଦ-
 ମର୍ତ୍ତୀ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ତାଙ୍କୁ ବୋଲୁଥିଲେ ସାହେବ ତା-
 ଠରେ ଧରଣ୍ୟା ପ୍ରକରେ ଏକତାପାଳ ଦେଲେ । ବେଳୁ
 ବହୁଳ ସେ ସାହେବ ସମ୍ଭବେ ପ୍ରତୀକ ଦେଲେ, ମାତ୍ର
 ଅନୁମାନେ ବୁଝୁଅଛୁଁ ସେ ସମାପନପ୍ରକାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ
 କୃତଜ୍ଞତା ଉପମାନେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପାଇ ପ୍ରଦେଶୀ ଲଭିଲେ ।
 ଶ୍ରୀମତୀ କଲେକଟର ସାହେବଙ୍କର ବଡ଼ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦେଖି,
 ଉପସଠକାକୁ ଦେଲେ ।
 ଏ କଳକର ଶ୍ରୀମତୀ ଓଲଟା ପୂର୍ବତାସ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ
 କରୁଥିଲେ କି ଗୋଟିଏ ମହାପ୍ରାଣୀ କଲକଟ ବହୁଅଛି ।
 ପୁଣ୍ୟ ଓଲଟା ଦେବ ଅବଧି ଅପ୍ତର ହୋଇ ଯାହିଁ ।
 ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଏବଂ ସରକାରୀକା ଅପମାନ କରତା ଅପ-
 ଶୋଭରେ ସୁଦୂର ଯେ କଲକଟପ୍ରକରଣରେ ସେବାଦା-

କୋପାଳୀର ଦାସ ଦତ୍ତାତ୍ରିୟ ପୁର୍ବ ହୋଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ଦୁର୍ଲ୍ଲ-
 ମୋକଦ୍ଦମା ପ୍ରମାଣ ହେବା ଓ ଅନୁମାନେ କରୁ ଓ
 ପାବନାକୁ ସେ ଗତପୂର୍ବ ଶୁଣିବାର ଶକ୍ତି ପାଇ ।
 ସମ୍ବାଦକୁ କେଣେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି, କଲକଟରାଜ୍ୟ-
 ନିବାସୀ କେଣେ କୁମ୍ଭର ଏକ ବାଲ ସୋଡ଼ ଏ ମାଦକାକୁ
 ଏକଥରେ ପ୍ରକଟକରୁଅଛି । ଦୁର୍ଲ୍ଲଭକର ଅବଦ୍ୟ
 ସମାଜ ।
 ଶ୍ରୀମତୀ ଏକ ବାଲ ସାହେବ ତା ୧୧ ଠରେ ଅନୁ-
 ଲ ମୁକାମରେ ପୂର୍ବ ସେଠାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଅପିଷତର ପ୍ରତ-
 ଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଦତ୍ତାତ୍ରିୟଦାସ ବାହୁ କାଦମ୍ଭର କରୁ, ନାୟକ କୁଟା ଲକ୍ଷ-
 କୁ ବନ ତା ୧୧ ଠରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକୁ
 ଏକଟା ଦତ୍ତାତ୍ରିୟଦାସ ବାହୁ ବର୍ତ୍ତମାନସୁଦାସ ଫେର ଅସ୍ତ
 ଅଛନ୍ତି ।

କଲକଟା-ଗୋଟିକଟ ।

କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାରେ କଲକଟର ମିତ୍ର, ଚ, ଅଲେକ ମିତ୍ର
 ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ଦତ୍ତାତ୍ରିୟ ଚାଲରେ କଥା ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ-
 ଧ୍ୟାନ ମେଳନପ୍ରକାର ମାତ୍ରିକେ ଓ କଲକଟର ପରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାରେ ମାତ୍ରିକେ ଓ କଲକଟର ମିତ୍ର
 ଲ, ମାତ୍ରିକେ ପ୍ରକାର କଲକଟର ପରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ମିତ୍ର, ଏକ, ଦେ, ଉପସ୍ଥିତ କଲକଟ ମାତ୍ରିକେ
 ଓ କେଣିକ କଲକଟର ପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କଲକଟ
 ସଦମ୍ଭବ ମନୋମାନେ ଅପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 କଲକଟର କେଣେ ମାତ୍ରିକେ ଓ କେଣେ କଲକଟର ମିତ୍ର
 ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଶୋଭା ମୁକ୍ତିପାଳୀକର ସଦମ୍ଭବ ମନୋମାନଙ୍କୁ
 ଶ୍ରୀମାତ୍ରିକେ ହେଲେ ।
 ବାହୁ ପଦକ୍ଷେପକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ, ଏ, କେବଳ ବାହୁ-
 ମତେଲକାଥ ମନୋମାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ କାଳରେ କଥା ଅନୁଷ୍ଠାନ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ମନୋମାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 କଲକଟର ଅପିଷତକୃତ କେଣେ ମାତ୍ରିକେ ଓ କେଣେ କ-
 ଲକଟର ବାହୁ କୁମ୍ଭର ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥିତକାର ମୋକଦ୍ଦ-
 ମାରେ ଲଂଘନୀ ଉପାରେ ସାଧ୍ୟ ପ୍ରକାର କରକାର ଶ୍ରୀମତୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ହେଲେ ।
 କଲକଟର ସର୍ବେ ପୁଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନୋମାନେ, ୧୮୧୬
 ବାଲର ପଦକ୍ଷେପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି ।
 ୧୧ମସିଖା
 କଲକଟର କଲକଟର । ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ
 ପୁର୍ବର ମତ ।
 ୧୨ମସିଖା ।
 କଲକଟର ଦାସ । ଉପସ୍ଥିତକାର ସୋଡ଼ ।
 ଅପ୍ତର ବାହୁ କଲକଟର । ମୋକଦ୍ଦମା ସାହୁ ।
 କାର୍ଯ୍ୟର ବାହୁକାର । ଅପାଳ ମାନ ଉପସ୍ଥିତ ।
 ମାଧ୍ୟମକର ଦାସ ।
 ୧୩ମସିଖା ।
 କଲକଟର କଲକଟର ଦାସ । କଲକଟର ବାହୁକାର ।
 କଲକଟର ବାହୁକାର । ମାଧ୍ୟମକର ମହାତ୍ରିକ ।
 କେଣିକ ମହାତ୍ରିକ ।
 କାର୍ଯ୍ୟର ସଦମ୍ଭବେ ମିତ୍ରକୃତକାରୀ ଅପମାନ ୨୫,
 ୨୫୨, ୨୫୮, ୨୬୦, ୨୬୦, (୧, ୨, ଓ ୩୨୧୧୧)
 ଓ ୨୨୧ ଆମ୍ଭମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରକାର ଶୋଭାକାର ବାହୁକାର
 ମନୁର କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଲକଟର ଶେଷ ଅପାଳକର କେଣେ କଲକଟର ମୋକଦ୍ଦମା
 କଲକଟର ଅପିଷତା ଏବଂ କଲକଟର ଠାକୁର ପଦକ୍ଷେପ କାଳ-
 କୃତଜ୍ଞତାରେ ଅପାଳକରୁ ମାତ୍ର ଏ ପୂର୍ବ
 କଲକଟର ଏକା କଲକଟରେ କଲକଟର ଅପିଷତ କଲ-
 ପଦ ମାତ୍ର କଲକଟର ହେବ ନାହିଁ ।—କଲକଟର କଲକଟର
 ଅପାଳକର କେଣେ କଲକଟର ?
 କଲକଟର ଅପିଷତା କଲକଟର ତା ୧୧ ଠରେ ସମ୍ବା-
 ଦକୁ ପ୍ରକାଶ ଦେ 'ସେ' ନାମକ ଗୋଟିଏ କୋପିକମଳ
 କାହାଳ ଫେରେ କଲକଟରରେ କରୁ ଗାଉଅଛି । ଏହାକୁ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରକାର ପ୍ରକୃତ ଚକ୍ର ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ସଦମ୍ଭବ
 ହେବ ନାହିଁ । ଏଠରେ କୃତଜ୍ଞତା ଅନେକ କୋପାଳ
 ହୋଇଅଛି ।
 କାହାଳୀଠାରେ ଶେଷ କୃତକରେ ଉପସ୍ଥିତକାରକରୁ
 ତା ୧୧ ଠରେ ଓ କଲକଟର ଅପାଳ ହୋଇଅଛି କାର୍ଯ୍ୟ
 ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।
 ଅପିଷତ କଲକଟର କରକାର ପ୍ରକାର କଲକଟର
 କଲକଟର କଲକଟର ଏ ମହାତ୍ରିକ ଅନାମ କଲକଟର ସମ୍ଭବ
 କଲକଟର ପଦକ୍ଷେପ କରୁ ଫେରୁଥିବ ନାମକ ମଧ୍ୟକର-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲକଟର ।
 ସୁକମଳାଦ ସୁଦ୍ଧା ଅନୁଷ୍ଠାନକର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।
 ଶ୍ରୀମତୀ କଲକଟର ଠାକୁର ମାତ୍ର କଲକଟର ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ହେଉଅଛନ୍ତି । ଏଠରେ କଲକଟର ପଦକ୍ଷେପର ଉପସ୍ଥିତ
 ସେମାନଙ୍କର ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରକାର କଲକଟର କଲ-
 ଅଛନ୍ତି ।—କଲକଟର ଅପିଷତକାର ନାମାଞ୍ଜଳରେ ସୁକାଳି
 ପ୍ରକୃତର ହୋଇ କଲକଟର ।
 ଅପିଷତ ଅପାଳକର କେଣେ ମୁକ୍ତିଅଛି ଏବଂ ଦୋକା-
 ନକୁ ସରକାର କଲକଟର ସାଧକଲେ । ଦୋକାଳ ସଦୃଶ
 କୋକୋଲ ହେଉଁ ? ଦୋକାଳ ମୁକ୍ତିଅଛି କାର୍ଯ୍ୟ
 ମୋକ୍ତ ଦୋକାଳ କଲକଟରରେ କଲକଟର ଦେବ । ମୁକ୍ତି-
 ଅଛି କଲକଟର ଦୋକାଳ ଅପାଳକର ଅପିଷତ ପ୍ରକାର
 କରୁ ଅଛନ୍ତି ।—ଅପିଷତ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦୋକାଳ ସମ୍ଭବ-
 ଦେ ଏକତା କାଳରେ ଅପିଷତ ଦୋକାଳ କରୁ, କେଣେ
 ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ରିକର କାର୍ଯ୍ୟକର କଲକଟର ସାହେବ କାର୍ଯ୍ୟକରକର
 ଏକ ସଦମ୍ଭବ କଲକଟର କର ଫେରୁ ଅପିଷତା ସମ୍ଭବରେ ସଦ-
 ସକେଶକାର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କେଣେ କଲକଟର କାର୍ଯ୍ୟକାର ପ୍ରକାରକ
 ହୋଇଅଛି କର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । କଲକଟର ସାହେବଙ୍କ କଲକଟର
 ବାହୁ କାରକର ମାତ୍ର କଲକଟର କଲକଟର ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଅସାମାନ୍ୟରେ ଦୋକାଳ ସାଧକ ଅବଧି ଅପିଷତ କାର୍ଯ୍ୟକାର ।
 କୋପାଳୀଠାକୁ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ସେ ସେଠାରେ କଲକଟର
 ଗାଲକା କଲକଟର କ ୧୨୫ ଓ କଲକଟର କଲକଟର
 ତା ୮ ଠରେ କାର୍ଯ୍ୟକରେ ପଦକ୍ଷେପ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ତା ୮ ଠରେ କାର୍ଯ୍ୟକରେ କଲକଟର କଲକଟର କଲକଟର
 ହୋଇଅଛି କୋ ୧୫ ଓ କଲକଟର କଲକଟର ହୋଇ-
 କାରକ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଏଠରେ କଲକଟରରେ ଅପିଷତ
 ସାଧକ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।
 ଉପସ୍ଥିତକର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକରେ ଅପିଷତ ଦୋକାଳ ଦୋକାଳ
 ଦେଇଅଛି କର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । କୋପାଳୀଠାରେ ସାଧକ
 ଦୋକାଳୀକରୁ କଲକଟର ସାଧକର କରୁ କରୁ ।
 କଲକଟର ମଧ୍ୟରେ ପଦକ୍ଷେପ ପଦକ୍ଷେପ ଅପିଷତ
 ତା ୧୦୦ ଠରେ କଲକଟର କଲକଟର କଲକଟର କଲକଟର
 ପଦକ୍ଷେପ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।